

ESTUDIS

CE

Setembre 2023

GUIA ADAPTADA A LA REFORMA CONCURSAL 2022

GUIA D'ACTUACIÓ DE L'EMPRESA DAVANT LA INSOLVÈNCIA

economistas
Consell General
REFOR economistes forenses

Foment
del Treball Nacional

**Col·legi d'Economistes
de Catalunya**

GUIA D'ACTUACIÓ DE L'EMPRESA DAVANT LA INSOLVÈNCIA

Setembre 2023

PRESENTACIÓ

Novament presentem juntament amb el Col·legi d'Economistes de Catalunya, aquesta Guia de l'Empresa davant la Insolvència, en un escenari que suposa un repte per a tots els agents relacionats amb les empreses i ciutadans. Per bé que, ja per fi hem sortit de la pandèmia, encara podem observar els efectes econòmics derivats de la mateixa. Addicionalment, ens trobem davant un fet pertorbador, com és una guerra entre Rússia i Ucraïna, amb efectes econòmics sense precedents en els últims anys, que entre altres efectes ha provocat una espiral inflacionista preocupant.

Si a aquests factors externs li afegim que l'any passat 2022, es va publicar la reforma concursal amb la introducció de canvis substancials en l'àmbit de les insolvències, ens sembla que presentar aquesta publicació sobre els mecanismes que disposen les empreses per intentar evitar la insolvència o donar-li la millor sortida possible, no pot ser més oportuna en aquest context i conjuntura, constituint una eina divulgativa d'ajut i suport per a les nostres empreses i autònoms, i especialment per als de menor dimensió, així com per a la ciutadania. No es pretén ser exhaustiu en les explicacions, sinó més aviat, concretar i destacar els aspectes fonamentals, incloent-ne quadres i esquemes aclaridors dels procediments.

Addicionalment, és de destacar amb la nova directiva i la transposició de la Llei a Espanya, s'impulsa un major enfocament econòmic empresarial de les solucions d'insolvència; perspectiva que està també present en aquesta publicació.

Recordem que aquesta Guia per bé que és d'utilitat per a tot tipus d'empreses i entitats, està especialment pensada i orientada per ser utilitzada per pimes i micropimes, així com per empresaris i emprenedors de menor dimensió. Adonem-nos-en, que com indica l'Atles Concursal del REFOR, es ve observant cada vegada més una concentració dels concursos de creditors en petites empreses així com d'autònoms. Després dels anys de moratòria concursal, que va acabar a finals del juny de 2022, ja s'observa una tendència alcista en el nombre de concursos de creditors durant l'últim trimestre de 2022, que molt probablement continuarà produint-se en aquest 2023 (malgrat que durant el primer trimestre de l'any l'evolució ha estat condicionada per determinats episodis de vagues).

Com indica la Guia del REFOR del Consell General d'Economistes, que ara incloem també en versió traduïda al català, també. s'anuncia ja una nova Directiva d'insolvència el 2022, que es tramitarà el 2023, per bé que una part dels continguts ja s'han avançat pel legislador espanyol en la reforma, com són el nou procediment electrònic de microempreses i el desenvolupament dels prepacks.

Agraïm i felicitem a totes les entitats participants en aquesta Guia (al Consell General d'Economistes i al seu Registre especialitzat el REFOR així com a CEPYME, al Col·legi d'Economistes de Catalunya i al despatx BNFIX PICH TAX LEGAL per a la traducció al català de la mateixa) per aquesta nova publicació, que també difondrem als nostres associats, per contribuir entre tots a què els procediments tant preconcursals com concursals siguin cada vegada més coneguts entre l'empresariat; normalitzar aquest tipus de situacions i intentar evitar o almenys reduir el seu estigma; així com la necessària professionalització d'un adequat diagnòstic a temps i eficients tractaments en les insolvències.

Xavier Panés

President

Consell Territorial de la PIME de Foment del Treball Nacional

PRESENTACIÓ

Una vegada transcorregut el primer any de l'entrada en vigor de la Reforma Concursal de 2022, posada en marxa per la Llei 16/2022 de 5 de setembre, el Col·legi d'Economistes de Catalunya ha decidit impulsar una versió en català de la “Guia d'Actuació de l'Empresa davant la insolvència”, elaborada conjuntament pel Registre d'Economistes Forenses (REFOR) del Consell General d'Economistes (CGE) i la Confederació Espanyola de la Petita i mitjana empresa (CEPYME) i publicada al juny de 2023, Guia que realitza periòdicament aquest òrgan del Consell especialitzat en l'àmbit dels concursos de creditors.

Aquesta tradicional i consolidada publicació del CGE, ja en la seva quarta edició, incorpora, a més d'una posada al dia dels canvis inclosos en l'última reforma concursal, un enfocament més desenvolupat en resposta a les modificacions de gran importància que ha suposat la nova Llei Concursal del 2022. És per això que s'ha ampliat el contingut notablement i s'han inclòs nous esquemes i gràfics, adaptant-los als canvis i als nous procediments introduïts.

Editem i presentem aquesta Guia en col·laboració amb Foment del Treball Nacional, en representació de les empreses, a qui agraïm la seva confiança i suport i la difusió desplegada amb aquesta obra.

Entre les novetats derivades d'aquesta última reforma concursal assenyallem, d'un costat, l'impuls dels plans de reestructuració, amb un enfocament eminentment econòmic i empresarial. Per aquesta raó es dedica una part important de la Guia a aprofundir en diversos aspectes d'aquests. Cal destacar de manera especial el repte que es vagin impulsant els plans de reestructuració entre tot tipus d'empresa amb independència de la seva dimensió, estenent-los des de les mitjanes i grans signatures a les societats de menor grandària.

D'altra banda, és rellevant apuntar la inclusió d'un nou procediment electrònic per a les microempreses, cosa que fa especialment important per a aquesta mena d'entitats el coneixement del procediment específic d'insolvència introduït per la mateixa reforma.

M'agradaria felicitar i donar les gràcies a l'autora d'aquesta Guia, l'economista i experta Bàrbara Pitarque, vicepresidenta segona del REFOR, que ha coordinat aquesta nova edició juntament amb membres del seu despatx, continuant la labor ja realitzada en l'edició de l'any 2021.

Desitgem que aquesta “Guia d'Actuació de l'Empresa davant la Insolvència” 2023 es converteixi, com en anteriors casos, en una publicació referent i rellevant, tant per a societats com, especialment, per a petits emprenedors, microempreses i particulars, que precisen de continguts clars, esquemàtics i fiables, que aportin llum i seguretat en els complicats procediments de la insolvència, en els quals poden veure involucrats. Certament, tot això redundarà en una major i millor efectivitat de la nostra normativa legal en la matèria, la qual cosa, lògicament, afectarà positivament el nostre teixit econòmic i empresarial.

Si aconseguim des del Col·legi d'Economistes de Catalunya i Foment del Treball Nacional, en coordinació amb el Consell General d'Economistes i amb el REFOR, contribuir a difondre i aclarir els procediments concursals entre les empreses i professionals, i, particularment, ser d'ajuda entre les societats de menor dimensió i que compten amb menys mitjans, ens sentirem satisfets d'haver complert els nostres objectius, de servei i acompanyament a les nostres empreses, professionals, col·legiats, associats, particulars i, en general, al conjunt de la societat.

Valentí Pich

President

Consejo General de Economistas de España (CGE)

Carles Puig de Travy

Degà

Col·legi d'Economistes de Catalunya

Índex

INTRODUCCIÓ.....	7
LA DETECCIÓ DE LA INSOLVÈNCIA.....	9
1. Què és la Insolvència? Insolvència Imminent <i>versus</i> Insolvència Actual.....	9
2. Sistema d'Alertes Primerenques.....	10
EL DRET PRECONCURSAL.....	13
1. Comunicació d'inici de negociacions pel deutor per assolir un pla de reestructuració.....	13
2. Els plans de reestructuració.....	17
3. L'expert en la reestructuració.....	53
4. Prepack.....	56
EL CONCURS DE CREDITORS. RÈGIM ORDINARI.....	59
1. Opció o obligació.....	60
2. Requisits.....	61
3. Gestió i administració.....	63
4. La interlocutòria de declaració de concurs.....	63
5. L'Administració Concursal.....	65
6. Els costos del concurs.....	71
7. Execucions i constreyniments.....	72
8. L'informe de l'Administració Concursal.....	72
9. Els creditors.....	75
10. Classificació dels crèdits.....	76
11. Les factures rectificatives.....	77
12. Massa laboral.....	79
13. L'acció de reintegració concursal.....	79
14. Fase de conveni.....	80
15. Fase de liquidació.....	82
16. La qualificació.....	89
17. La conclusió i rendició de comptes.....	92

EL CONCURS DE CREDITORS. RÈGIM ESPECIAL DE MICROEMPRESSES.....	96
1. Disposicions generals. Àmbit d'aplicació.....	96
2. Obertura del procediment especial i efectes.....	97
3. Procediment de continuació.....	101
4. Procediment de liquidació.....	106
5. La qualificació abreujada	110
6. La conclusió del procediment especial	112
EL CONCURS DE LA PERSONA FÍSICA I L'EPI	114
1. Extensió de l'exoneració.....	115
2. L'exoneració del passiu amb subjecció a un pla de pagaments	116
3. Contingut del Pla de Pagaments	116
4. Durada del Pla de Pagaments	117
5. Aprovació i impugnació del Pla de Pagaments	117
6. L'exoneració del passiu amb liquidació de la massa activa.....	118
CONCLUSIONS	119

INTRODUCCIÓ

El sistema concursal espanyol llança que la major part dels concursos de creditors, al voltant del 95%, finalitzen en liquidació, sent a més processos llargs amb una durada mitja entre 4 o 5 anys. Aquestes dades han fet que s'hagin emprès múltiples reformes des de l'entrada en vigor de l'actual marc regulatori de la llei concursal. L'última d'elles ha vingut amb la Llei 16/2022, de 5 de setembre, de reforma del text refós de la llei concursal, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2020, de 5 de maig, per a la transposició de la Directiva (UE) 2019/1023, coneguda com a Directiva sobre Reestructuració i Insolvència.

Aquesta reforma cerca atacar les principals limitacions del sistema d'insolvència espanyol, i intenta harmonitzar els procediments d'insolvència en els diferents països de la UE, agrupant les novetats en quatre blocs fonamentals: instruments preconcursals, recurs tardà al concurs, l'excessiva durada dels concursos i l'escassa utilització de la segona oportunitat.

Ara l'eix del preconcurs, són els plans de reestructuració, la introducció de la qual suposa un canvi radical del Llibre segon del TRLConcursal, que diu adeu als acords de refinançament i acords extrajudicials de pagament.

El llibre primer, el relatiu al concurs, pateix també modificacions d'importància que afecten, entre altres coses, a l'estatut de l'Administració Concursal, en especial a la seva capacitat i a les regles aplicables als seus honoraris. S'elimina la proposta anticipada de conveni i la junta de creditors, així com els plans de liquidació, tal com es coneixien, deixant pas en aquest últim cas a la possibilitat de fixar unes regles especials o, en cas contrari, liquidar-se de conformitat amb les regles supletòries fixades en la norma.

Amb la normativa actual, es regulen dos procediments nous, el concurs sense massa i el procediment especial de microempreses. Aquest procediment especial es troba recollit en el llibre tercer amb què es pretén una simplificació processal i reducció de costos, resultant d'aplicació per a aquelles empreses que ocupin a menys de 10 treballadors i tinguin un volum de negoci anual inferior a 700.000 euros o un passiu inferior a 350.000 euros.

La reforma neix impregnada de tecnologia, posant a l'abast de tots els usuaris formularis oficials, accessibles en línia i sense cost, que hauran de ser utilitzats pels deutors per al procediment especial de microempreses, una plataforma de liquidació d'actius, un web per a l'auto diagnòstic de salut empresarial que permeti a les petites i mitjanes empreses avaluar la seva situació de solvència, etc.

Finalment, aquesta reforma que va entrar en vigor el 26 de setembre de 2022 introdueix novetats en el Benefici d'Exoneració del Passiu Insatisfet (BEPI), eliminant la "B" atès que el legislador incideix en què no és un benefici sinó un dret de la persona natural. No és necessari que es liquidin els béns per sol·licitar l'exoneració dels deutes i es permet un perdó dels crèdits públics fins a un màxim de 10.000 euros per a Hisenda i 10.000 euros de la Seguretat Social.

Avui dia està pendent de desenvolupament el Reglament de l'administració concursal. La importància d'aquest estatut, queda reflectit en què – amb l'aprovació del Reial decret legislatiu 1/2020, de 5 de maig pel qual es va aprovar el text refós de la Llei Concursal, d'ara endavant TRLC – les normes relatives a la designació i retribució dels administradors/es concursals queden regulades de conformitat amb la disposició transitòria en què s'explicita que el contingut dels articles 57 a 63 i 84 a 89 del TRLC queden aparcades fins que no s'aprovi el referit Reglament, sent els articles vigents amb relació a aquestes matèries els que s'inclouen en la Llei 38/2011 de 10 d'octubre. El mateix succeeix amb els articles 91 a 93, 560 a 566 i 574.1 del TRLC text refós, que entraran en vigor quan s'aprovi el Reglament de l'administració concursal i el desplegament reglamentari del compte de garantia aranzelària.

Malgrat la Directiva d'Insolvència ja transposada al nostre ordenament jurídic, segueix existent carència de règims d'insolvència harmonitzats, per la qual cosa els procediments en els diferents estats membres, produeixen resultats diferents en funció del país i, en particular, tenen diferents graus d'eficiència pel que fa al temps necessari per liquidar una empresa i el valor que pot recuperar-se. D'això que hi hagi una Proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell relatiu a l'harmonització de determinats aspectes de la legislació matèria d'insolvència. Aquesta Proposta se centra en tres dimensions fonamentals:

- a) La recuperació dels actius de la massa del concurs liquidada.
- b) L'eficiència dels procediments.
- c) La distribució previsible i equitativa del valor recuperat entre els creditors.

Aquesta Proposta de Directiva té per objecte maximitzar la recuperació del valor de l'empresa insolvent per als creditors, reforçar l'eficiència dels procediments, en particular en el que fa referència a la liquidació de microempreses insolvents i garantir una distribució justa i previsible dels valors recuperats entre els creditors, introduint requisits per millorar la representació dels interessos dels creditors en els procediments a través dels comitès de creditors.

Per bé que, això no deixa de ser una proposada pel que, llevat de les excepcions comentades anteriorment, hem d'acudir al Text Refós de la Llei Concursal després de la reforma per emprendre els processos d'insolvència en què ens trobem.

LA DETECCIÓ DE LA INSOLVÈNCIA

I. QUÈ ÉS LA INSOLVÈNCIA? INSOLVÈNCIA IMMINENT VERSUS INSOLVÈNCIA ACTUAL

La R.A.E (Real Acadèmia de la Llengua Espanyola) defineix la insolvència com a “*Manca de solvència, incapacitat de pagar un deute*”. De forma molt similar, l'article 2.3 del Text Refós de la Llei Concursal, d'ara endavant TRLC, estableix la diferència entre insolvència actual o imminet.

- Insolvència Imminent es dona quan el deutor prevegi que dins els tres mesos següents no podrà complir regular i puntualment les seves obligacions.
- Insolvència Actual es dona quan el deutor no pot complir **regularment** les seves obligacions exigibles.

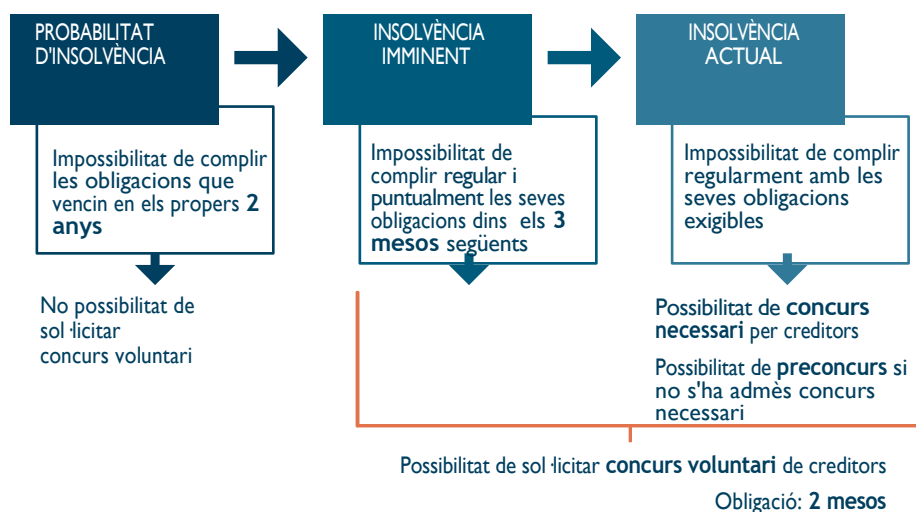
Article 2.4 TRLC

- 1.º L'existència d'una prèvia declaració judicial o administrativa d'insolvència del deutor, sempre que sigui ferma.
- 2.º L'existència d'un títol pel qual s'hagi despatxat manament d'execució o constreyniment sense que de l'embargament haguessin resultat bastants béns lliures coneguts per al pagament.
- 3.º L'existència d'embargaments per execucions en curs que afectin d'una manera general al patrimoni del deutor.
- 4.º El sobreseïment generalitzat en el pagament corrent de les obligacions del deutor.
- 5.º El sobreseïment generalitzat en el pagament de les obligacions tributàries exigibles durant els tres mesos anteriors a la sol·licitud de concurs; el de les quotes de la seguretat social i altres conceptes de recaptació conjunta durant el mateix període, o el dels salaris i indemnitzacions als treballadors i altres retribucions derivades de les relacions de treball corresponents a les tres últimes mensualitats.
- 6.º L'alçament o la liquidació apressada o ruïnosa dels seus béns pel deutor.

La reforma ha incorporat un tipus d'insolvència més, la Probabilitat d'Insolvència en el seu article 584 TRLC, entenent-se com a tal quan sigui objectivament previsible que, de no assolir-se un pla de reestructuració, el deutor no podrà complir regularment les seves obligacions que vencin en els propers dos anys.

Sorgeix, per tant, un nou concepte, “la probabilitat de la insolvència”, que compleix una evident voluntat d'anticipar-se a les probables dificultats i tensions financeres i

econòmiques que poguessin sorgir. Es tracta d'utilitzar la reestructuració per tal d'evitar aquest potencial risc d'insolvència que pogués afectar llunyanament, a l'empresa, anticipant-se i evitant la seva arribada, mitjançant el pla de reestructuració.

Aquesta insolvència probable no permet al deutor instar el propi concurs de creditors ni tampoc el concurs necessari instat per qualsevol tercer legitimat, només permet al deutor el seu accés a la preconcursalitat, intentant evitar el concurs de creditors aprovant un pla de reestructuració.

2.2 SISTEMA D'ALERTES PRIMERENQUES

La detecció primerenca d'una situació de futura insolvència és fonamental, ja que quan ja s'estan incomplint els compromisos de pagament és difícil poder implementar mesures correctores i ni tan sols planificar-les. És molt més eficaç fer-ho quan encara és possible disposar de temps i recursos.

És per això que és en situació de solvència de la companyia quan cal dedicar esforços a tenir establert un sistema adequat de control econòmic-financer, així com un sistema d'alertes davant el risc d'insolvència futura (descens significatiu en el volum de negoci o en els marges, necessitat de fer béns de l'actiu immobilitzat, abandonament del projecte empresarial per part de directius, canvis regulatoris en el sector, pèrdues de concessions administratives o distribucions, retards en els pagaments als creditors o en el cobrament de clients, no renovació de pòlisses de crèdit, etc.).

És fonamental disposar d'un bon pressupost de tresoreria, que suposa la conversió de la informació comptable del pressupost de la companyia en previsió de fluxos de caixa, que són els que permeten una adequada gestió del circulat i de les necessitats d'inversió, així com minimitzar els costos financers. Així mateix, ha de prestar-se especial atenció a la gestió de les existències, del crèdit a clients i del finançament rebut dels proveïdors, preveient-ne les variacions de la capital circulat derivades d'aquesta gestió.

Per bé que la Llei no sanciona la insolvència, sí sanciona certes actuacions de l'empresari o dels administradors que hagin provocat o agreujat la situació d'insolvència (article 456 TRLC). En efecte, la normativa concursal estableix que, en cas que es provoqui o s'agreugi la insolvència per dol o culpa greu de l'empresari o, en cas de persones jurídiques, pels seus administradors, liquidadors o apoderats generals, i, en alguns casos molt concrets, fins i tot pels socis, seran inhabilitats per un termini de dos a quinze anys. A més, tots aquests últims, poden ser condemnats a satisfer als creditors tots o part dels crèdits que resultin finalment incobrables.

Ha de tenir-se també en consideració la legislació societària i, en concret, l'article 367 de la Llei de Societats de Capital, que estableix la responsabilitat solidària dels administradors pel que fa a les obligacions posteriors a la causa legal de dissolució per pèrdues que deixin reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la meitat de capital social, tret que convoquin la junta general per adoptar l'acord de dissolució, es restableixi l'equilibri patrimonial, sol·licitin la dissolució judicial, sol·licitin el concurs de la societat o haguessin comunicat al jutjat l'existència de negociacions amb els creditors per assolir un pla de reestructuració en el termini de dos mesos a comptar de l'esdeveniment de la causa de dissolució.

Amb aquests sistemes d'alerta primerenca, s'haurà de distingir si l'empresa és solvent o insolvent però a més, si és viable o no. En funció de la situació en què es trobi l'empresa, caldrà aplicar unes solucions o d'altres.

- Insolvència i viabilitat: cal implementar mesures de reorganització, reestructuració i reconducció, i negociar amb els creditors i treballadors acords extrajudicials o concursals (propostes de conveni i acords laborals).
- Insolvència i inviabilitat: encara en aquest cas és convenient analitzar les possibilitats d'arribar a acords extrajudicials per liquidar l'empresa (liquidació voluntària). Si això no és possible, haurà de sol·licitar-se el concurs (de liquidació).

Amb les alertes primerenques es pretén evitar la liquidació concursal, per tal que es prenguin les mesures a temps per afavorir la continuació de l'empresa en evitació del concurs. Per a aconseguir el seu objectiu, els estats membres de la Unió Europea hauran de desenvolupar una sèrie d'eines que permetin detectar aquestes necessitats de reestructuració.

En la Directiva (UE) 2019/1023, s'establia la necessitat d'establir per part dels Estats Membres eines d'alerta primerenca per a aquells deutors (article 3.1 DRI), PIMES, que per la seva mida acostumen a mancar de mitjans humans i materials per a detectar preventivament les insolvències. Després del que estableix la Directiva (UE) 2019/1023, la transposició al nostre ordenament jurídic a través de la Llei 16/2022, de reforma del TRLC ha establert en la disposició addicional cinquena, que el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme mantindrà, en l'adreça electrònica que es determini, un servei d'auto diagnòstic que permeti a les petites i mitjanes empreses avaluar la seva situació de solvència. Aquesta eina ja està disponible a la pàgina web del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

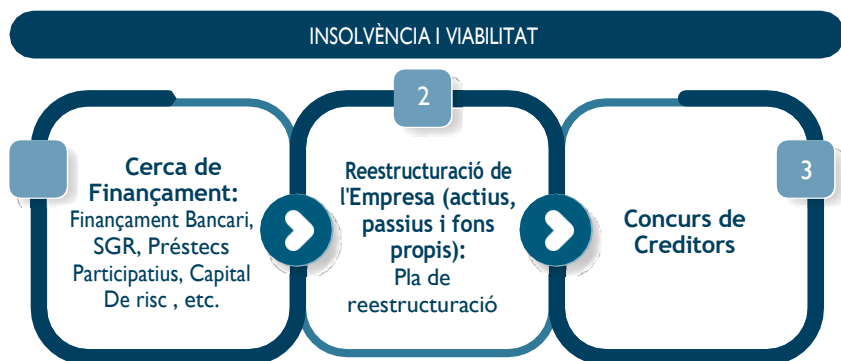
Així mateix, el Col·legi de Registradors de la Propietat i Mercantils d'Espanya ha conclòs l'elaboració d'una eina per a l'alerta primerenca d'insolvència que promou la detecció de les dificultats financeres pel deutor, per a la presa de mesures oportunes, tractant-se així d'evitar una insolvència irreversible o l'estat d'insolvència imminent, conforme venia establert en la disposició addicional setena del TRLC. Aquest model a través d'un algoritme classifica les societats en solvents i insolvents.

Però aquestes "alertes primerenques" d'insolvència actual o imminent, ja existeixen en la ciència economicofinancera, amb mètodes que el professional pot aplicar amb les empreses per analitzar si l'empresa objecte d'anàlisi es troba en una situació d'insolvència o no.

Així mateix, pot analitzar-se la situació de l'empresa respecte al seu sector, amb eines com la que tenen en el Registre d'Experts Comptables, en què es fa una avaluació de la situació economicofinancera a través de la informació comptable de l'empresa, podent comparar-la amb les empreses del seu sector.

Per tant, tot diligent empresari a través dels seus assessors hauria de consultar aquestes eines assessores en la gestió de la seva empresa, més encara, després de l'aparició normativa de la "probabilitat d'insolvència", i en connexió amb possibles responsabilitats que li poguessin ser exigides després d'haver arribat a la insolvència, i no haver-ho previst.

EL DRET PRECONCURSAL

El Dret Preconcursal és un instrument molt important ja que en contextos de crisi econòmica resulten fonamentals per tal d'evitar l'eventual tramitació del concurs de creditors per a empreses econòmicament viables però amb dificultats financeres.

Les estadístiques ens mostren que més del 90% de les sol·licituds de concursos de creditors acaben en liquidació i poques vegades s'aconsegueix una mínima satisfacció dels creditors concursals, que són bàsicament els que han generat el seu crèdit abans de la declaració de concurs. Això ve causat principalment per la tardança de les empreses a acollir-se al concurs, una regulació massa restrictiva respecte a la via del conveni i al desconeixement dels procediments alternatius de resolució de la insolvència, aliens als judicials, el dret preconcursal, amb el pla de reestructuració. Amb aquest procediment, es pretén evitar el concurs d'aquelles empreses viables, però amb problemes conjunturals de solvència o finançament, mitjançant la protecció d' aquests plans.

I. COMUNICACIÓ D'INICI DE NEGOCIACIONS PEL DEUTOR PER ASSOLIR UN PLA DE REESTRUCTURACIÓ

I.1 CONDICIONS OBJECTIVES I SUBJECTIVES

L'article 585 i SS del TRLC conté la regulació general de la comunicació d'inici de negociacions per part del deutor per tal d'assolir un pla de reestructuració, el qual ha de complir les següents condicions objectives i subjectives:

- La comunicació pot fer-se per qualsevol classe de deutor, ja sigui persona natural o jurídica.

- El deutor que efectui la comunicació haurà de trobar-se en situació de probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o insolvència actual. Per bé que en aquest últim cas sempre que no s'hagués admès a tràmit una sol·licitud de concurs necessari.
- El deutor no ha d'haver estat declarat en concurs de creditors.
- En cas de persona jurídica, la competència per presentar la comunicació correspon a l'òrgan d'administració del deutor.

1.2 CONTINGUT DE LA COMUNICACIÓ

En la comunicació al jutjat – que haurà de fer-se a través de la seu judicial electrònica o per mitjans telemàtics o electrònics excepte en el cas de persones no obligades a comunicar-se amb l'Administració de Justícia per mitjans electrònics – el deutor expressarà:

- Les raons que justifiquen la comunicació.
- Fonament de la competència del jutjat per a conèixer de la comunicació.
- Relació dels creditors amb què s'hagi iniciat o tingui intenció d'iniciar negociacions (en el cas dels crèdits de dret públic, haurà de figurar la data de meritació dels mateixos).
- Expressió de qualsevol circumstància existent o que pugui sobrevenir susceptible d'afectar al desenvolupament o a la bona fi de les negociacions.
- L'activitat o activitats que desenvolupi.
- L'import de l'actiu i del passiu, el volum de negoci i el nombre de treballadors al tancament de l'exercici immediatament anterior a aquell en què presenti la comunicació.
- Identificació dels béns o drets que es considerin necessaris per a la continuïtat de la seva activitat empresarial o professional (en cas d'existir execucions contra aquests béns, s'identificarà en la comunicació cadascuna de les que es trobin en tramitació).
- Identificació dels contractes necessaris per a la continuïtat de la seva activitat.
- Si és el cas, la sol·licitud pel deutor de nomenament d'expert en la reestructuració.
- Si és el cas, la sol·licitud del caràcter reservat de la comunicació. És a dir que la mateixa es mantingui.
- En cas que es pretengui que el pla de reestructuració afecti al crèdit públic, certificats de trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions davant l'AEAT i el TGSS.

I.3 EFECTES MATERIALS I TEMPORALS DE LA COMUNICACIÓ

- **De caràcter general**

Amb caràcter general la comunicació no tindrà efecte alguna les facultats d'administració i disposició sobre els béns i drets que integrin el patrimoni del deutor, independentment de la designació o no pel jutge d'un expert en la reestructuració.

- **Sobre els crèdits**

Pel que fa als efectes sobre els crèdits, la comunicació no produirà per si sola el venciment anticipat dels mateixos i seran ineficaços les clàusules contractuals que prevegin la modificació dels termes o condicions del crèdit, inclòs el seu venciment anticipat, per la sola causa de la presentació de la comunicació o vinculades per a aquests efectes derivats de la mateixa.

D'altra banda, la comunicació no afectarà a la capacitat del creditor que disposi garanties de tercers (reals o personals) d'exercitar les mateixes per fer efectiu el crèdit garantit si el mateix hagués vençut, sense que el garant pugui invocar la comunicació efectuada pel deutor en perjudici del creditor garantit.

- **Sobre els contractes**

La comunicació no afectarà als contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment.

Es tindran per no posades les clàusules contractuals que prevegin la suspensió, modificació, resolució o terminació anticipada del contracte per (i) el mer motiu de la presentació de la comunicació o la seva admissió a tràmit, (ii) la sol·licitud de la seva pensió general o singular d'accions i procediments executius o (iii) qualsevol altra circumstància anàloga o directament relacionada amb les anteriors.

En qualsevol cas si és per causes diferents a les anteriors la comunicació no afectarà a la facultat de suspensió, modificació, resolució o terminació anticipada dels contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment, llevat que es tracti de contractes necessaris per a la continuació de l'activitat empresarial o professional del deutor, en aquest cas aquestes facultats no podran exercitar-se mentre es mantinguin els efectes de la comunicació sobre les accions i els procediments executius.

- **Sobre les accions i els procediments executius**

Fins que transcorrin tres mesos a comptar de la presentació de la comunicació, els creditors no podran iniciar execucions judicials o extrajudicials sobre béns o drets necessaris per a la continuïtat de l'activitat empresarial o professional del deutor i aquelles que es trobessin en tramitació quedaran en

suspès fins que transcorri aquest termini, tot això amb les particularitats establertes en els articles 600 a 606 TRLC.

En qualsevol cas cal tenir en consideració que aquesta prohibició d'iniciació o de continuació d'execucions no afectarà als procediments d'execució dels creditors públics, ni als crèdits dels creditors que legalment no puguin quedar afectats pel pla de reestructuració (Article 616.2 TRLC).

Abans que finalitzi el període de tres mesos a comptar de la comunicació d'obertura de negociacions amb els creditors, el deutor o els creditors que re presentin més del cinquanta per cent del passiu que pugui resultar afectat pel pla de reestructuració (deduït l'import dels crèdits que, en cas de concurs tindrien la consideració de subordinats), podran sol·licitar del jutge la concessió de pròrroga dels efectes d'aquesta comunicació per un període de fins a tres mesos successius més a la ja concedida.

Els efectes inicials de la comunicació continuaran en vigor fins que jutge adopti una decisió, la qual podrà ser estimatòria o denegatòria de la pròrroga.

- **Sobre les sol·licituds de concurs**

Les sol·licituds de concurs necessari presentades després de la comunicació es repartiran al jutjat que hagués tingut per efectuada la comunicació, però no s'admetran a tràmit mentre no transcorri el termini de tres mesos a comptar de la data d'aquesta comunicació i no es proveiran fins que no transcorri un mes sense que el deutor hagués sol·licitat la declaració de concurs.

En cas que transcorreguts tres mesos des de la comunicació, el deutor no hagi assolit un pla de reestructuració, haurà de sol·licitar la declaració de concurs dins el mes següent, llevat que no es trobés en estat d'insolvència actual. En el cas d'existència de pròrroga dels efectes de la comunicació el termini del mes per sol·licitar el concurs es computarà a partir de la data en què finalitzi la pròrroga.

Així mateix, des de la comunicació quedarà suspesa la facultat de sol·licitud de concurs voluntari per part del deutor a instància de l'expert en la reestructuració, en cas d'estar nomenat, o de creditors que representin més d'un 50% del passiu que pogués quedar afectat pel pla de reestructuració, sempre que s'acrediti que per part dels mateixos es presentarà un pla amb probabilitats de ser aprovat.

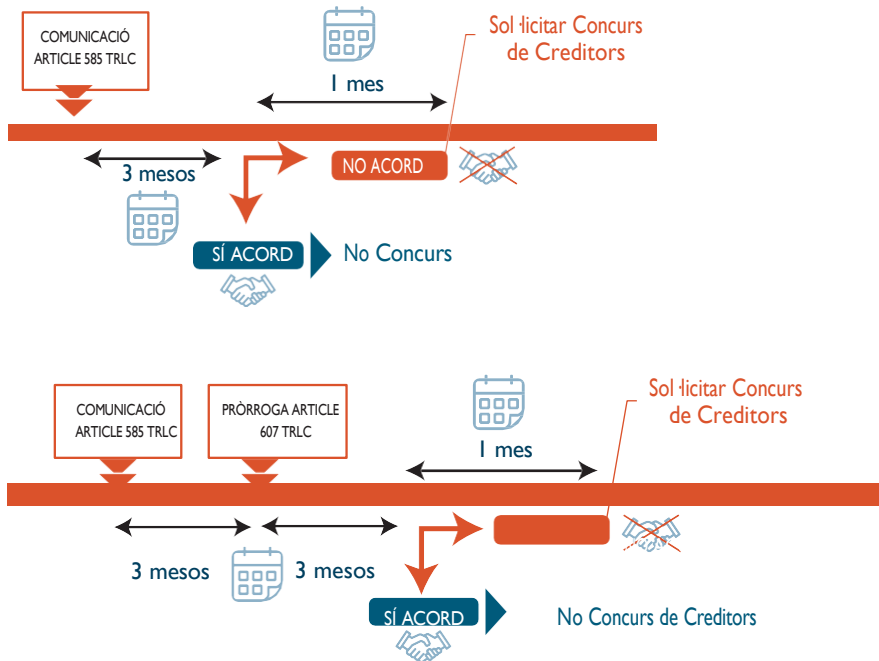
La suspensió de la sol·licitud de concurs voluntari pel deutor, s'aixecarà transcorregut un mes des de la presentació si els creditors no haguessin presentat la sol·licitud d'homologació del pla de reestructuració.

- Sobre la suspensió de la causa de dissolució per pèrdues qualificades [article 363.I.e) LSC]

En les societats de capital, mentre estiguin en vigor els efectes de la comunicació, quedarà en suspens el deure legal d'acordar la dissolució per existir pèrdues que deixin reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la meitat del capital social.

- Prohibició temporal de noves comunicacions

Una vegada formulada la comunicació, no podrà presentar-se una altra pel mateix deutor en el termini d'un any, a comptar des de la presentació.

2. ELS PLANES DE REESTRUCTURACIÓ

2.1 INTRODUCCIÓ

El TRLC aprovat pel RDL 1/2020, va venir a atorgar un estatut mateix als acords de refinançament, dedicant-ne en el Títol II del Llibre Segon, un total de 35 articles (articles 596 a 630) a la regulació que en la LC precedent trobàvem en l'article 71.bis i en la D.A. 4a.

El TRLC ja anunciava en el seu preàmbul que la reestructuració normativa pel que fa als acords de refinançament es feia amb voluntat preparatòria per a la transposició de la Directiva (UE) 2019/2013.

La reforma introduïda per la Llei 16/2022 ha mantingut la carcassa d'estructura normativa creada pel RDL 1/2020 (Llibre Segon del Dret Preconcursal), passant a dedicar-li 71 articles (articles 616 a 684), però ha suposat un canvi profund pel que fa al seu contingut i abast.

Malgrat que en el nostre ordenament intern s'havia vingut avançant en els últims anys de manera substancial en la regulació dels instituts preconcursals, és cert que a priori podem usar la molt gastada expressió de l'existència d'un canvi de paradigma.

L'entrada en vigor dels Plans de Reestructuració, ha vingut a erradicar la figura dels tres instruments preconcursals anteriors, vegeu, els acords de refinançament, les propostes anticipades de conveni (PAC's) i els acords extrajudicials de pagament. A més partint de la Directiva els plans de reestructuració són de molt major abast que els anteriors instruments, atès que no només se ceneixen a la capacitat d'assolir un acord per part del deutor amb els seus creditors per a la reestructuració del passiu, sinó que a l'empara dels mateixos cap la introducció de modificacions amb deteniment en l'estructura dels actius, així com en l'estructura del patrimoni net dels deutors, sempre que amb això s'aconsegueixi l'objectiu principal de continuació de l'activitat empresarial o professional en condicions de viabilitat.

Amb una breu comparativa amb l'instrument previ més proper als actuals plans de reestructuració, els acords de refinançament, podem trobar les importants diferències que la transposició de la Directiva ha suposat en el nostre ordenament intern per a la gestió de les insolvències a través dels instruments preconcursals.

L'aspecte més innovador és sens dubte la introducció en el nostre ordenament del nou concepte de probabilitat d'insolvència, el qual anticipa fins a un termini de dos anys l'esdeveniment en què es podria fixar el dies a quo futurs de la insolvència del deutor.

El concepte de probabilitat d'insolvència ve a sumar-se als conceptes tradicionals d'insolvència imminent i insolvència actual, per bé que amb el mateix es permet l'accés als deutors als instruments de reestructuració preventiva en uns terminis molt més primerencs, cosa que denota la preocupació per part del legislador a què els operadors econòmics acudeixin als mecanismes per mitigar les insolvències abans que sigui massa tard.

- Principals diferències entre els antics Acords de Refinançament i els actuals Plans de Reestructuració

	Acords de Refinançament	Plans de Reestructuració
Pressupost objectiu homologació	Insolvència imminent o insolvència actual.	Probabilitat d'insolvència , insolvència imminent o insolvència actual.
Objecte i abast	Només reestructuració del Passiu del deutor: que respongui a un pla de viabilitat de la qual aplicació permeti la continuïtat de l'activitat professional o empresarial del deutor i que l'acord impliqui: i) L'ampliació significativa del crèdit disponible. ii) la modificació o l'extinció de les obligacions del deutor, ja sigui mitjançant la pròrroga de la data de venciment d'aquestes o a través de l'establiment de noves obligacions en substitució de les preexistents.	Ampli abast: Es consideraran plans de reestructuració els que tinguin per objecte la modificació de la composició, de les condicions o de l'estructura de l'actiu i del passiu del deutor, o dels seus fons propis, incloses les transmissions d'actius, unitats productives o de la totalitat de l'empresa en funcionament, així com qualsevol canvi operatiu necessari, o una combinació d'aquests elements.
Crèdits afectats	Només el crèdit financer , s'excloïa expressament els crèdits de dret públic, els crèdits laborals i els crèdits per operacions comercials.	A més del crèdit financer , també poden quedar afectats els crèdits comercials i "aparentment" els crèdits de dret públic. EXIGÈNCIA DE FORMACIÓ DE CLASSES.
Causes homologació	Extensió d'efectes a creditors financers dissidents o no signants i obtenció de protecció de l'acord davant accions rescissòries i obtenció d'incentius al <i>new money</i> en cas de concurs posterior del deutor.	1r. Quan es pretengui estendre els seus efectes a creditors o classes de creditors que no haguessin votat a favor del pla o als socis del deutor persona jurídica ; 2n. Quan es pretengui la resolució de contractes en interès de la reestructuració ; 3r. Quan es pretengui protegir el finançament interí i el nou finançament que prevegi el pla, així com els actes, operacions o negocis realitzats en el context d'aquest davant accions rescissòries en els termes previstos en aquest títol, i reconèixer a aquest finançament les preferències de cobrament previstes en el llibre primer.

	Acords de Refinançament	Acords de Refinançament
% mínim de passiu afectat sobre el passiu total del deutor, per a l'obtenció d'incentius en cas de concurs posterior	>= 60%	>= 51%
 criteris i majories per a l'aprovació, homologació i extensió d'efectes	% Passiu signant vs no signant, distingint percentatges en funció del contingut del pla homologat i de la cobertura o no de garanties reals de les que gaudissin els crèdits	% de passiu signant vs no signant Classes acceptants vs Classes dissidents

2.2 DEFINICIÓ I ÀMBIT OBJECTIU D'APLICACIÓ DELS PLANES DE REESTRUCTURACIÓ

Es consideraran plans de reestructuració els que tinguin per objecte la modificació de la composició, de les condicions o de l'estructura de l'actiu i del passiu del deutor, o dels seus fons propis, incloses les transmissions d' actius, unitats productives o de la totalitat de l' empresa en funcionament, així com qualsevol canvi operatiu necessari, o una combinació d'aquests elements.

Aquests plans de reestructuració que puguin plantejar els deutors els seran aplicables les previsions contingudes en el Llibre Segon del TRLC quan es prevegi l'extensió dels seus efectes a:

- Creditors o classes de creditors titulars de crèdits afectats que no hagin votat a favor del pla.
- Els socis de la persona jurídica quan no hagin aprovat el pla.

Així mateix, també se sotmetran al Llibre Segon del TRLC els plans de reestructuració que, fins i tot sense necessitat d'efectuar l'extensió d'efectes a creditors o socis dissidents, pretengui protegir:

- El finançament interí i el nou finançament que prevegi el pla i reconèixer a aquest finançament les preferències de cobrament
- Els actes, operacions o negocis realitzats en el context del pla davant el règim general de les accions rescissòries.

2.3 CRÈDITS AFECTATS PEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ I REGLES DE CÒMPUT

L'article 616 TRLC defineix quins són els crèdits que poden quedar afectats per un pla de reestructuració, com aquells que en virtut d'aquest pateixin una modificació dels seus termes o condicions, d'alguna de les següents classes:

- La data de venciment.
- La modificació del principal o els interessos.
- La conversió en crèdit participatiu o subordinat, accions o participacions socials, o en qualsevol altre instrument de característiques o rang diferents d'aquells que tingués el crèdit originari.
- La modificació o extinció de les garanties, personals o reals, que garanteixin el crèdit.
- El canvi en la persona del deutor.
- La modificació de la llei aplicable al crèdit.

A diferència del que ocorria amb els Acords de Refinançament que només es podien afectar als passius financers, els plans de reestructuració poden afectar a qualsevol classe de crèdit, fins i tot els crèdits contingents i sotmesos a condició i únicament existirian les següents exclusions de crèdits que no podran ser afectats per un pla de reestructuració:

- Els crèdits d'aliments derivats d'una relació familiar, de parentiu o de matrimoni.
- Els crèdits derivats de responsabilitat civil extracontractual.
- Els crèdits derivats de relacions laborals diferents de les del personal d'alta direcció
- Els crèdits futurs que neixin de contractes de derivats que es mantinguin en vigor no quedaran afectats pel pla de reestructuració.

Una altra de les novetats introduïdes per la reforma del TRLC és que un pla de reestructuració sí que podrà afectar al crèdit públic, per bé que amb una sèrie d'especialitats que seran objecte d'anàlisi amb posterioritat.

Als efectes del vot d'un pla de reestructuració, els crèdits es computaran tenint-se en consideració les següents previsions:

- Amb caràcter general els crèdits es computaran pel principal més els recàrrecs i interessos vençuts fins a la data de formalització del pla en instrument públic. La mateixa regla s'aplicarà als crèdits sotmesos a condició resolutòria.
- En els contractes de crèdit només es computarà la part del crèdit disposada en el moment de la formalització del pla en instrument públic.

- Els crèdits expressats en una altra moneda es computaran en euros segons el tipus de canvi oficial en la data de l'instrument públic en què s'hagués formalitzat el pla.
- Els crèdits contingents, litigiosos o sotmesos a condició suspensiva es computaran pel seu import màxim, llevat que en el pla de reestructuració s'haguessin inclòs per una quantitat inferior. Si finalment es materialitzessin, només es veuran afectats per la quantia corresponent a l'import inclòs en el pla.
- En el cas de crèdits garantits amb garantia real, es determinarà el valor de les garanties de conformitat amb el que estableix els articles 270 i ss TRLC i en el cas en què el valor de la garantia sigui inferior al de l'obligació garantida:
  - El crèdit per l'excés serà tractat com *no garantit*.
  - El crèdit cobert pel valor de la garantia es considerarà com a *crèdit garantit*.

2.4 EFECTES DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ SOBRE ELS CONTRACTES

El TRLC en el seu article 618 proclama el principi general de vigència dels contractes, per la qual cosa l'homologació d'un pla de reestructuració, per si sola, no afectarà als contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment.

Això implica en la pràctica que:

- Es tindran per no posades les clàusules contractuals que:
  - Estableixin la facultat de l'altra part de suspendre o de modificar les obligacions o els efectes del contracte.
  - Atorguin la facultat de resolució o la d'extinció del contracte pel mer motiu de la presentació de la sol·licitud d'homologació o la seva admissió a tràmit, l'homologació judicial del pla.
  - Qualsevol altra circumstància anàloga o directament relacionada amb les anteriors
- Els contractes necessaris per a la continuïtat de l'activitat empresarial o professional del deutor no podran suspendre's, modificar-se, resoldre's o acabar-se anticipadament pel mer fet que el pla de reestructuració comporti un canvi de control del deutor.
- Els contractes de subministrament de béns, serveis o energia necessaris per a la continuïtat de l'activitat empresarial o professional del deutor, en cap cas es podran vèncer anticipadament, resoldre o acabar, llevat que tals contractes es

haguessin negociat en mercats organitzats de manera que puguin ser substituïts en qualsevol moment pel seu valor de mercat.

S'exceptuen de l'anterior els acords de compensació contractual i les garanties financeres subjectes al Reial Decret llei 5/2005, d'11 de març, de reformes urgents per a l'impuls a la productivitat i per a la millora de la contractació pública.

Malgrat el principi de vigència general dels contractes en el context d'un pla de reestructuració, si es considera necessari per a la consecució de la bona fi de la reestructuració i prevenir el concurs obtenint la viabilitat de l'empresa, el deutor, durant la negociació del seu pla de reestructuració, podrà sol·licitar:

- La modificació o resolució dels contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment:
  - En cas en què el deutor i la part no arribessin a un acord sobre els termes de la modificació o les conseqüències de la resolució, el pla de reestructuració podrà preveure la resolució d'aquests contractes i el crèdit indemnitzatori derivat de la resolució també podrà quedar afectat pel pla.
  - Els contractes de derivats també podran acabar-se o cancel·lar-se anticipadament quan això resulti necessari per a la bona fi de la reestructuració i prevenir el concurs, podent quedar afectat pel pla el saldo resultant de la liquidació.
- La suspensió o extinció dels contractes amb consellers executius i amb el personal d'alta direcció.

2.5 LA FORMACIÓ DE CLASSES DE CRÈDITS EN EL CONTEXT D'UN PLA DE REESTRUCTURACIÓ

L'article 622 TRLC ens diu que: *“els creditors titulars de crèdits afectats pel pla de reestructuració votaran agrupats per classes de crèdits”* i l'article 623 TRLC defineix els criteris generals de formació de classes.

El primer que ens diu l'article 623.1 TRLC és que la formació de les classes ha d'atendre a un interès comú dels seus integrants determinats de conformitat amb criteris objectius, entès aquell com els crèdits d'igual rang determinat per l'ordre de pagament en el concurs de creditors.

Els crèdits d'un mateix rang concursal podran separar-se potestativament en diferents classes, això sí, quan hi hagi raons suficients que el justifiquin:

Naturalment financera o no financera.

- Existència de conflicte d'interessos entre creditors que formin part de diferents classes.
- Segons com quedin afectats els crèdits en el pla de reestructuració.

També tenim formació de classes per imperatiu legal:

- Article 623.3 TRLC in fine: *"Quan els creditors siguin petites o mitjanes empreses i el pla de reestructuració suposi per a elles un sacrifici superior al cinquanta per cent de l'import del seu crèdit, hauran de constituir una classe de creditors separada"*.
- Article 624 TRLC: *"Els crèdits amb garantia real sobre béns del deutor constituiran una classe única, llevat que l' heterogeneïtat dels béns o drets gravats justifiqui la seva separació en dos o més classes"*.
- Article 624.bis TRLC: *"Els crèdits de dret públic constituiran una classe separada entre les classes del mateix rang concursal"*.
- DA 8a Llei 16/2022: Tractament de les operacions financeres amb aval ICO COVID.

Finalment, tenim les exclusions de crèdits que no poden quedar afectats pels plans de reestructuració (article 616.2 TRLC):

- Crèdits d'aliments derivats d'una relació familiar, de parentiu o de matrimoni.
- Crèdits derivats de responsabilitat civil extracontractual.
- Crèdits derivats de relacions laborals diferents de les del personal d'alta direcció.
- Els crèdits futurs que neixin de contractes de derivats que es mantinguin en vigor no quedaran afectats pel pla de reestructuració.

2.5.1 Especialitats dels plans de reestructuració en cas d'afectar a les classes de crèdits de creditors públics

L'article 616.bis.1 TRLC estableix que no escau per a aquesta classe de crèdits:

- Ni els quitaments.
- Ni el canvi de Llei aplicable.
- Ni el canvi de deutor, sense perjudici que un tercer assumeixi sense alliberament d'aquest deutor l'obligació de pagament.
- Ni la modificació o extinció de les garanties que tinguessin.
- Ni la conversió del crèdit en accions o participacions socials, en crèdit o préstec participatiu o en un instrument de característiques o de rang diferents d'aquells que tingués l'originari.

Per part seva l'article 616.bis.2 TRLC fixa que aquests crèdits s'hauran de pagar en virtut del pla de reestructuració:

- En dotze mesos a comptar de la data de la interlocutòria d'homologació del pla de reestructuració, amb caràcter general.
- En sis mesos a comptar de la data de la interlocutòria d'homologació del pla de reestructuració, en cas que sobre aquests crèdits s'hagués concedit un ajornament o fraccionament prèviament.
- TOTS els crèdits de Dret públic hauran d'estar íntegrament satisfets en un termini màxim de divuit mesos des de la data de comunicació de l'obertura de negociacions.

A més, abans de poder afectar a aquests crèdits amb un pla de reestructuració amb formi a l'article 616.bis TRLC, s'hauran de complir els requisits de l'article 616.2 TRLC:

"1r Que el deutor acreditat, tant en el moment de presentar la comunicació d'obertura de negociacions, com en el moment de sol·licitud d'homologació judicial del pla, que es troba al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i davant la Seguretat Social, mitjançant la presentació en el jutjat de les corresponents certificacions emeses per l'Agència Estatal d'Administració Tributària i la Tresoreria General de la Seguretat Social;

2.º Que els crèdits tinguin una antiguitat inferior a dos anys, computats des de la data de la seva meritació d'acord amb la normativa tributària i de la Seguretat Social fins a la data de presentació en el jutjat de la comunicació d'obertura de negociacions."

Si s'han complert les condicions per poder afectar al crèdit públic amb un PR, no oblidem que a més serà aplicable el que conté l'article 671.1 TRLC:

"Els creditors de dret públic afectats pel pla de reestructuració podran, en qualsevol cas, instar la resolució d'aquest pla pel que fa als crèdits de dret públic, en cas d'incompliment. El pla de reestructuració s'entendrà incomplert tant per l'impagament de qualsevol dels terminis d'amortització del deute per crèdits de dret públic en les condicions previstes en l'article 616 bis, com per la generació de deute per quota corrent tributari i de seguretat social durant la vigència del mateix".

Alternativament a l'afectació dels crèdits tributaris mitjançant un pla de reestructuració, per als deutes de l'AEAT la DA 11a de la Llei 16/2022 regula la possibilitat de la concessió d'ajornaments-fraccionaments de deutes oferint terminis de 6, 9 o 12 mesos segons la concurrència dels supòsits de l'article 82 de la LGT.

2.5.2 Especialitats dels plans de reestructuració en cas d'afectar a crèdits amb aval ICO COVID19.

La Disposició Addicional 8a de la Llei 16/2022, regula les especialitats que, en context dels plans de reestructuració, s'hauran de tenir en consideració sobre el tractament dels crèdits atorgats per part de les entitats financeres amb aval estatal de l'ICO concedits a l'empara dels Reals decrets-lleis 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID19, 25/2020, de 3 de juliol, de mesures urgents per donar suport a la reactivació econòmica i el treball, així com el Reial Decret llei 6/2022, de 29 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en el marc del Pla Nacional de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna.

Per a aquests crèdits el règim jurídic aplicable serà el de l'article 16 del Reial Decret llei 5/2021, de 12 de març i l'Acord del Consell de Ministres d'11 de maig de 2021 amb les especialitats indicades en la pròpia D.A. 8a L16/2022, amb les següents especialitats:

- Són crèdits financers a l'efecte de la formació de classes.
- Amb *“rang de crèdit ordinari, sense perjudici de l'existència d'unes altres garanties atorgades al crèdit principal avalat, en què exercirà almenys el mateix rang en ordre de prelación als drets corresponents a la part del principal no avalat”*.

Els plans de reestructuració no poden imposar cap dels continguts següents:

- El canvi de la llei aplicable;
- El canvi de deutor, sense perjudici que un tercer assumeixi sense alliberament d'aquest deutor l'obligació de pagament;
- La modificació o extinció de les garanties que tinguessin; o
- La conversió dels crèdits en accions o participacions socials, en crèdits o préstecs participatius o en qualsevol altre crèdit de característiques o de rang diferents d'aquells que tingués el crèdit originari.

Els Plans de Reestructuració en què es prevegin ajornaments, fraccionaments i quitaments per als ICO's:

- Perquè les entitats de crèdit puguin votar favorablement en nom i a compte de l'Estat, hauran de recollir prèviament la seva aprovació per part del Departament de Recaptació de l' AEAT.

- En cas de manca d'aquesta autorització prèvia:
  - Determinarà el perjudici de l'aval, en la part que no hagués estat executada; o
  - En un altre cas, la conservació dels drets de recuperació i cobrança pel Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, sense que el contingut del Pla produeixi efectes davant el mateix.
- L'autorització prèvia de l'AEAT s'entén emesa exclusivament pel que fa als crèdits derivats dels avals públics previstos en la D.A. 8a i no afectarà ni vincularà al dret de vot derivat dels altres crèdits públics qualificats d'ordinaris la gestió de la qual correspongui a l'AEAT.

2.5.3 Procediment potestatiu de confirmació judicial prèvia de la formació de classes en el context d'un pla de reestructuració.

El deutor i els creditors que representin més del cinquanta per cent del passiu que quedi afectat pel pla de reestructuració estaran legitimats per a sol·licitar la confirmació judicial de la correcta formació de les classes amb caràcter previ a la sol·licitud d'homologació del pla de reestructuració.

El procediment serà el següent:

- Es formularà la sol·licitud al jutge competent per a conèixer de l'homologació del pla.
- A la sol·licitud s'hi haurà d'acompanyar l'acreditació de la comunicació del proposta de formació de la classe o classes a les parts afectades per la confirmació judicial, on se'ls hagi anunciat la presentació d'aquesta sol·licitud.
- El jutge, si considera que posseeix competència internacional i territorial, dictarà providència admetent la sol·licitud a tràmit.
- La providència es publicarà en el Registre públic concursal.
- Els creditors que es puguin veure afectats per la formació de classes sol·licitada podran presentar escrit d'oposició dins els deu dies següents a la publicació de la providència.
- El jutge resoldrà per mitjà de sentència dins els cinc dies següents a la conclusió del termini d'oposició.
- La resolució judicial no serà susceptible de recurs algun.
- En cas que s'hagin confirmat les classes proposades pel sol·licitant, la formació de classes no podrà invocar-se com a motiu d'impugnació o oposició a l'homologació judicial del pla.

2.6 APROVACIÓ DELS PLANES DE REESTRUCTURACIÓ

2.6.1 Comunicació.

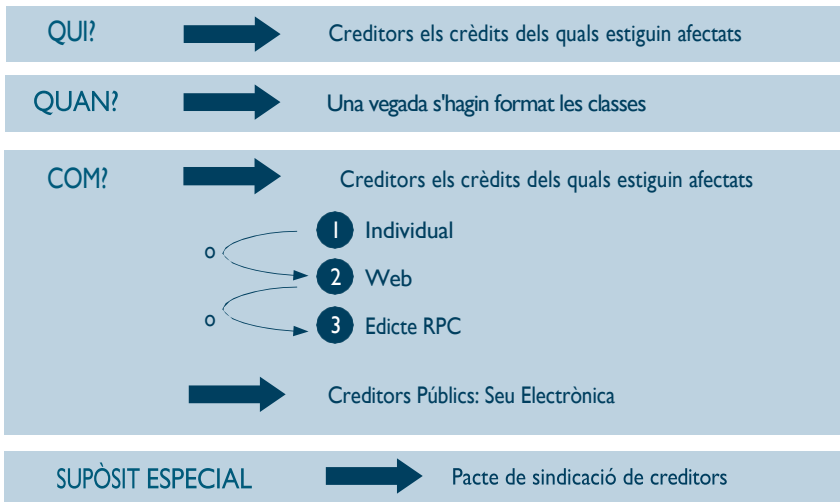
El procediment previst per a l'aprovació dels plans de reestructuració s'inicia amb la comunicació de la proposta a tots els creditors que puguin quedar afectats. Conforme l'article 627 TRLC, aquesta comunicació estableix diferents vies per a poder fer-ho, en funció de la casuística particular de cadascun:

- individual, per via postal o electrònica, com a primera opció. En cas que no fora possible per desconeixer-se la seva identitat o direcció,
- mitjançant anunci en el web de la societat, com a segona opció. Si després d'aquestes dues opcions no hagués estat possible la comunicació,
- podria sol·licitar-se auxili judicial al LAJ perquè el publiqui per edicte en el Registre Públic Concursal.

La norma fa una distinció per a dos creditors especials: creditors públics i creditors vinculats per un pacte de sindicació. Per a aquests supòsits, la comunicació del pla de reestructuració seguirà la següent regla:

- En el supòsit de creditors públics, la comunicació es farà mitjançant la seu electrònica de cada entitat, podent aportar la informació del formulari normalitzat a través de l'esmentada seu.
- En cas que existeixin creditors vinculats per un pacte de sindicació, s'aplicaran les regles contractuals sobre comunicació del deutor amb els creditors, si n'hi hagués .

COMUNICACIÓ DE LA PROPOSTA DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ

2.6.2 Dret de vot.

Tots els creditors dels quals crèdits poguessin quedar afectats pel pla tenen dret de vot.

En el cas dels crèdits amb garantia personal o real de tercer, la legitimació per a exercitar el dret de vot correspon al creditor principal. Les relacions entre el creditor i el garant es regiran pels pactes que sobre el particular haguessin establert i, si no, per les normes aplicables a l'obligació que haguessin contret .

2.6.3 Drets d'informació i consulta de les persones treballadores.

Qualsevol modificació o extinció de la relació laboral que tingui lloc en el context del pla de reestructuració, es durà a terme d'acord amb la legislació laboral aplicable incloent, en particular, les normes d'informació i consulta de les persones treballadores.

Els òrgans judicials han vingut exigint que les mesures de reestructuració laboral no es desenvolupin per mera conveniència empresarial, com ho fan les Sentències de l'Audiència Nacional de 15 de juliol de 2013 i 18 de juny de 2012. Per bé que, el context d'insolvència, o probabilitat d'ella, en què es pugui veure una mercantil per a la presentació d'un pla de reestructuració, justifica l'aplicació de mesures com les que segueixen:

MESURA	OBJECTIU DE LA MESURA	REGULACIÓ
Mobilitat funcional	Assignació de treballadors a fer les funcions que són realment necessàries en cada moment.	Article 39 E.T.
Mobilitat geogràfica	Permet a empreses amb diversos centres de treball a designar a treballadors a aquells on la prestació de serveis és necessària, o el tancament de centres de treball disminuint costos.	Article 40 E.T.
Modificacions substancials de condicions de treball	Permet a l'empresa modificar les condicions de treball en les següents matèries: a) Jornada de treball. b) Horari i distribució del temps de treball. c) Règim de treball a torns. d) Sistema de remuneració i quantia salarial. e) Sistema de treball i rendiment. f) Funcions, quan excedeixin els límits que per a la mobilitat funcional preveu l' article 39.	Article 41 E.T.

MESURA	OBJECTIU DE LA MESURA	REGULACIÓ
Reducció de jornada o suspensió del contracte per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció o derivades de força major	Mesura temporal que permet la reorganització laboral evitant inactivitat dels treballadors en moment d'escassetat de treball.	Article 47 E.T.
Acomiadament col·lectiu	Acomiadament que afecti, en un termini de 90 dies, als següents treballadors: a) Deu treballadors, en les empreses que ocupin menys de cent treballadors. b) El deu per cent del nombre de treballadors de l'empresa en aquelles que ocupin entre cent i tres cents treballadors. c) Trenta treballadors en les empreses que ocupin més de tres-cents treballadors.	Article 51 E.T.
Extinció del contracte per causes objectives	Acomiadaments que no superin límits d'Acomiadament Col·lectiu, o en empreses amb menys de 5 treballadors encara que suposin la totalitat de la plantilla.	Article 52 E.T.

2.6.4 Majories necessàries per a l'aprovació d'un pla de reestructuració intraclasse.

Les majories per a aprovació d'un pla de reestructuració per part de les Classes ve regulada en l'article 629 TRLC, distingint majories per a les classes sense garantia real i amb garantia real:

Article 629.1 TRLC	Classes SENSE garantia real	Vot a favor de MAS DE 2/3 de l'import del passiu d'aquesta Classe	> 66,67 %
Article 629.2 TRLC	Classes AMB garantia real	Vot a favor d'Almenys (3/4) de l'import del passiu d'aquesta Classe	≥ 75,00 %

Mentre que l'article 630 TRLC estableix les regles especials per als crèdits sotmesos a pactes de sindicació:

- S' aplicaran les majories establertes en l' article 629 TRLC, *“llevat que el propi pacte de sindicació prevegi una majoria inferior per aprovar aquests efectes”*.
- Si vota a favor la majoria necessària: *“s' entendre que accepten el pla de reestructuració la totalitat dels crèdits sindicats”*.

Si no s'obté la majoria necessària: *“es computaran els vots individualment, llevat que els crèdits sindicats formin una única classe, en aquest cas es considerarà que el pla de reestructuració no ha estat aprovat per aquesta classe”*.

2.6.5 Aprovació del pla de reestructuració per part dels socis.

Conforme estableix l'article 631 TRLC, quan el pla de reestructuració contingui mesures que requereixin l'acord dels socis de la societat deutora, s'estarà a l'establert per al tipus legal que correspongui, és a dir, amb caràcter general, la LSC en el cas de les societats de capital. En consideració al que preveu l'article 160 LSC, entre les possibles mesures establertes pel pla de reestructuració que necessàriament hauran de comptar amb l'acord dels socis per tractar-se de matèries reservades a la junta general es troben, per exemple, les següents:

- L'augment i la reducció del capital social.
- L'adquisició, l'alienació o l'aportació a una altra societat d'actius essencials.
- La transformació, la fusió, l'escissió o la cessió global d'actiu i passiu.

Com sempre, també caldrà estar a l'establert pels estatuts socials de la societat deutora, ja que en els mateixos les matèries reservades a la junta general poden haver estat ampliades.

En el nostre cas, el legislador espanyol ha optat per donar veu i vot als socis de les mercantils deutores quan els plans de reestructuració requereixin la seva voluntat, però establint com a regla que per a l'aprovació del pla de reestructuració els quòrums i majories aplicables són les ordinàries, eliminat així qualsevol possibilitat de preveure quòrums o majories reforçades que poguessin dificultar l'aprovació del pla de reestructuració.

Establert el que s'ha dit anteriorment, aquesta veu es veu condicionada per una sèrie de regles especials previstes en l'article 631.2 TRLC, com són:

- Reducció del termini previ a la convocatòria. Davant els terminis genèrics previstos en la LSC (15 dies per al cas de les societats limitades i un mes per a les societats anònimes), l'ordinal primer de l'article 631.2 TRLC estableix que entre la convocatòria i la data prevista de celebració de la junta general haurà d'existir un termini de deu dies, llevat que es tracti de societats amb accions admeses a negociació en un mercat regulat, en aquest cas el termini serà de vint-i-un dies.
- Celebració de la junta general per a l'aprovació del pla de reestructuració. La regla especial segona de l'article 631.2 TRLC, preveu una sèrie de normes al respecte del moment concret de celebració de la junta general en relació amb la data de sol·licitud d'homologació del pla de reestructuració. Segons s'estableix en l'esmentat precepte, el pla de reestructuració proposat per la societat deutora

podrà ser aprovat per la junta general que se celebri en qualsevol dels següents moments:

- Com a regla general, la junta general per a l'aprovació del pla de reestructuració haurà de celebrar-se amb anterioritat a la data de sol·licitud de l'homologació del mateix.
  - Com a regla especial, si la junta general no s'hagués celebrat amb anterioritat a la data de sol·licitud de l'homologació del pla de reestructuració, es podrà celebrar després sempre que hagués estat convocada abans d'aquesta data o el mateix dia de presentació de la sol·licitud.
  - Com a excepció a la regla especial anterior, si la junta general no hagués estat prèvia o simultàniament convocada, el sol·licitant de l'homologació podrà instar del jutge que en la resolució de l'admissió a tràmit de l'homologació convoqui a la junta general per a la seva celebració en el termini esmentat.
- El pla de reestructuració com únic punt de l'ordre del dia de la junta general. Com hem assenyalat anteriorment, en la convocatòria de la junta general, l'ordre del dia es limitarà exclusivament a l'aprovació o al rebuig del pla de reestructuració en tots els seus termes, sense que es puguin incloure o proposar altres assumptes. L'objectiu és evitar que l'òrgan d'administració abusi d'aquest tràmit per incloure dins l'ordre del dia de la convocatòria de la junta general unes altres matèries, limitant així el dret d'informació del soci. És per això que en la regla especial tercera de l'article 631.2 TRLC, es preveu que el dret d'informació del soci ha d'exercir-se exclusivament respecte a aquest punt de l'ordre del dia, això és, de l'aprovació o rebuig del pla de reestructuració, fins i tot si es tracta d'una societat cotitzada.
  - Quòrum i majories aplicables per a l'aprovació del pla de reestructuració. De conformitat amb el que ha establert per la regla especial quarta de l'article 631.2 TRLC, l'acord d'aprovació del pla de reestructuració s'adoptarà amb el quòrum i per la majoria legal ordinàries, sigui quin sigui el seu contingut, sense que resultin aplicables els quòrums o les majories estatutàries reforçades que poguessin ser aplicables a l'aprovació d'aquest i/o als actes o operacions que hagin de dur-se a terme en la seva execució.
  - Forma d'impugnació del pla de reestructuració. De conformitat amb el que preveu la regla especial cinquena de l'article 631.2 TRLC, l'acord de la junta que aprovi el pla de reestructuració serà impugnable exclusivament pel curs i en el termini previstos per a la impugnació o oposició a l'homologació del pla de reestructuració que està establerta en els articles 653 i ss. TRLC. En concret, en l'article 656 es regula la impugnació de la interlocutòria d'homologació del pla de reestructuració no aprovada pels socis.

2.6.6 Contingut del pla de reestructuració.

A continuació, es revisen i comenten cadascuna de les mencions d'obligatòria inclusió establertes en l' article 633 del TRLC.

- La identitat del deutor.
La primera menció resulta òbvia donat que tan l'instrument públic en què es formalitzi el pla de reestructuració com en les memòries i plans que contingui el mateix s'efectuarà una identificació del deutor, que, si més no, hauria de contenir el seu nom i cognoms en cas de persona física o raó social en cas de persona jurídica, Número o Codi d'Identificació Fiscal en funció de la personalitat jurídica, domicili social, apoderats que actuen en el seu nom i altres mencions mínimes d'identificació.
- La identitat de l'expert encarregat de la reestructuració, si hagués estat nomenat.
Respecte a la segona de les mencions, la identitat de l'expert en la reestructuració, s'ha de portar a col·lació el que disposa l'article 672 del TRLC, que estableix els quatre supòsits de nomenament obligatori del mateix, i que es concreten en (1) sol·licitud de nomenament per part del propi deutor, (2) quan el sol·licitin creditors que representin més d'un cinquanta per cent de passiu que pogués quedar afectat pel pla de reestructuració, (3) quan se sol·liciti pel deutor la suspensió general d'execucions singulars i el jutge considerés que el seu nomenament és necessari per salvaguardar l'interès dels possibles afectats per aquesta suspensió i (4) quan el deutor o qualsevol legitimat sol·liciti l'homologació judicial d'un pla de reestructuració dels quals efectes s'estenguin a una classe de creditors o als socis que no haguessin votat a favor del pla.
- Una descripció de la situació econòmica del deutor i de la situació dels treballadors, i una descripció de les causes i abast de les dificultats del deutor.
La tercera menció hauria de formar part, en bona lògica, dels antecedents del pla de reestructuració, ja que no poden comprendre's les mesures, operatives. o bé, financeres, proposades per la deutora si no existeix una exposició i diagnòstic de la situació economicofinancera de l'empresa que presenta el pla de reestructuració. Aquesta menció es pot assimilar amb la memòria econòmica que ha d'aportar el deutor insolvent en la seva sol·licitud de concurs, i que es descriu en l'article 7, ordinal 1r, del TRLC. En aquesta memòria el deutor insolvent ha d'exposar la història econòmica i jurídica, l'activitat a què s'hagués dedicat en els últims tres anys, i els establiments, oficines i explotacions que fora titular, així com les causes de l'estat d'insolvència. Aquest contingut mínim s'estima igualment adequat per exposar els antecedents del pla de reestructuració.

L'actiu i el passiu del deutor en el moment de formalitzar el pla de reestructuració.

S'esmenta en quart lloc que el deutor ha d'informar sobre el seu actiu i passiu en el moment de formalitzar el pla de reestructuració. Per bé que és cert que no s'estableix el nivell de detall requerit legalment, la transparència i prudència que hauria de regir el procediment obliguen a recórrer a presentar un actiu i un passiu amb el màxim nivell de detall que permetin els sistemes d'informació del deutor. En particular, es pot recórrer al contingut establert en l'article 7 del TRLC, ordinals 2n (inventari) i 3r (relació de creditors) per a determinar la informació necessària en ambdós casos.

Així, l'actiu hauria de contenir informació respecte a la naturalesa dels béns i drets, característiques, el lloc en què es trobin, inscripció en registre públic, si fora el cas, valor d'adquisició, correccions valoratives i l'estimació del valor de mercat (recollint la menció al "valor" que efectua l'article 8 de la Directiva). Així mateix, s'estima d'interès informar sobre les càrregues, gravàmens i traves que afectin als béns i drets, amb expressió de la seva naturalesa i informació d'inscripció si la tinguessin.

Respecte al passiu, per bé que existeix un desenvolupament en la cinquena menció d'article 633 del TRLC, s'hauria de considerar la inclusió prevista en l'esmentat ordinal 3r de l'article 7 del TRLC, això és, relació de creditors amb expressió de la identitat, així com quantia i venciment dels respectius crèdits, i les garanties personals o reals constituïdes. No s'estima necessari aportar el domicili o adreça electrònica, ja que aquestes mencions es fan a fi i efecte que l'administració concursal compleixi, en cas de declaració de concurs, amb la circularització als creditors. Mentre que la informació assenyalada ha d'estar inclosa en el pla de reestructuració partint d'ordinal 5è de l'article 633 del TRLC, i que els creditors no afectats pel pla han d'igualment identificar-se, segons l'ordinal 8è del precepte, seria possible usar el passiu per identificar a ambdós tipus de creditors (afectats i no afectats pel pla) i discriminar-los d'inici, per tal de complir no només amb aquesta menció sinó també amb la dels ordinals 5è i 7è del precepte.

Els creditors crèdits dels quals vagin a quedar afectats pel pla, identificats individualment o descrits per classes, amb expressió de l'import del seu crèdit que quedi afectat i interessos i la classe a què pertanyin.

Conforme s'ha assenyalat per a la menció quarta, s'estima convenient que el deutor confeccioni una relació detallada dels seus creditors en què discrimini entre els creditors afectats i no afectats per l'acord, i estableixi la classe a què pertanyen els creditors afectats pel pla, complint d'aquesta manera també amb l'ordinal 5è.

- Els contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment que, si escau, quedin resolts en virtut del pla.

L'article 620 del TRLC preveu que durant la negociació del pla de reestructuració es podrà sol·licitar la modificació o resolució dels contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment en interès de la reestructuració i evitar el concurs de creditors. Així mateix, preveu l'apartat 2 del citat precepte que, si les parts no arribessin a un acord sobre els termes de la modificació o les conseqüències de la resolució, el pla de reestructuració podrà preveure la resolució d'aquests amb tractes i el crèdit indemnitzatori que, si escau, es merités, podrà quedar afectat pel pla. Doncs bé, aquesta menció resulta necessària per a aquells casos en què no s'hagi assolit un acord amb la contrapart del contracte amb obligacions recíproques pendents de compliment i la resolució de la qual esdevingui necessària per evitar la insolvència del deutor i la bona fi del pla.

- Si el pla afectés als drets dels socis, el valor nominal de les seves accions o participacions socials.

La setena menció fa referència al valor de les accions o participacions dels socis en cas que es vegin afectats pel pla, i això per quant el pla pot requerir la seva aprovació per part dels socis del deutor (article 631 del TRLC).

- Els creditors o socis que no quedin afectats pel pla, esmentats individualment o descrits per classes, així com les raons de la no afectació. En línia amb el que s'estableix en l'ordinal 4t respecte a la informació del passiu, així com la informació requerida en l'ordinal 5è pel que fa als crèdits afectats, el precepte exigeix informar amb detall d'aquells creditors o socis que no quedin afectats pel pla i els motius d'aquesta no afectació.

- Les mesures de reestructuració operatives proposades, la durada, si s'escau, d'aquestes mesures i els fluxos de caixa estimats del pla, així com les mesures de reestructuració financera del deute, incorporant el finançament interí i el nou finançament previst en el pla de reestructuració, amb justificació de la seva necessitat i, si s'escau, les conseqüències globals per al treball, com els acomiadaments, acords sobre reducció de jornada o mesures similars.

La menció de l'ordinal 9è de l'article 633 del TRLC hauria de recollir-se, en la pràctica, en un pla de viabilitat que contingués tan la menció de l'ordinal 1r com a antecedent i motivació del pla, així com les mesures proposades, la seva durada i abast, i els estats financers provisionals resultants de l'adopció de les mesures, entre els quals es trobin amb caràcter enunciatiu el balanç de situació, el compte de pèrdues i guanys i l'estat de fluxos d'efectiu per al període d'adopció del pla de reestructuració. Aquest últim estat financer (estat de fluxos d'efectiu) és el que recull els fluxos de caixa estimats, així com les necessitats

de finançament addicional, bé interí o diner nou, necessitat que vindria justificada en cas que els fluxos generats per l'activitat o per desinversions en virtut del pla fossin insuficients per al seu compliment. Així mateix, aquest pla de viabilitat hauria d'exposar les mesures que haurien de ser aplicades sobre el treball i els seus efectes, amb la reducció de costos de personal estimats i la indemnització que es merités en cas d'extinció de contractes de treball i la manera de satisfer-la.

Aquesta menció està en línia amb el pressupost objectiu per acollir-se a aquest règim preconcursal (article 584 del TRLC), que estableix la seva procedència quan el deutor es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o insolvència actual, i defineix la probabilitat d'insolvència com aquella situació en què sigui objectivament previsible que, de no assolir-se un pla de reestructuració, el deutor no podrà complir regularment les seves obligacions que vencin en els propers dos anys.

D'aquesta manera, si el deutor s'acull al supòsit de probabilitat d'insolvència hauria de mostrar en el seu pla de viabilitat que, de no adoptar-se'n les mesures proposades, en un horitzó de dos anys no podrà atendre de forma regular les seves obligacions exigibles.

- L'exposició de les condicions necessàries per a l'èxit del pla de reestructuració i de les raons per les quals ofereix una perspectiva raonable de garantir la viabilitat de l'empresa, en el curt i mitjà termini, i evitar el concurs del deutor.

Així mateix, la menció de l'ordinal 10è hauria d'incloure's en el cos del pla de viabilitat adjunt en el pla de reestructuració, ja que és el pla de viabilitat el que ofereix una visió de la situació actual de l'empresa i s'hauria de fonamentar que, sense l'aprovació del pla de reestructuració el destí de l'empresa és la insolvència en un curt o mitjà termini, abundant en el pressupost objectiu de l'article 584 del TRLC. La menció al curt i mitjà termini, en coherència amb la redacció d'article 584 del TRLC, hauria de tenir en compte un horitzó temporal de dos anys, en cas que el deutor estigui en situació de probabilitat d'insolvència.

- Les mesures d'informació i consulta amb els treballadors que, de conformitat amb la legislació laboral aplicable, s'hagin adoptat o s'adoptin, inclosa la informació de contingut econòmic relativa al pla de reestructuració, així com les previstes en els casos d'adopció de les mesures de reestructuració operatives.

L'onzena menció del contingut del pla fa referència a l'obligació establerta en l'article 628 bis del TRLC, respecte al dret d'informació i consulta als treballadors. Mentre que és previsible que els plans de reestructuració continguin mesures de reducció de costos laborals per mitjà de modificació de condicions dels contractes de treball o, en el pitjor dels casos, extincions col·lectives de contractes de treball, es fa necessari vetllar pel dret a informació recollida en la

legislació laboral. En aquest sentit, i com s'ha desenvolupat en l'apartat XIII.3 el marc legislatiu relatiu a la informació i consulta dels treballadors ve regulat per l'Estatut dels Treballadors, article 64, en relació amb l'article 4.1.g), l'obligatorietat per part de l'empresari d'informar i consultar al comitè d'empresa sobre aquelles qüestions que puguin afectar als treballadors, així com sobre la situació i evolució de l' empresa.

Adicionalment, el comitè d'empresa tindrà dret a ser informat i consultat sobre totes les decisions de l'empresa que poguessin derivar en canvis rellevants per als treballadors pel que fa a l'organització del treball i als contractes laborals a l'empresa.

La consulta haurà de fer-se també en un moment i amb un contingut apropiats, a través dels interlocutors vàlids, i de manera que permeti als representants dels treballadors reunir-se amb l'empresari, obtenir una resposta justificada al seu eventual informe i poder contrastar els seus punts de vista opinions per tal, si s'escau, de poder arribar a un acord sobre les qüestions indicades.

En qualsevol cas, la consulta haurà de permetre que el criteri del comitè pugui ser conegut per l'empresari a l'hora d'adoptar o d'executar les decisions, a través dels informes a emetre pel comitè d' empresa en un termini màxim de quinze dies des que hagin estat sol·licitats i remeses les informacions corresponents.

Així, s'han d'explicitar les consultes i informació transmeses a la representació dels treballadors de l'empresa i, en particular, la informació econòmica relativa al pla de reestructuració, que previsiblement contindrà les mesures per les quals una part o la totalitat dels contractes de treball poden veure's afectats.

En cas que es pretengui que el pla de reestructuració afecti al crèdit públic, s'inclourà l'acreditació de trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i davant la Seguretat Social mitjançant la presentació de les corresponents certificacions emeses per l'Agència Estatal de l'Administració Tributària i la Tresoreria General de la Seguretat Social.

L'article 616 bis del TRLC estableix la possibilitat d'afectar el crèdit públic sota determinades condicions i, a més, segons l'article 616 del TRLC el deutor que interressi aquesta afectació haurà d'acreditar que es troba al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i davant la Seguretat Social. La menció 12è del precepte exigeix, per tant, l'acreditació que el deutor es troba al corrent de pagament de les seves obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, per a la qual cosa s'han d'aportar els certificats d'estar al corrent que expedeixen tant l'AEAT com el TGSS.

PLA DE REESTRUCTURACIÓ

Parts homologades	Contingut del Pla	Majories necessàries aprovació i homologació
Creditors dissidents o no signants dins d'una Classe.	<p>Modificació estructura i condicions del passiu:</p> <p>Data de venciment, la modificació del principal o els interessos, la conversió en crèdit participatiu o subordinat, accions o participacions socials, o en qualsevol altre instrument de característiques o rang diferents d'aquells que tingués el crèdit originari, la modificació o extinció de les garanties, personals o reals, que garanteixin el crèdit, el canvi en la persona del deutor o la modificació de la llei aplicable al crèdit</p>	<p>Aprovació per Classe:</p> <p>Amb caràcter general: > 2/3 (> 66,67%) de vot favorable de creditors pertanyents a aquesta Classe.</p> <p>Classes formades per crèdits amb garantia real: >= 3/4 (>= 75%) de vot favorable de creditors pertanyents a aquesta classe.</p>
Classes de Creditors dissidents afectats pel Pla (no es consideren les Classes Excloses expressament)	<p>Modificació estructura i condicions de l'actiu:</p> <p>Transmissions d'actius, unitats productives o de la totalitat de l'empresa en funcionament. Entenent que entre les mateixes hi podrien cabre modificacions estructurals societàries (fusió, escissió parcial o total, cessions i aportacions d' actius/passius)</p> <p>Modificació estructura i condicions dels fons propis:</p>	<p>Homologació Pla:</p> <p>1. Aprovat per totes les Classes (article 638 TRLC).</p> <p>2. NO aprovat per totes les Classes (article 639 TRLC): 1r. Una majoria simple de les classes, sempre que almenys una d'elles sigui una classe de crèdits que en el concurs haurien estat qualificats de crèdits amb privilegi especial o general; o, si no, per 2n. Almenys una classe que, d'acord amb la classificació de crèdits prevista per aquesta llei, pugui raonablement presumir-se que hagués rebut algun pagament després d'una valoració de la deutora com a empresa en funcionament. En aquest cas, l'homologació del pla requerirà que la sol·licitud vagi acompanyada amb d'un informe de l'expert en la reestructuració sobre el valor de la deutora com empresa en funcionament.</p>
Socis afectats pel pla de reestructuració	<p>Ampliacions o reduccions de capital, (amb o sense entrada de nous socis), operacions de compra o venda d'accions o participacions pròpies, excussió o separació de socis?</p> <p>Modificació estructura i condicions operatives del negoci:</p> <p>Resolucions de contractes laborals, mercantils, etc. Cessament o suspensió d'activitats del deutor.</p>	<p>3. No aprovat pels socis de la persona jurídica si es troba en insolvència actual o iminent.</p>

2.6.7 Formalització del pla de reestructuració.

El pla de reestructuració s'haurà de formalitzar en instrument públic per qui l'hagi subscrit, conforme ve establert en l'article 634 TRLC, també el mateix tindrà la consideració de document sense quantia a efectes de determinació dels honoraris del notari que l'autoritzi. Aquests requisits són els que ja es venien exigint en els antics acords de refinançament (ex article 598.4 TRLC).

Els documents que han d'eleva-se a públic es detallen a continuació :

- Si estigués nomenat, certificació de l'expert en reestructuració.
- Certificació de l'auditor, sobre les suficiències de majories que s'exigeixen per a aprovar el pla.
- Pla de reestructuració (vegeu el detall del contingut del pla en l'apartat anterior, article 633 TRLC):
  - La identitat del deutor.
  - La identitat de l'expert encarregat de la reestructuració, si hagués estat nomenat.
  - Una descripció de la situació econòmica del deutor i de la situació dels treballadors, i una descripció de les causes i abast de les dificultats del deutor.
  - L'actiu i el passiu del deutor en el moment de formalitzar el pla de reestructuració.
  - Els creditors llurs crèdits quedaran afectats pel pla, identificats individualment o descrits per classes, amb expressió de l'import del seu crèdit que vagi a quedar afectat i interessos i la classe a la què pertanyin.
  - Els contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment que, si escau, quedin resolts en virtut del pla.
  - Si el pla afectés als drets dels socis, el valor nominal de les seves accions o participacions socials.
  - Els creditors o socis que no quedin afectats pel pla, esmentats individualment o descrits per classes, així com les raons de la no afectació.
  - Les mesures de reestructuració operatives proposades, la durada, si escau, d'aquestes mesures i els fluxos de caixa estimats del pla, així com les mesures de reestructuració financera del deute, incorporant el finançament interí i el nou finançament previst en el pla de reestructuració, amb justificació de la seva necessitat i, si escau, les conseqüències globals per al treball, com els acomiadaments, acords sobre reducció de jornada o mesures similars.

- L'exposició de les condicions necessàries per a l'èxit del pla de reestructuració i de les raons per les quals ofereix una perspectiva raonable de garantir la viabilitat de l'empresa, en el curt i mitjà termini, i evitar el concurs del deutor.
- Les mesures d'informació i consulta amb els treballadors que, de conformitat amb la legislació laboral aplicable, s'hagin adoptat o s'adoptin, inclosa la informació de contingut econòmic relativa al pla de reestructuració, així com les previstes en els casos d'adopció de les mesures de reestructuració operatives.
- En cas que es pretengui que el pla de reestructuració afecti al crèdit públic, s'inclourà l'acreditació de trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i davant la Seguretat Social mitjançant la presentació de les corresponents certificacions emeses per l'Agència Estatal de l'Administració Tributària i la Tresoreria General de la Seguretat Social.

2.7 HOMOLOGACIÓ DEL PLANES DE REESTRUCTURACIÓ.

L'homologació judicial del pla de reestructuració serà necessària quan:

- Es pretengui estendre els seus efectes a creditors o classes de creditors que no haguessin votat a favor del pla o als socis del deutor persona jurídica.
- Es pretengui la resolució de contractes en interès de la reestructuració.
- Es pretengui protegir:
  - El finançament interí i el nou finançament que prevegi el pla i reconèixer a aquest finançament les preferències de cobrament previstes en el TRLC.
  - Els actes, operacions o negocis realitzats en el context d'aquest davant accions rescissòries en els termes previstos en aquest títol.

L'homologació judicial podrà sol·licitar-se quan el deutor es trobi en probabilitat d'insolvència o en estat d'insolvència imminent.

En el cas en què el deutor es trobi en estat d'insolvència actual, es podrà sol·licitar l'homologació del pla sempre que no hagués estat admesa a tràmit sol·licitud de concurs necessari.

2.7.1 Requisits per a l'homologació d'un pla de reestructuració aprovat per totes les classes.

En el supòsit d'un pla de reestructuració aprovat per totes les Classes únicament haurem de complir els requisits establerts en l'article 638 TRLC, però no serà

necessari per a l'homologació computar al mateix temps majories de Classes acceptants respecte a Classes dissidents.

En aquest cas els requisits serien els següents:

- Que el deutor es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o actual
- Que el pla ofereixi una perspectiva raonable d'evitar el concurs i assegurar la viabilitat de l'empresa en el curt i mitjà termini .
- Que compleixi els requisits de contingut i de forma exigides en els articles 633 i 634 TRLC.
- Que hagi estat aprovat per totes les classes de crèdits de conformitat amb les previsions dels articles 629 i 630 TRLC, pel deutor o, si escau, pels socis.
- Que els crèdits dins la mateixa classe siguin tractats de manera paritària.
- Que hagi estat comunicat a tots els creditors afectats de conformitat amb el que estableix l'article 627 TRLC.

2.7.2 Requisits per a l'homologació d'un pla de reestructuració NO aprovada per totes les classes.

En el cas en què es pretengui homologar un pla de reestructuració NO aprovada per totes les Classes haurem d'estar a les regles de majoria fixades per l'article 639 TRLC:

"Com excepció al que preveu l'ordinal 3r de l'article anterior, també podrà ser homologat el pla de reestructuració que no hagi estat aprovat per totes les classes de crèdits si ha estat aprovat per:

- *REGLA 1 (article 639.1º): Una majoria simple de les classes, sempre que almenys una d'elles sigui una classe de crèdits que en el concurs haurien estat qualificats de crèdits amb privilegi especial o general; O, EN EL SEU DEFECTE, PER*
- *REGLA 2 (article 639.2º): Almenys una classe que, d'acord amb la classificació de crèdits prevista per aquesta llei, pugui raonablement presumir-se que hagués rebut algun pagament després d'una valoració de la deutora com a empresa en funcionament. En aquest cas, l'homologació del pla requerirà que la sol·licitud vagi acompanyada amb d'un informe de l'expert en la reestructuració sobre el valor de la deutora com a empresa en funcionament".*

A l'efecte de l'article 639.2º TRLC Què hem d'entendre per què una Classe: "...pugui raonablement presumir-se que hagués rebut algun pagament després d'una valoració de la deutora com a empresa en funcionament", recollit en l'informe de valoració de l'expert en la reestructuració? Aquest és un informe de valoració autònom i diferent

a la prova d'interès superior dels creditors de l'article 654.7° TRLC o l'expert en la reestructuració haurà de seguir aquesta referència?

“Es considerarà que el pla no supera aquesta prova quan els seus crèdits es vegin perjudicats pel pla de reestructuració en comparació amb la seva situació en cas de liquidació concursal dels béns del deutor, individualment o com a unitat productiva. Als efectes de comprovar la satisfacció d'aquesta prova, es compararà el valor del que rebin de conformitat amb el pla de reestructuració amb el valor del que pugui raonablement presumir-se que haguessin rebut en cas de liquidació concursal. Per a calcular aquest últim valor, es considerarà que el pagament de la quota de liquidació té lloc als dos anys de la formalització del pla”.

Tot sembla indicar que la prova del 654.7° TRLC li correspondria acreditar-la al creditor impugnant i, per tant, és diferent de l'informe de l'article 639.2° TRLC, però serà convenient que l'expert en la reestructuració no perdi la referència en el seu informe de valoració.

L'homologació dels plans de reestructuració per la regla prevista en l'article 639.2° TRLC, no estarà exempta de polèmiques i, com és normal, serà una font rellevant d'impugnació per part de creditors o fins i tot de Classes de crèdits dissidents.

Això és així perquè per tal que l'homologació prosperi estarà sustentada en l'informe de l'expert en la reestructuració sobre la valoració de la deutora com a empresa en funcionament, la qual cosa, en si mateix, introdueix subjectivitats en el procés que sempre seran objecte d'interpretació.

No podem oblidar que una homologació del pla de reestructuració amb les majories de l'article 639.2°, es farà sempre en una situació en què les Classes de crèdits garantits no hauran aprovat el pla de reestructuració, per la qual cosa encara aprovant-se aquest pla, aquests creditors garantits mantindran els seus drets d'execució de garanties indemnes de conformitat amb el que estableix l'article 651 TRLC o, si s'escau, el pla de reestructuració haurà de preveure la substitució del citat dret d'execució pel pagament al comptat de la part dels crèdits garantits en un termini màxim de 120 dies.

2.8 PROCEDIMENT D'HOMOLOGACIÓ DELS PLANS DE REESTRUCTURACIÓ.

2.8.1 Competència per a l'homologació.

L'article 641 TRLC fixa que la competència per a conèixer de l'homologació d'un pla de reestructuració:

- Del jutge del mercantil que fora competent per a la declaració del concurs del deutor.

En cas d'haver-se presentat la comunicació d'inici de negociacions amb els creditors, la competència correspondrà al jutge titular del jutjat que hagués tingut per efectuada aquesta comunicació.

2.8.2 Plans conjunts de reestructuració.

Els deutors que haguessin efectuat una comunicació conjunta podran sol·licitar:

- Bé l'homologació individual o conjunta dels respectius plans de reestructuració o d'algun d'ells ;
- Bé l'homologació d'un pla conjunt de reestructuració.

Els requisits per a l'homologació hauran de complir-se en relació amb cadascun dels deutors llurs plans se sotmetin individual o conjuntament a homologació.

2.8.3 Sol·licitud de l'homologació.

La sol·licitud d'homologació:

- Podrà ser presentada:
  - pel deutor, o
  - per qualsevol creditor afectat que l'hagi subscrit .
- Anirà signada per procurador i advocat.
- En la sol·licitud s'indicarà el lloc on el pla estigui a disposició dels creditors que acreditin la seva legitimitat i, si s'escau, del deutor, amb possibilitat d'accedir al seu contingut per mitjans telemàtics.

La competència per sol·licitar l'homologació del pla de reestructuració d'un persona jurídica correspon a l'òrgan d'administració.

A la sol·licitud s'acompanyarà amb:

- Còpia íntegra de l'instrument públic en què s'hagi formalitzat el pla.
- La certificació d'auditor sobre la suficiència de les majories que s'exigeixen perquè s'homologui el pla.
- L'informe que, si s'escau, hagi estat emès per l'expert en la reestructuració.
- En cas que es pretengui que el pla de reestructuració afecti al crèdit públic de les certificacions emeses per l'Agència Estatal d'Administració Tributària i la Tresoreria General de la Seguretat Social que acreditin el compliment del requisit previst en l'article 616.2.1.º.

2.8.4 Publicació de la providència.

El lletrat de l'Administració de Justícia ordenarà la publicació de la providència d'admissió a tràmit de l'homologació del pla de reestructuració en el Registre públic concursal per mitjà d'edecte, del qual contingut inclourà:

- Les dades que identifiquin el deutor.
- L'òrgan jurisdiccional competent i el fonament de la seva competència.
- El nombre del procediment judicial d'homologació.
- La data del pla de reestructuració.
- La indicació que el pla està a disposició dels creditors en el jutjat competent per a conèixer de l'homologació, amb possibilitat d'accedir al seu contingut per mitjans telemàtics o indicarà el lloc on el pla està a disposició dels creditors que acreditin la seva legitimació i, si s'escau, del deutor, amb possibilitat d'accedir al seu contingut per mitjans telemàtics.

2.8.5 Interlocutòria d'homologació.

L'homologació del pla de reestructuració tindrà lloc mitjançant interlocutòria que s'adoptarà dins els quinze dies següents a la publicació de la providència d'admissió a tràmit de la sol·licitud en el Registre públic concursal.

Aquesta Interlocutòria:

- Identificarà els creditors amb garantia real que hagin votat en contra del pla i que pertanyin a una classe que no ho hagi aprovat .
- Determinarà l'alçament de la suspensió dels procediments d'execució de crèdits no afectats pel pla de reestructuració, així com el sobreseïment dels altres procediments d'execució.
- Si el propi pla de reestructuració comportés alguna operació societària, el control de legalitat el farà el jutge i deixarà constància d'això en la interlocutòria .
- La interlocutòria d'homologació del pla es publicarà immediatament en el Registre públic concursal.
- La seva eficàcia s'estén immediatament a tots els crèdits afectats, al propi deutor i, si fora societat, als seus socis, encara que la interlocutòria no sigui ferma.

2.8.6 Titulars de drets de garantia real i garanties de tercers.

Per al cas dels creditors titulars de drets de garantia real que hagin votat en contra del pla i pertanyin a una classe en què el vot favorable hagués estat inferior al vot dissident:

- Tindran dret a instar la realització dels béns o drets gravats en el termini d'un mes a comptar de la publicació de la interlocutòria d'homologació en el Registre Públic concursal.
- El pla podrà preveure la substitució d'aquest dret per l'opció de cobrar en efectiu, en un termini no superior a cent vint dies, la part del crèdit coberta pel valor de la garantia. En cas de falta de pagament del crèdit, el creditor tindrà dret a l'execució de la garantia.

Si la quantitat obtinguda en la realització dels béns o drets gravats:

- Fos menor que el deute garantit , però major que el valor de la garantia recollit en el pla de reestructuració, l'executant farà seva tota la quantitat resultant de l'execució. La diferència entre aquesta quantitat i el valor de la garantia es deduirà del que, si s'escau, hagués rebut o hagi de rebre de conformitat amb el pla de reestructuració per la part del crèdit no garantit.
- Fos inferior al valor de la garantia, el creditor farà seva tota la quantitat resultant de l'execució, i la part romanent quedarà insatisfeta.

Les garanties de tercers atorgades a creditors dels quals crèdits es vegin afectats per un pla de reestructuració, quedaran afectades segons sigui el posicionament del creditor davant el mateix:

- Els creditors que no haguessin votat a favor del pla de reestructuració: mantindran els seus drets davant tercers que hagin constituït garantia personal o real per a la satisfacció del seu crèdit.
- Els creditors que hagin votat a favor del pla: mantindran els seus drets davant els tercers obligats depenent del que haguessin acordat en la respectiva relació jurídica i, si no , de les normes aplicables a aquesta.
- Com a excepció, els efectes del pla de reestructuració d'una societat d'un grup es poden estendre també, a les condicions previstes en aquest, a les garanties personals o reals prestades per qualsevol altra societat del mateix grup no sotmesa al pla de reestructuració, quan l'execució de la garantia pugui causar la insolvència de la garant i de la pròpia deutora.

2.9 IMPUGNACIÓ DE LA INTERLOCUTÒRIA D'HOMOLOGACIÓ DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ.

Els articles 653 a 656 TRLC regulen qui són els diferents legitimats per impugnar la interlocutòria d'homologació del pla de reestructuració, així com quals són les causes que poden invocar cadascun d'ells, en funció de la seva posició de dissidència

davant el pla i del règim de majories que s'hagi obtingut per a l'aprovació del mateix. Així trobem les següents situacions:

- Pla aprovat per totes les classes de crèdits.

IMPUGNANT	MOTIUS D'IMPUGNACIÓ
<p>Titulars de crèdits afectats que no hagin votat a favor del pla de reestructuració aprovat per totes les classes de crèdits.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.º Que no s'hagin complert els requisits de comunicació, contingut i de forma, que s'exigeixen en el capítol IV d'aquest títol. 2.º Que la formació de les classes de creditors i l'aprovació del pla, no s'hagin produït de conformitat amb el que preveu la Llei. 3.º Que el deutor no es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o actual. 4.º Que el pla no ofereixi una perspectiva raonable d'evitar el concurs i assegurar la viabilitat de l'empresa en el curt i mitjà termini . 5.º Que els seus crèdits no hagin estat tractats de manera paritària amb uns altres crèdits que correspongui. 6.º Que la reducció del valor dels seus crèdits sigui manifestament major al què resulta necessari per tal de garantir la viabilitat de l'empresa. En cas de cessió de crèdits, es presumirà que no concorre aquesta circumstància quan el creditor impugnant hagi adquirit el crèdit amb un descompte superior a la reducció del valor que aquest pateix. 7.º Que el pla no superi la prova de l'interès superior dels creditors. 8.º Que el deutor hagi incomplert l'obligació de trobar-se al corrent en el compliment de les seves obligacions tributàries i davant la Seguretat Social .

- Pla NO aprovat per totes les classes de crèdit.

IMPUGNANT	MOTIUS D'IMPUGNACIÓ
<p>Creditors que no hagin votat a favor del pla, independentment del fet que pertanyin o no a una classe que hagi aprovat aquest pla.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.º Que no s'hagin complert els requisits de comunicació, contingut i de forma, que s'exigeixen en el capítol IV d'aquest títol. 2.º Que la formació de les classes de creditors i l'aprovació del pla, no s'hagin produït de conformitat amb el que preveu la Llei. 3.º Que el deutor no es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o actual. 4.º Que el pla no ofereixi una perspectiva raonable d'evitar el concurs i assegurar la viabilitat de l'empresa en el curt i mitjà termini. 5.º Que els seus crèdits no hagin estat tractats de manera paritària amb uns altres crèdits que correspongui . 6.º Que la reducció del valor dels seus crèdits sigui manifestament major al què resulta necessari per tal de garantir la viabilitat de l'empresa

En cas de cessió de crèdits, es presumirà que no concorre aquesta circumstància quan el creditor impugnant hagi adquirit el crèdit amb un descompte superior a la reducció del valor que aquest pateix.

- 7.º Que el pla no superi la prova de l'interès superior dels creditors.
- 8.º Que el deutor hagi incomplert l'obligació de trobar-se al corrent en el compliment de les seves obligacions tributàries i davant la Seguretat Social .
- 9.º Que no hagi estat aprovat per la classe o classes necessàries de conformitat amb el que preveu els articles 638 i 639 TRLC.
- 10.º Que una classe de crèdits vagi a mantenir o a rebre, de conformitat amb el pla, drets, accions o participacions, amb un valor superior a l' import dels seus crèdits.
- 11.º Que la classe a què pertanyi el creditor o els creditors impugnants rebí un tracte menys favorable que qualsevol altra classe del mateix rang.
- 12.º Que la classe a què pertanyi el creditor o creditors impugnants vagi a mantenir o a rebre drets, accions o participacions amb un valor inferior a l'import dels seus crèdits si una classe de rang inferior o els socis van a rebre qualsevol pagament o conservar qualsevol dret, acció o participació en el deutor en virtut del pla de reestructuració.
- 13.º En cas que el pla afecti al crèdit públic, que el deutor hagi incomplert l'obligació de trobar-se al corrent en el compliment de les seves obligacions tributàries i davant la Seguretat Social.

Pla NO aprovat per totes les classes de crèdit.

IMPUGNANT	MOTIUS D'IMPUGNACIÓ
<p>Socis de la societat deutora no hagin aprovat el pla de reestructuració.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1.º Que el pla no compleixi els requisits de contingut i de forma, que s'exigeixen en el capítol IV d' aquest títol. 2.º Que no hagi estat aprovat de conformitat amb el que preveu el capítol IV d' aquest títol. 3.º Que el deutor no es trobés en estat insolvència actual o d'insolvència iminent. 4.º Que el pla no ofereixi una perspectiva raonable d'evitar el concurs i assegurar la viabilitat de l' empresa en el curt i mitjà termini . 5.º Que una classe de creditors afectats vagi a rebre, com conseqüència del compliment del pla, drets, accions o participacions, amb un valor superior a l' import dels seus crèdits.

Motius d'impugnació d'efecte limitat.

IMPUGNANT	MOTIUS D'IMPUGNACIÓ
<p>Qualsevol creditor afectat que no hagués votat a favor del pla de reestructuració.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Que no concorren les majories necessàries per a protegir el finançament interí o el nou finançament. 2. Que el finançament interí, el nou finançament o els actes, negocis i operacions previstos per a l'execució del pla no compleixen els requisits legals. 3. Que el finançament interí, el nou finançament o els actes, negocis i operacions previstos per a l'execució del pla perjudiquin injustament els interessos dels creditors.
<p>Qualsevol creditor no afectat pel pla de reestructuració</p>	<p>A més dels anteriors motius:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Que el pla no resulti necessari per tal d'evitar el concurs i assegurar la viabilitat de l'empresa en el curt i mitjà termini .

Més enllà dels motius d'impugnació de cadascun dels legitimats, existeixen tres conceptes de nova factura que s'han introduït en el nostre ordenament jurídic intern, per la transposició de la Directiva (UE) 2019/1023 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juny de 2019, sobre marcs de reestructuració preventiva, exoneració de deutes i inhabilitacions, i sobre mesures per a augmentar l'eficiència dels procediments de reestructuració, insolvència i exoneració de deutes, i per la qual es modifica la Directiva (UE) 2017/1132 (Directiva sobre reestructuració i insolvència), quals són la prova d'interès superior dels creditors (BIC per les seves sigles en anglès), la prova de prioritat absoluta i la prova de prioritat relativa.

Aquests tres conceptes que s'han de constatar en qualsevol pla de reestructuració, a fi i efecte de mantenir la seva robustesa davant les impugnacions de creditors o socis dissidents, són la prova d'interès superior dels creditors, la regla de prioritat absoluta i la regla de prioritat relativa.

2.9.1 Prova d'interès superior dels creditors.

Es considerarà que el pla de reestructuració no supera aquesta prova quan els seus crèdits es vegin perjudicats pel pla de reestructuració en comparació de la seva situació en cas de liquidació concursal dels béns del deutor, individualment o com a unitat productiva. Als efectes de comprovar la satisfacció d'aquesta prova, es compararà el valor del que rebin de conformitat amb el pla de reestructuració amb el valor del que pugui raonablement presumir-se que haguessin rebut en cas de liquidació concursal. Per tal de calcular aquest últim valor, es considerarà que el pagament de la quota de liquidació té lloc als dos anys de la formalització del pla.

2.9.2 Regla de prioritat absoluta.

L'anomenada «regla de prioritat absoluta» que té un doble contingut, expressat en el principi «ningú pot cobrar més del que se li deu, ni menys del que mereix». L'opció per la regla de prioritat absoluta, que és una de les opcions que ofereix la Directiva, es justifica per dos motius. D'una banda, resulta més justa, ja que respecta els rangs crediticis negociats ex ante pels creditors. I, d'altra banda, ofereix un marc més senzill per a la negociació entre les diferents classes i per a la posterior homologació judicial del pla.

No obstant això, i com a conseqüència d'aquest principi de flexibilitat que informa tota la llei, es permet que, en casos excepcionals, el pla s'aparti de la regla de prioritat absoluta i deixi alguna cosa de valor a una o a diverses classes de crèdits de rang inferior, o als socis, si això és manifestament necessari per tal de garantir la viabilitat de l'empresa i no perjudicar injustificadament els drets de les classes de creditors afectats que hagin votat en contra del pla.

2.9.3 Regla de prioritat relativa.

Finalment, també s'ha de complir la Regla de prioritat relativa. Això vol dir que els creditors dissidents han de rebre un tracte almenys igual de favorable que qualsevol altre creditor de la mateixa categoria i més favorable que qualsevol creditor que sigui d'una categoria inferior.

2.10 IMPUGNACIÓ DE LA RESOLUCIÓ DE CONTRACTES PER LA INTERLOCUTÒRIA D'HOMOLOGACIÓ DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ.

Quan en la interlocutòria d'homologació del pla de reestructuració s'hagués acordat la resolució d'un contracte amb obligacions recíproques pendents de compliment, la part afectada podrà impugnar aquesta resolució per qualsevol dels següents motius:

- Que aquesta resolució del contracte no resulti necessària per a assegurar la bona fi de la reestructuració i prevenir el concurs.
- Que no sigui adequada la indemnització prevista en el pla per la resolució anticipada del contracte.

2.11 TRAMITACIÓ I RESOLUCIÓ DE LA IMPUGNACIÓ DE LA INTERLOCUTÒRIA D'HOMOLOGACIÓ DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ.

Els creditors dissidents o no signants del pla de reestructuració, els socis que no hagin aprovat el mateix i la part del contracte amb obligacions recíproques pendents de compliment que s'hagin resolt amb motiu de la interlocutòria d'homologació del pla

de reestructuració, podran formular impugnació al mateix, tramitant-se la mateixa de la següent manera:

- Totes les impugnacions es tramitaran:
  - Conjuntament.
  - Pels tràmits de l'incident concursal.
- En qualsevol cas, a l'escrit d'impugnació s'acompanyarà amb còpia de la interlocutòria d'homologació
- S'interposarà davant l'Audiència Provincial .
- Si la impugnació hagués estat formulada:
  - Dins termini: el lletrat de l'Administració de Justícia acordarà mitjançant decret la seva admissió a tràmit i el comunicarà a l'òrgan jurisdiccional que hagués dictat la interlocutòria impugnat als efectes que aquest remeti les actuacions a l'Audiència Provincial en el termini de cinc dies.
  - Fora de termini: el lletrat de l'Administració de Justícia retrà compte a la Sala, que declararà mitjançant interlocutòria la inadmissió de la impugnació. Contra aquesta interlocutòria podrà interposar-se recurs de queixa, que es tramitarà de conformitat amb el que estableix la legislació processal civil.
- De les impugnacions presentades es donarà trasllat al deutor i als creditors adherits al pla de reestructuració, perquè puguin oposar-se a la impugnació en un termini de quinze dies.
- La impugnació de la interlocutòria d'homologació del pla de reestructuració mancarà d'efectes suspensius.
- La sentència que resolgui la impugnació:
  - Haurà de ser dictada dins els trenta dies següents a aquell en què hi hagués finalitzat la tramitació de l'incident.
  - Tindrà la mateixa publicitat que la interlocutòria d'homologació i els seus efectes es produiran, sense possibilitat de suspensió o ajornament, l'endemà de la seva publicació en el Registre públic concursal.
  - No serà susceptible de cap recurs.
  - En cas de ser una sentència estimatòria:
    - Declararà la no extensió dels efectes del pla únicament davant qui hagués instat la impugnació, subsistint els efectes de l'homologació davant els altres creditors i socis.

- Si els efectes no es poden revertir, l'impugnant tindrà dret a la indemnització dels danys i perjudicis per part del deutor.
- Excepció: quan l'estimació de la impugnació s'hagi basat en la manca de concurrència de les majories necessàries o en la formació defectuosa de les classes, la sentència declararà la ineficàcia del pla.
- No perjudicarà els drets adquirits per tercers de bona fe d'acord amb la legislació hipotecària.

2.12 PROHIBICIÓ TEMPORAL DE NOVES SOL·LICITUDS.

Una vegada homologat un pla de reestructuració, no podrà sol·licitar-se una altra sol·licitud d'homologació pel que fa al mateix deutor fins que transcorri un any a comptar de la data de sol·licitud de l'homologació del pla anterior.

2.13 PROTECCIÓ EN CAS DE CONCURS DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ HOMOLOGADA PEL QUE FA A LA FINALITZACIÓ INTERINA, EL NOU FINANÇAMENT I LES ACCIONS RESCISSÒRIES DELS ACTES REALITZATS EN EXECUCIÓ DEL PLA.

La transposició de la Directiva (UE) 2019/1023 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juny de 2019, sobre marcs de reestructuració preventiva, exoneració de deutes i inhabilitacions, i sobre mesures per a augmentar l'eficiència dels procediments de reestructuració, insolvència i exoneració de deutes, i per la qual es modifica la Directiva (UE) 2017/1132 (Directiva sobre reestructuració i insolvència), també ha concretat la definició del que, amb caràcter anterior a la nostra legislació, venia denominant-se diner nou o fresh money, diferenciant en aquest cas dues tipologies en funció del moment temporal en què s'efectua i de la fi per a què es concedeix. Així trobem els conceptes de finançament interí i de nou finançament.

S'entén per finançament interí en el context d'un pla de reestructuració el concedit per qui no fora creditor o pel creditor preexistent si en el moment de la concessió fora raonable i necessari immediatament:

- Bé per assegurar la continuïtat total o parcial de l'activitat empresarial o professional del deutor durant les negociacions amb els creditors fins a l'homologació d'aquest pla.
- Bé per preservar o millorar el valor que tinguessin a la data d'inici d'aquestes negociacions el conjunt de l'empresa o una o diverses unitats productives.

El nou finançament és aquell concedit per qui no fora creditor o pel creditor preexistent que, estant previst en el pla de reestructuració, resulti necessari per al compliment d'aquest pla.

La protecció davant les accions rescissòries que es té en compte en l'article 667 TRLC per a aquells plans de reestructuració homologats en què els passius afectats pel mateix representin almenys el 51% del passiu total, tindria el següent abast:

- Els actes o operacions raonables i necessaris immediatament per a l'èxit de la negociació amb els creditors, sempre que s'haguessin identificat expressament com a tals en el propi pla. Aquestes operacions inclouran com a mínim les següents:
  - El pagament de taxes i costos en relació amb la negociació, l'adopció o la confirmació d' un pla de reestructuració;
  - El pagament d'honoraris i costos d'assessorament professional en estreta relació amb la reestructuració;
  - El pagament dels salaris dels treballadors per treballs ja realitzats;
  - Qualsevol altre pagament i desemborsament efectuats en el curs ordinari de l'activitat empresarial o professional del deutor.
- El finançament interí i el nou finançament, inclòs el concedit per persones especialment relacionades, per bé que, en aquest últim cas, el finançament atorgat per aquestes persones especialment relacionades, només gaudiran de la protecció si els crèdits afectats, exclosos els crèdits que fossin titulars aquestes persones, representen més del 65% del passiu total.
- Els actes, operacions o negocis que siguin raonables i immediatament necessaris per a l'execució del pla.

2.14 INCOMPLIMENT DEL PLA DE REESTRUCTURACIÓ.

Una vegada homologat, no es podrà demanar la resolució del pla de reestructuració per incompliment, ni la desaparició dels efectes extintius o novadors dels crèdits afectats, llevat que el propi pla preveïés una altra cosa.

Excepció, els creditors de dret públic afectats pel pla de reestructuració, en qualsevol cas, podran instar la resolució d'aquest pla pel que fa als crèdits de dret públic, en cas d'incompliment, tant per l'impagament de qualsevol dels terminis d'amortització del deute per crèdits de dret públic en les condicions previstes en l'article 616 bis TRLC, com per la generació de deute per quota corrent de l'AEAT i el TGSS durant la vigència del mateix.

Si l'incompliment del pla tingués com a causa la insolvència, qualsevol persona legitimada podrà sol·licitar la declaració de concurs.

3. L' EXPERT EN LA REESTRUCTURACIÓ

3.1 SUPÒSITS GENERALS DE NOMENAMENT I SOL·LICITUD.

Es tracta d'una nova figura en el nostre ordenament jurídic regulat en els articles 672 a 681 TRLC.

El nomenament de l'expert en la reestructuració serà obligatori només en els següents casos (article 672.1 TRLC):

- Si el sol·licita el deutor.
- Si el sol·liciten creditors que representin > 50% del passiu que pugui quedar afectat pel PR en el moment de la solitud (s'ha d'entendre que individual o conjuntament).
  - En la sol·licitud, els creditors, o alguns d'ells, hauran d'assumir expressament l'obligació de satisfer la retribució de l'expert.
  - L'assumpció de l'obligació de pagament quedarà sense efecte si en el pla de reestructuració homologat pel jutge es preveïés expressament que la retribució de l'expert fos a càrrec del deutor.
- Per decisió raonada del jutge quan el deutor sol·liciti la suspensió general d'execucions singulars o la pròrroga d'aquestes, per entendre que és necessari per a salvaguardar l'interès dels possibles afectats per la suspensió.
- Quan se sol·liciti l'homologació judicial d'un pla de reestructuració (pel deutor o qualsevol altre legítimat) llurs efectes s'estenguin a una classe de creditors o als socis que no haguessin votat a favor del pla.

La sol·licitud de l'expert en la reestructuració haurà d'anar acompanyada amb de (article 672.2 TRLC):

- Escrit raonant que l'expert reuneix les condicions establertes en la llei per a l'exercici del càrrec.
- L'acceptació del seu nomenament per l'expert per al cas de ser designat, així com l'acceptació de l'import i els terminis de meritació de la retribució que s'hagués pactat.
- Còpia de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil o garantia equivalent que tinguis vigent l'ER per respondre dels possibles danys derivats de l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

El nomenament de l'expert es farà el més aviat possible pel jutge mitjançant interlocutòria i, en qualsevol cas, dins el termini de dos dies a comptar de la sol·licitud i la seva designació i identitat es faran constar en el Registre públic concursal (Article 672.3 TRLC).

En el cas de comunicació conjunta o de plans conjunts de reestructuració, es podrà designar el mateix expert per a tots els deutors afectats (Article 672.4 TRLC).

3.2 SUPÒSIT ESPECIAL DE NOMENAMENT (ARTICLE 673 TRLC).

Aquest supòsit especial de nomenament només es podrà donar si no hagués estat nomenat expert en la reestructuració prèviament.

Es podrà sol·licitar per creditors que representin almenys el 35% del passiu afectat pel pla de reestructuració. Quina diferència trobem amb el de l'article 672.1.2° TRLC? Al nostre entendre és perquè aquest precepte, a diferència de l'article 673 TRLC, se circumscriu a què la sol·licitud d'homologació de l'article 643 TRLC s'ha promogut pels creditors, no pel deutor.

En la sol·licitud, els creditors, o alguns d'ells, hauran d'assumir expressament l'obligació de satisfer la retribució de l'expert.

L'assumpció de l'obligació de pagament quedarà sense efecte si al PR homologat pel jutge es preveïés expressament que la retribució de l'expert fos a càrrec del deutor.

En aquest cas el deutor es pot oposar al nomenament per entendre que no és necessari o que l'expert proposat pels creditors no reuneix les condicions per ser-ho i pot proposar a un expert diferent.

El jutge, mitjançant interlocutòria, determinarà si, tenint en compte les circumstàncies del cas, procedeix o no el nomenament sol·licitat i, en cas afirmatiu, procedirà al nomenament de l'expert proposat pels creditors.

3.3 CONDICIONS SUBJECTIVES DE L'EXPERT EN LA REESTRUCTURACIÓ.

Les condicions subjectives que haurà de reunir l'expert en la reestructuració venen definides en l'article 674 TRLC i són les següents:

- Persona natural o jurídica.
- Espanyola o estrangera.
- Que tingui els coneixements especialitzats, jurídics, financers i empresarials.
- Així com experiència en matèria de reestructuracions; o
- Que acrediti complir els requisits per ser administrador/a concursal de conformitat amb el TRLC.
- Quan la reestructuració que es pretén aconseguir tingui particularitats, bé pel sector en què opera el deutor, bé per les dimensions o la complexitat de l'actiu o del passiu, bé per l'existència d'elements transfronterers, aquestes particularitats hauran de ser tingudes en compte per al nomenament de l'expert.

3.4 INCOMPATIBILITATS I PROHIBICIONS.

No podran ser proposats ni nomenats experts en la reestructuració i, en cas de ser nomenats, no podran acceptar les següents persones:

- Qui hagin prestat serveis professionals relacionats amb la reestructuració al deutor o a persones especialment relacionades amb aquesta en els últims dos anys, llevat que es prestessin com a conseqüència d'haver estat nomenat expert en una reestructuració prèvia.
- Qui es trobin en alguna de les situacions d'incompatibilitat previstes en la legislació en matèria d'auditoria de comptes en relació amb el deutor o el persones especialment relacionades amb aquest.

3.5 NOMENAMENT DE L'EXPERT EN LA REESTRUCTURACIÓ PEL jutge.

L'article 676 TRLC estableix que amb caràcter general es nomenarà a aquell expert en la reestructuració proposada pel deutor o els creditors.

Però si el jutge considerés i raonés que el proposat no reuneix les qualitats, sol·licitarà la presentació d' una terna amb experts en la reestructuració que sí que reuneixin les qualitats.

En els casos en què el nomenament, recaigui en algun dels que figuri en la terna:

- El nomenament de l'expert serà comunicat pel jutjat al designat pel mitjà més ràpid.
- Dins els dos dies següents a la recepció de la comunicació, l'expert haurà de comparèixer davant el jutjat per a acceptar o rebutjar el càrrec, amb còpia del document en què consti la retribució pactada i de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil o garantia equivalent.
- L'acceptació és voluntària. Si el nomenat no acceptés o no comparegués, el jutge procedirà immediatament a nou nomenament, sense que aquesta circumstància tingui cap conseqüència per a l'expert inicialment designat.

3.6 IMPUGNACIÓ DEL NOMENAMENT DE L'EXPERT EN LA REESTRUCTURACIÓ.

El nomenament com expert de qui no reuneixi les condicions establertes per la llei, incorri en alguna incompatibilitat o prohibició, o de qui no tingui cobertura o garantia adequada podrà ser impugnat en qualsevol moment per qui acrediti interès legítim i la impugnació es tramitarà pels cursos de l'incident concursal.

3.7 ESTATUT DE L'EXPERT EN REESTRUCTURACIÓ.

- Funcions (article 679 TRLC):
  - L'expert assistirà al deutor i als creditors:
    - en les negociacions i
    - en l'elaboració del pla de reestructuració.
  - Elaborarà i presentarà al jutge els informes exigits per la llei i aquells altres que el jutge consideri necessaris o convenients.
- Deures de diligència, independència i imparcialitat (article 680 TRLC):
  - L'expert exercirà les funcions pròpies del càrrec:
    - amb la diligència pròpia d'un professional especialitzat en reestructuracions i
    - amb independència i imparcialitat tant pel que fa al deutor com dels creditors.
- Responsabilitat civil de l'expert (article 681 TRLC):
  - L'expert respondrà pels danys i perjudicis causats al deutor o als creditors per infracció dels deures de:
    - diligència,
    - independència i
    - imparcialitat.
  - Haurà de tenir subscript una assegurança de responsabilitat civil o garantia equivalent:
    - Proporcional a la naturalesa i abast del risc cobert.
Per virtut de la qual l'assegurador o entitat de crèdit s'obligui dins els límits pactats, a cobrir el risc del naixement a càrrec del propi expert assegurat de l'obligació d'indemnitzar pels danys i perjudicis causats en l'exercici de la seva funció.
    - Quan l'expert sigui una persona jurídica recaurà sobre aquesta l'exigència de subscripció de l'assegurança de responsabilitat civil o garantia equivalent.
  - L'acció de responsabilitat es tramitarà pels cursos de l'incident concursal.

4. PREPACK

El mecanisme conegut com a prepack engloba les mesures encaminades a vendre (o organitzar la venda) els actius de l'empresa insolvent o en probabilitat d'insolvència amb caràcter previ al procediment concursal, possibilitant així la maximització del seu valor, ja que el concurs de creditors desemboca habitualment en un ràpid i dràstic deteriorament del valor del negoci i, per tant, en la reducció de les possibilitats de venda del mateix. El principal resultat de la venda és el manteniment de tota o part de la capacitat

productiva i el treball, així com l'assumpció de tota o una part de les obligacions de l'empresa.

Com és lògic, el negoci pot ser venut en qualsevol moment sense que l'empresa incorri en situació d'insolvència, però una vegada l'empresa es troba, bé en probabilitat d'insolvència, o bé en insolvència, l'institut de prepack està present en dos moments sota la protecció de la legislació concursal:

1. Sol·licitud de concurs amb una oferta d'adquisició d'una o diverses unitats productives.
2. Sol·licitud de nomenament d'expert per a la recepció d'ofertes per a la venda de la unitat productiva.

De la nomenclatura establerta en el TRLC es dedueix que l'objecte de la transmissió del prepack és la unitat productiva. Segons l'article 200.2 del TRLC, es considera unitat productiva al "conjunt de mitjans organitzats per a l'exercici d'una activitat econòmica essencial o accessòria". El cas més habitual és que la unitat productiva estigui composta pels béns i drets productius d'una empresa (maquinària, instal·lacions, existències, comptes a cobrar, etc.) així com les seves obligacions (contractes de subministrament, laborals, mercantils, etc.). No obstant això, és l'ofertant interessat en la compra de la unitat productiva qui haurà d'establir el perímetre de la mateixa i les conseqüències que es derivaran d'aquesta limitació, per exemple, en l'extinció de contractes de treball no necessaris per a la producció.

4.1 SOL·LICITUD DE CONCURS AMB UNA OFERTA D'ADQUISICIÓ D'UNA O DIVERSES UNITATS PRODUCTIVES.

Aquest primer supòsit recull el que la jurisprudència i legislació comparades ha vingut reconeixent tradicionalment com *prepackaged administration*, això és, un règim especial encaminat particularment a la venda de l'empresa com una unitat productiva.

L'article 224 bis del TRLC permet la sol·licitud de concurs adjuntant una oferta vinculant per a la compra d'una o diverses unitats productives de l'empresa, i a més estableix un règim especial en què s'agilitzen els terminis per a aquesta alienació, amb l'objectiu de permetre la ràpida venda al menor cost possible en benefici de totes les parts. L'habitual en el cas d'un negoci de petit o mitjà mida serà que l'empresa estigui constituïda per una unitat productiva, que acabi sent l'objecte de l'oferta. El procediment consisteix en:

- Sol·licitud de concurs amb l'oferta vinculant. Aquesta oferta haurà de comprometre's a mantenir l'activitat un mínim de tres anys.
- Es declara el concurs, atorgant-se un termini de quinze dies perquè els creditors puguin formular observacions, o perquè qualsevol interessat present oferta

alternativa. En aquest termini, l'administració concursal emetrà un informe d'avaluació de l'oferta presentada.

- L'oferta podrà ser presentada per treballadors interessats en la compra.
- Si es presentessin una o diverses ofertes alternatives, el jutge requerirà a l'administració concursal perquè, en el termini de cinc dies, emeteu l'informe d'avaluació.
- L'administració concursal valorarà les propostes presentades tenint en compte l'interès del concurs, i informarà dels efectes que poguessin tenir sobre les masses activa i passiva la resolució dels contractes que resultés d'elles.
- Emès l'informe o informes per l'administració concursal, el jutge concedirà un termini de tres dies als oferents (en cas d'haver-hi més d'un) perquè, si el desitgen, millorin les propostes presentades. Durant els tres dies següents, el jutge procedirà a l'aprovació de què resulti més avantatjosa per a l'interès del concurs.
- El jutge podrà exigir la prestació de caució o garantia suficient de consumació de l'adquisició.

4.2 SOL·LICITUD DE NOMENAMENT D'EXPERT PER A RECOLLIR OFERTES D'ADQUISICIÓ DE LA UNITAT PRODUCTIVA.

Aquesta alternativa deriva del cas que l'empresa manqui dels mitjans o coneixements suficients per cercar interessats en la compra de la unitat productiva, per la qual cosa es recorre a un professional expert en la matèria.

Disposa l'article 224 ter que, en cas de probabilitat d'insolvència, insolvència actual o imminent, el deutor podrà sol·licitar al jutjat competent per a la seva declaració de concurs el nomenament d'un expert perquè reculli ofertes de tercers per a l'adquisició de la unitat productiva, encara que s'hagués cessat l'activitat.

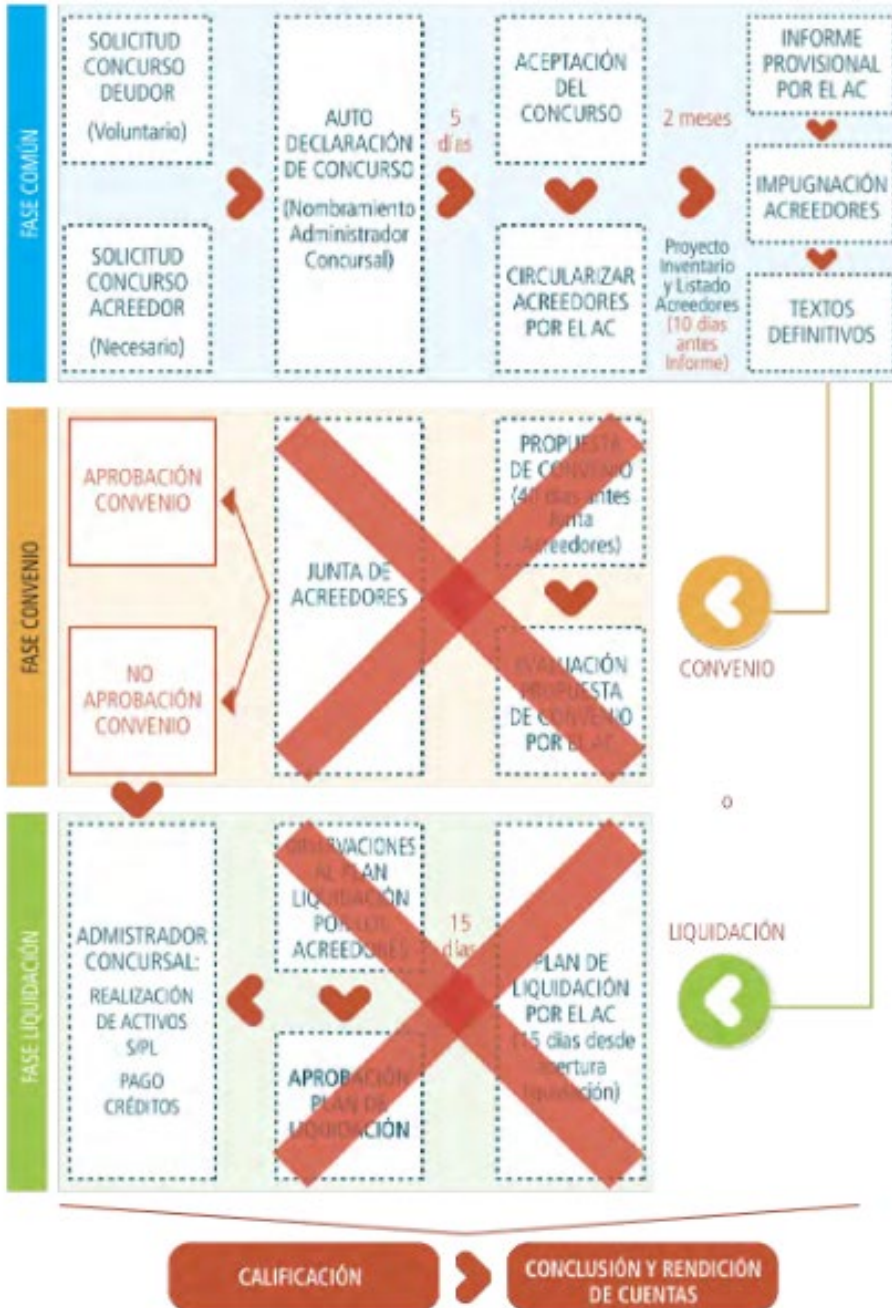
El jutge nomenarà a un expert que reuneixi les condicions per ser expert en reestructuracions o administrador/a concursal, fixant així mateix la seva retribució, una part de la qual podrà estar fixada a èxit.

Per bé que el TRLC no ho disposa expressament, l'expert establirà el sistema que estimi millor per a la recepció d'ofertes i posterior tramitació. El deutor no queda eximit de sol·licitar el concurs si es trobés en algun dels supòsits establerts pel TRLC.

En cas de declaració de concurs posterior, el jutge podrà ratificar el nomenament de l'expert i, en aquest cas, serà designat administrador/a concursal.

Les ofertes que es presentin al si d'aquest procediment no podran ser a compte del deutor, i inclouran un compromís de mantenir l'activitat per un període de dos anys.

EL CONCURS DE CREDITORS. RÈGIM ORDINARI

El concurs de creditors té per finalitat la distribució de la massa activa del deutor entre els seus creditors. El procediment concursal s'articula en les següents fases:

- Fase comuna, que comprèn la sol·licitud del concurs, la interlocutòria de declaració i l'informe de l'AC.
- Fase de conveni, que inclou la presentació i admissió de les propostes, l'informe de l'AC, la recollida d'adhesions, l'aprovació judicial de la proposta acceptada majoritàriament, i el seu posterior compliment o incompliment.
- Fase de liquidació, en què es fan els béns que conformen la massa activa, i la distribució del líquid obtingut entre els creditors.

I. OPCIO O OBLIGACIÓ

El concurs de creditors és un instrument a l'abast de l'empresa per reflatar-se o per liquidar-se amb cessament d'activitat, però pot suposar també una obligació. El TRLC, en l'apartat tercer de l'article 2, defineix la insolvència actual com l'estat en què “el deutor no pot complir regularment les seves obligacions exigibles”. Així mateix, l'apartat primer de l'article 5 regula aquesta obligació en indicar que “el deutor haurà de sol·licitar la declaració de concurs dins els dos mesos següents a la data en què hagués conegut o hagut de conèixer l'estat d'insolvència actual”.

La dificultat pot trobar-se en què és el que s'entén per “no poder complir regularment amb les seves obligacions exigibles”. En aquest sentit hem de recórrer a l'apartat quart de l'article 2 que explicita fets reveladors del que s'entendria per estat d'insolvència:

- El sobreseïment generalitzat en el pagament de les obligacions tributàries exigibles durant els tres mesos anteriors a la sol·licitud de concurs; el de les quotes de la seguretat social i altres conceptes de recaptació conjunta durant el mateix període, o el dels salaris i indemnitzacions als treballadors i altres retribucions derivades de les relacions de treball corresponents a les tres últimes mensualitats.
- L'existència d'una prèvia declaració judicial o administrativa d'insolvència del deutor, sempre que sigui ferma.
- L'existència d'un títol pel qual s'hagi despatxat manament d'execució o constreïment sense que de l'embargament haguessin resultat béns lliures coneguts per al pagament.
- L'existència d'embargaments per execucions en curs que afectin d'una manera general al patrimoni del deutor.

- El sobreseïment generalitzat en el pagament corrent de les obligacions del deutor.
- L'alçament o la liquidació apressada o ruïnosa dels seus béns pel deutor.

L'obligació de sol·licitar-ho es dona, ja que, quan es coneix o s'ha de conèixer la situació d'insolvència actual, però, el concurs voluntari, l'instat pel mateix deutor, es pot sol·licitar també quan es preveu aquesta situació (insolvència imminent). Si no se sol·licita dins termini, un creditor el pot instar (en aquest cas el concurs es defineix com a “necessari”) amb el perill que acabi declarant-se culpable per retard.

2. REQUISITS

Quan el deutor sol·liciti el concurs, que haurà de fer-se mitjançant advocat i procurador i respectant el model oficial, expressarà en la sol·licitud l'estat d'insolvència actual o imminent en què es trobi, a la que s'acompanyarà dels següents documents:

- El PODER en què el deutor atorgui la representació al procurador, que haurà de ser especial per a sol·licitar el concurs.
- Una MEMÒRIA expressiva de la història econòmica i jurídica del deutor; de l'activitat o activitats a què s'hagi dedicat durant els tres últims anys i dels establiments, oficines i explotacions que sigui titular; de les causes de l'estat d'insolvència en què es trobi, i de les consideracions que estimi oportunes sobre la viabilitat patrimonial.
  - Si el deutor fora persona casada, indicarà en la memòria la identitat del cònjuge, la data del matrimoni, el règim econòmic pel qual es regeixi i, si s'hagués pactat, la data de les capitulacions matrimonials. Si el deutor tingués parella inscrita, indicarà en la memòria la identitat de la parella i la data d'inscripció en el registre corresponent.
  - Si el deutor fora persona jurídica, indicarà en la memòria la identitat dels socis o associats que tinguin constància; la identitat dels administradors o dels liquidadors, dels directors generals i, si escau, de l'auditor de comptes; si té admesos valors admesos a cotització en un centre de negociació, i si forma part d'un grup de societats, enumerant les que estiguin integrades a aquest, amb expressió de la identitat de la societat dominant.
- Un INVENTARI DE BÉNS I DRETS que integrin el seu patrimoni, amb expressió de la naturalesa que tinguessin, les característiques, el lloc en què es trobin i, si estiguessin inscrits en un registre públic, les dades d'identificació registral de cadascun dels béns i drets relacionats, el valor d'adquisició, les correccions valoratives que procedixin i l'estimació del valor de mercat a la data de la sol·licitud. S'indicanan

també en l'inventari els drets, els gravàmens, les traves i les càrregues que afectin a aquests béns i drets, a favor de creditor o de tercer, amb expressió de la naturalesa que tinguessin i, si escau, les dades d'identificació registral.

- La relació de CREDITORS, per ordre alfabètic, amb expressió de la identitat, el domicili i l'adreça electrònica, si la tingués, de cadascun d'ells, així com de la quantia i el venciment dels respectius crèdits i les garanties personals o reals constituïdes. Si algun creditor hagués reclamat judicialment el pagament del crèdit, s'identificarà el procediment corresponent i s'indicarà l'estat de les actuacions.
- La PLANTILLA DE TREBALLADORS, si escau, informant sobre el nombre de treballadors, amb expressió del centre de treball a què estiguessin afectes, i la identitat dels integrants de l'òrgan de representació dels mateixos si els hi hagués, amb expressió de l'adreça electrònica de cadascun d'ells.

A més d'aquesta documentació, si el deutor estigués legalment obligat a portar comptabilitat, haurà d'acompanyar amb a la sol·licitud de declaració de concurs, els documents següents:

- Els comptes anuals i, si escau, els informes de gestió i els informes d'auditoria corresponents als tres últims exercicis finalitzats a la data de la sol·licitud, estiguin o no aprovats aquests comptes.
- Una memòria dels canvis significatius operats en el patrimoni amb posterioritat als darrers comptes anuals formulats, aprovats i dipositats.
- Una memòria de les operacions realitzades amb posterioritat als últims comptes anuals formulats, aprovats i dipositats que, pel seu objecte, naturalesa o quantia haguessin excedit el gir o trànsit ordinari del deutor.
  - Si el deutor formés part d'un grup de societats, com a societat dominant o com a societat dominada, acompanyarà també els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats i l'informe d'auditoria corresponents als tres últims exercicis socials finalitzats a la data de la sol·licitud, estiguin o no aprovats aquests comptes, així com una memòria expressiva de les operacions realitzades amb unes altres societats del grup durant aquest mateix període i fins a la sol·licitud de concurs.
  - Si el deutor estigués obligat a comunicar o remetre estats financers intermedis a autoritats supervisores, acompanyarà igualment a la sol·licitud de declaració de concurs els estats financers elaborats amb posterioritat als últims comptes que acompanyen a la sol·licitud.

3. GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

La declaració del concurs de creditors suposa l'obertura de la fase comuna. Aquesta fase finalitzarà de forma natural transcorreguts quinze dies des de la presentació de l'informe de l'administració concursal amb els documents annexos, obrint simultàniament la fase de liquidació, a excepció que s'hagués presentat una proposta de conveni, estigui o no admesa a tràmit.

4. L'ACTUACIÓ DE DECLARACIÓ DE CONCURS

L'actuació de Declaració de Concurs a més de declarar l'obertura del procediment, ha de contenir els següents pronunciaments:

1. El caràcter de concurs voluntari, el sol·licitat pel deutor, o concurs necessari, l'instat per un creditor, amb indicació, si escau, que el deutor ha presentat proposta de conveni o ha sol·licitat la liquidació de la massa activa o ha presentat una oferta vinculant d'adquisició d'unitat o unitats productives.
2. Els efectes sobre les facultats d'administració i disposició del deutor pel que fa a la massa activa. En el concurs voluntari, habitualment no se suspelen les seves facultats patrimonials, però se subjecten a la intervenció de l'administració concursal, mitjançant la seva autorització. Al contrari, en el concurs necessari, la norma general és la suspensió d'aquestes facultats que passen a ser substituïdes per l'administració concursal.
3. El nomenament de l'administració concursal, amb expressió de les facultats de l'administrador o dels administradors/es concursals nomenats.
4. La crida als creditors perquè informin l'administració concursal de l'existència dels seus crèdits en el termini d' un mes a comptar de l'endemà a la publicació de la declaració de concurs en el «Butlletí Oficial de l'Estat». L'Administrador concursal ha de fer sense demora una comunicació individualitzada a cadascun dels creditors llur identitat i domicili constin en la documentació que obri en actuacions, informant de la declaració del concurs i el deure de comunicar els crèdits en la forma i dins el termini establerts en la llei. No obstant això, en el cas de la Tresoreria General de la Seguretat Social i l'Agència Estatal de l'Administració Tributària, la comunicació es fa via telemàtica a través de les seves pàgines webs.
5. La publicitat que hagi de donar-se a la declaració de concurs. D'acord amb els articles 35 a 37 TRLC, la declaració de concurs haurà de publicar-se en el Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) i en el Registre Públic Concursal (RPC), una vegada acceptat el càrrec per part de l'AC. Aquestes publicacions han de fer-se de manera gratuïta, i preferentment per mitjans telemàtics . En cas que no sigui possible, es podrien lliurar els edictes al procurador

del sol licitant del concurs, qui hauria de remetre'ls immediatament als corresponents mitjans de publicitat.

Així mateix, en el cas de concurs necessari, l'actuació haurà de contenir, a més, el requeriment al concursat perquè, en el termini de deu dies a comptar de la notificació de la declaració de concurs, presenti els mateixos documents que el deutor ha d'acompanyar a la sol·licitud de concurs. A més, el jutge podrà acordar les mesures cautelars que consideri necessàries per assegurar la integritat, la conservació o l'administració de la massa activa fins que l'administrador o els administradors/es concursals acceptin el càrrec. Finalment, si el deutor fora ocupador, l'actuació serà notificada a la representació legal dels treballadors encara en els supòsits en què no s'hagués personat o comparegut com a part en el procediment.

4.1 CONCURS SENSE MASSA

El concurs sense massa o amb insuficiència de massa per satisfer els crèdits contra la massa ha estat una realitat creixent de la insolvència, i com a tal s'ha articulat un apartat específic per donar tractament al mateix. Es considera que existeix concurs sense massa quan concorrin els supòsits següents per aquest ordre:

- a) El concursat manqui de béns i drets que siguin totalment embargables.
- b) El cost de realització dels béns i drets del concursat fora manifestament desproporcionat respecte al previsible valor venal.
- c) Els béns i drets del concursat lliures de càrregues fossin de valor inferior al previsible cost del procediment.
- d) Els gravàmens i les càrregues existents sobre els béns i drets del concursat ho siguin per un import superior al valor de mercat d'aquests béns i drets.

Després de l'examen de la documentació aportada pel deutor, si resultés que es tracta d'un supòsit de concurs sense massa, el jutge dictarà una interlocutòria declarant el concurs de creditors, amb expressió del passiu que resulti de la documentació, ordenant la remissió telemàtica al BOE per a la seva publicació en el tauler edictal i en el RPC amb crida al creditor o creditors que representin, almenys, el 5% del passiu a fi que, en el termini de 15 dies a comptar del següent a la publicació de l'edecte, puguin sol·licitar el nomenament d'un administrador/a concursal perquè informe raonadament sobre els següents extrems:

1. Si existeixen indicis suficients que el deutor hagués fet actes perjudicials per a la massa activa que siguin rescindibles de conformitat amb el TRLC.
2. Si existeixen indicis suficients per a l'exercici de l'acció social de responsabilitat contra els administradors i liquidadors de la persona jurídica concursada, o contra

la persona natural designada per la persona jurídica administradora i contra la persona que tingui atribuïdes facultats de més alta direcció de la societat.

3. Si existeixen suficients indicis que el concurs pogués ser qualificat de culpable.

Si, dins termini, cap legitimat hagués formulat aquesta sol·licitud, el deutor persona natural podrà presentar sol·licitud d'exoneració del passiu insatisfet. Si el deutor fora ocupador, es notificarà als representants legals dels treballadors.

Si s'hagués sol·licitat el nomenament d'un administrador/a concursal perquè emeti l'informe assenyalat anteriorment, el jutge procedirà al nomenament perquè, en el termini d'un mes des de l'acceptació, l'emeti, fixant igualment la seva retribució, que serà a càrrec del creditor o creditors que l'haguessin sol·licitat. El deutor haurà de facilitar immediatament tota la informació que li sigui requerida per l'administrador/a concursal.

Si l'administrador/a concursal aprecia l'existència d'algun o diversos dels indicis esmentats, el jutge dictarà interlocutòria complementària per a la declaració de concurs i obertura de la fase de liquidació, continuant el procediment de conformitat amb el que preveu la llei.

L'administrador/a concursal haurà de, en aquest cas, exercitar les accions rescissòries i socials de responsabilitat en el termini de dos mesos des de la presentació de l'informe. Si no ho fes, el creditor o creditors que haguessin sol·licitat el seu nomenament estaran legitimats per a l'exercici d'aquestes accions dins els dos mesos següents.

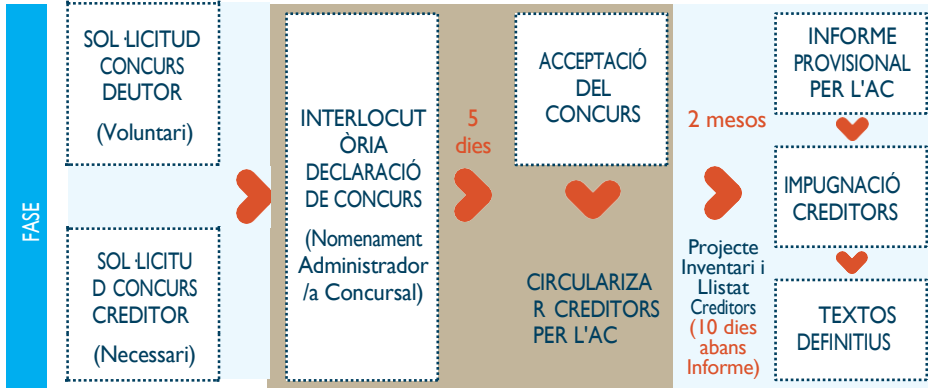
4.2 CONCURSOS CONNEXOS

S'entenen per concursos connexos tant la declaració conjunta de diversos procediments concursals amb elements de connexió com l'acumulació de procediments ja declarats. La declaració conjunta està prevista tan pel concurs voluntari per a aquells deutors que siguin cònjuges, socis o administradors total o parcialment responsables dels deutes, com el necessari, en què un creditor podrà sota licitar la declaració conjunta de concurs de diversos dels seus deutors quan siguin cònjuges, quan es tracti de societats que formin part del mateix grup o quan existeixi entre ells confusió de patrimonis.

5. L'ADMINISTRACIÓ CONCURSAL

La figura de l'administrador/a concursal és la de major rellevància i responsabilitat en la tramitació i en el resultat final dels concursos de creditors. No obstant això, malgrat la

importància d'aquesta figura, no s'ha abordat d'una manera eficaç l'accés a la professió ni els requisits que haurien de tenir les persones que volguessin accedir a ella. A dia d'avui, està pendent de desenvolupament l'Estatut de l'Administració Concursal.

L'administració concursal no actua en els procediments preconcursals que s'han anat consolidant en la nostra legislació d'insolvència, excepte quan aquests procediments desemboquen en un concurs creditors, en què es procedeix al nomenament de l'administrador/a concursal. En l'etapa preconcursal, els professionals que intervenen són els experts en la reestructuració (que no poden ser nomenats administradors/es concursals de l'eventual concurs del deutor a què hagin auxiliat en un pla de reestructuració) o experts per recollir ofertes per a la transmissió de la unitat productiva (que sí seran nomenats administradors/es concursals en el concurs posterior), per a la selecció de la qual és necessari reunir les condicions per ser administrador/a concursal.

L'administració concursal té encomanades àmplies facultats que ha de desenvolupar durant el concurs, entre les quals es troben: les comunicacions a creditors, organismes públics i representants dels treballadors (article 252 a 254 TRLC), reconeixement de crèdits (article 259 TRLC), exercici d'accions de responsabilitat (article 131 i 132 TRLC), sol·licitud de mesures cautelars (article 133 TRLC), aixecament i cancel·lació d'embargaments que impedeixin o dificultin l'activitat del deutor (article 143.2 TRLC), rehabilitació de contractes d'arrendament urbans, d'adquisició de béns amb preu ajornat i de contractes de finançament (article 166 a 168 TRLC), exercici d'accions rescissòries (article 231 TRLC), execució de la sentència de qualificació culpable (article 461 TRLC), revocació del nomenament d'auditor de la concursada (article 117 TRLC), resolució de contractes en interès del concurs (article 165 TRLC), legitimació activa per sol·licitar del jutge del concurs la modificació substancial de les condicions de treball, el trasllat, l'acomiadament, la suspensió de contractes o la reducció de jornada, de caràcter col·lectiu (article 171 TRLC), extinció i suspensió de contractes d'alta direcció (article 186 TRLC), obertura de la liquidació concursal en cas de cessament total o parcial d'activitat (article 408 TRLC) presentació de l'informe de l'article 290 TRLC, avaluació de la proposta de conveni (article 347 TRLC), presentació de textos definitius (article 303 TRLC),

presentació d'informes trimestrals de liquidació (article 424 TRLC), presentació de l'informe de conclusió del concurs (article 468 TRLC), presentació de l'informe raonat de qualificació del concurs (article 448 TRLC), etc.

En la fase de liquidació, i en cas de suspensió de facultats patrimonials del deutor, s'amplien les seves facultats, atès que a més de les funcions habituals, ha de fer les pròpies del deutor, com les d'administració i disposició del patrimoni, la gestió de la comptabilitat, la presentació de liquidacions tributàries, l'alienació dels béns o el pagament dels crèdits.

Poden ser administradors/es concursals tan advocats com economistes, titulats mercantils o auditors amb cinc anys d'experiència, així com societats integrades com a mínim per un advocat i un economista, titular mercantil o auditor. La seva retribució està subjecta a un aranzel que atén fonamentalment a la dimensió de l'actiu i del passiu.

El nomenament d'administrador/a concursal és comunicat al designat i dins els 5 dies següents de la citada comunicació, el designat haurà de comparèixer davant el jutjat i acceptar el càrrec. L'administrador/a concursal nomenat haurà d'acreditar que té vigent una assegurança de responsabilitat civil o garantia equivalent proporcional a la naturalesa i abast del risc cobert per respondre dels possibles danys en l'exercici de les seves funcions.

Així mateix, el nomenat haurà de facilitar al jutjat les adreces postal i electrònica on efectuar la comunicació de crèdits, així com qualsevol notificació.

En el mateix moment de l'acceptació, el lletrat de l'Administració de justícia expedirà i lliurarà a l'administrador/a concursal la credencial, document que acredita la seva condició d'administrador/a concursal. En el moment que l'administrador/a concursal cessi en el seu càrrec, la credencial haurà de ser retornada.

5.1 RETRIBUCIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ CONCURSAL

Fins que s'aprovi el desplegament reglamentari previst en la disposició transitòria segona de la Llei 17/2014, de 30 de setembre, segueix sent aplicable el RD 1860/2004, de 6 de setembre, pel qual s'estableix l'aranzel de drets de l'administrador concursal.

A) Retribució en la Fase Comuna.

- Aplicació dels percentatges previstos a les masses actives i passives que resulti de la llista de creditors definitiva.
- Fins que això succeeixi, es prendrà:
  - Valor de massa activa: el dels béns i drets que integren l'inventari presentat pel deutor.

- Valor de massa passiva: el del llistat de creditors presentada pel deutor.
- Pagament:
  - 50% dins els 5 dies següents al de la fermesa de l'actuació que la fixi.
  - 50% restant, dels 5 dies següents al de la fermesa de la resolució que posa fi a la fase comuna.
- La retribució ha de ser idèntica per als administradors que tinguin la condició de professional.

B) Retribució en Fases Successives.

La retribució per a les fases successives es quantificarà amb un 10% de l'aprovada per a la fase comuna durant cadascun dels mesos de durada de conveni, o durant cadascun dels sis primers mesos de la fase de liquidació (a partir del 7è mes i successiu serà del 5%).

En el supòsit que l'Administració Concursal exerceixi accions de reintegració, percebrà l'1% de l'increment net del valor de la massa (0,5% per al cas d'administrador no professional).

Des del moment que entri en vigor el desplegament reglamentari, els administradors/es concursals tindran dret a retribució amb càrrec a la massa, de conformitat amb el que disposa l'article 84 TRLC. Aquesta retribució es determinarà mitjançant un aranzel que s'aprovarà reglamentàriament. L'aranzel, estableix l'article 85 TRLC, atindrà a les funcions que efectivament desenvolupi l'administració concursal, al nombre de creditors, a la mida del concurs segons la classificació establerta als efectes del nomenament de l'administració concursal a l'acumulació de concursos.

L'aranzel que determini la retribució de l'administració concursal, de conformitat amb l'article 86 TRLC, s'ajustarà necessàriament a les següents regles:

1. REGLA D'EXCLUSIVITAT. Els administradors/es concursals només podran percebre per la seva intervenció en el concurs les quantitats que resultin de l'aplicació de l'aranzel.
2. REGLA DE LIMITACIÓ. La quantitat total màxima que l'administració concursal pot percebre per la seva intervenció en el concurs serà la menor d'entre la quantitat d'un milió cinc-cents mil euros i la que resulti de multiplicar la valoració de l'actiu del concursat per un 4%.

El jutge podrà aprovar de manera motivada una remuneració superior sempre que no excedeixi el 50% d'aquest límit.

3. REGLA DE DURADA DEL CONCURS.

- a. Quan la fase comuna excedeixi 6 mesos, la retribució aprovada serà reduïda en un 50% llevat que el jutge de manera motivada entengui que existeixin circumstàncies objectives que justifiquin aquest retard o la conducta de l'administrador hagués estat diligent.
- b. Quan la fase de conveni excedeixi 6 mesos, la retribució aprovada per a aquesta fase serà reduïda en un 50% llevat que el jutge de manera motivada entengui que existeixin circumstàncies objectives que justifiquin aquest retard o la conducta de l'administrador hagués estat diligent.
- c. Quan la fase de liquidació excedeixi 8 mesos, la retribució aprovada per a aquesta fase serà reduïda en un 50% llevat que el jutge de manera motivada entengui que existeixin circumstàncies objectives que justifiquin aquest retard o la conducta de l'administrador hagués estat diligent.

4. **REGLA D'EFICIÈNCIA.** La retribució de l'administració concursal es meritara conforme es vagin complint les funcions atribuïdes per la llei concursal i el jutge del concurs. En la seva determinació es tindran en compte incentius per tal de garantir l'eficiència de l'administració concursal orientades a aconseguir una major celeritat i agilitat. La retribució inicialment fixada serà reduïda pel jutge de manera motivada per l'incompliment de les seves obligacions, un retard (excedir més de la meitat del termini legal, o el procediment es dilatarà més de 16 mesos) en el compliment de les seves obligacions o per la qualitat deficient dels seus treballs (quan es resolguin impugnacions sobre l'inventari o relació de creditors en favor als demandants en proporció igual o superior al 15% de l'inventari o llista de creditors).

5.2 FORMULACIÓ DELS COMPTES ANUALS

En cas que el procediment es trobi en règim d'intervenció, l'obligació legal de formular i de sotmetre a auditoria els comptes anuals correspon al concursat i als administradors de la persona jurídica concursada sota la supervisió de l'administració concursal. L'administració concursal podrà autoritzar als administradors del deutor concursat que el compliment de l'obligació legal de formular els comptes anuals corresponents a l'exercici anterior a la declaració judicial de concurs s'endarrereixi al mes següent a la presentació de l'inventari i de la llista de creditors. En aquest cas, l'aprovació dels comptes haurà de fer-se durant els tres mesos següents al venciment d'aquesta pròrroga.

En cas que el procediment es trobi en règim de suspensió, l'obligació legal de formular i de sotmetre a auditoria els comptes anuals correspon a l'administració concursal.

La controvèrsia en la formulació dels comptes anuals es dona en cas que la concursada es trobi en fase de liquidació, ja que hi ha posicions favorables d'un sector de la doctrina jurisprudencial que argumenten que el que preveu l'article 116 TRLC s'aplica tant a la fase comuna com a la fase de liquidació establint una regla general sense distingir entre fases, sinó en funció del règim de limitació de les facultats patrimonials del concursat. La posició alternativa defensa que, una vegada oberta la fase de liquidació, es produeix la dissolució de la societat mercantil, cosa que determina que ja no siguin aplicables les normes societàries per a empreses en funcionament, sinó les aplicables a les empreses en liquidació, per la qual cosa l'elaboració dels informes trimestrals de l'administració concursal seria suficient. Davant aquestes dues posicions, l'administrador/a concursal haurà d'ajustar-se a cada cas concret en funció de les novetats jurisprudencials que es vagin dictant sobre aquesta qüestió, per bé que les normes societàries segueixen prevalent, sense perjudici de la dispensa que pugui atorgar el Jutjat de manera motivada .

Pel que fa a l'auditoria, el TRLC preveu la revocació del nomenament d'auditor de comptes d'una societat mercantil concursada i el nomenament d'un altre per a la verificació dels comptes anuals, a instància de l'administració concursal, i mitjançant resolució del jutge del concurs.

5.3 DECLARACIONS I AUTOLIQUIDACIONS TRIBUTÀRIES

En cas que la societat concursada es trobi en règim d'intervenció, l'obligació de presentar declaracions i autoliquidacions tributàries li correspondrà a la concursada sota la supervisió de l'administració concursal. En canvi, en el cas de trobar-se amb les facultats suspeses, la presentació correspondrà a l'administració concursal, fins i tot en fase de liquidació.

5.4 INSUFICIÈNCIA DE MASSA ACTIVA

L'article 249 TRLC estableix el deure de comunicació de la insuficiència de la massa activa per part de l'administració concursal, en el moment que li consti que la massa activa és insuficient per al pagament dels crèdits contra la massa. Des d'aquest moment, el pagament dels crèdits contra la massa es farà de conformitat amb l'ordre que ve establert en l'article 250.1 TRLC.

En primer lloc, caldrà satisfer els crèdits contra la massa que siguin imprescindibles per a la liquidació, que en qualsevol cas es consideren els crèdits per salaris dels treballadors meritats després de l'obertura de la fase de liquidació, la retribució de l'administració concursal en la fase de liquidació, quantitats degudes a partir de l'obertura de la fase de liquidació en concepte de rendes dels immobles arrendats per a la conservació de béns i drets de la massa activa. De no haver-hi suficient massa per atendre els anteriors crèdits, seran atesos a prorrata.

La resta de crèdits contra la massa que no siguin imprescindibles per a la liquidació de la massa activa se satisfaran de conformitat amb l'ordre de l'article 242.1 del TRLC, excepte aquells relatius als crèdits per salaris i indemnitzacions per acomiadament o extinció de contractes de treball produïts després de la declaració de concurs en la quantia resultant de multiplicar el triple del salari mínim interprofessional pel nombre de dies de salari pendent de pagament.

6. ELS COSTOS DEL CONCURS

En sol·licitar el concurs, fins i tot en un escenari de liquidació, cal disposar d'una tresoreria mínima per poder atendre els costos que comporta la seva tramitació.

Els primers honoraris amb què es troba el deutor són els d'advocat i procurador, aquests últims subjectes a un aranzel, però no així els d'advocat, per la qual cosa cal sol·licitar pressupost que inclogui l'assistència i representació durant tot el procediment.

També caldrà atendre els honoraris de l'administració concursal, subjectes a aranzel, per la qual cosa són estimables amb antelació. Finalment, caldrà pagar el cost dels edictes derivat de les seves inscripcions al Registre Mercantil i en els altres registres públics, en especial, el de la Propietat.

Així mateix, en cas ser el deutor propietari de béns immobles amb crèdits afectes (crèdits amb privilegi especial), haurà de preveure's el cost de les taxacions que s'hauran d'efectuar, bé prèviament o després de la declaració de concurs. Per a la determinació del límit del privilegi especial es considera el valor raonable dels béns i drets de la massa activa que, en el supòsit de béns immobles, serà el resultat de l'informe emès per una societat de taxació homologada i inscrita en el Registre especial del Banc d'Espanya. Per tot això, el concurs de creditors hauria de suportar els costos de les taxacions dels immobles, llevat que s'aportin taxacions homologades i inscrites en el Registre especial del Banc d'Espanya dins els sis mesos anteriors a la data de declaració de concurs. Segons l'article 278 TRLC el cost dels informes o valoracions serà liquidat amb càrrec a la massa i es deduirà de la retribució que correspongui a l'administració concursal que estigui pendent de cobrament.

Pel que fa a uns altres possibles costos indirectes del procediment, es poden distingir els següents:

- Pèrdua de clients.
- Pèrdua de subministradors de béns i serveis (sobretot financers).
- Pèrdua de poder de negociació (amb els subministradors i amb els treballadors bàsicament).
- Desmotivació dels treballadors i equips directius.
- Dedicació dels directius a les exigències del procediment.
- Pèrdua d'imatge en el mercat.

Tots aquests costos indirectes van augmentant-se durant els transkurs del concurs, per la qual cosa s'ha d'incidir en adoptar una estratègia clara de reflatament i recuperació del suport perdut com més aviat millor.

No cal oblidar la figura del compte de garantia aranzelària establerta en els articles 91 a 93 del TRLC, ja que suposa per als administradors/es concursals la dotació en funció de les quantitats percebudes per la seva actuació en el concurs, percentatges del 2,5%, 5% i el 10% segons la remuneració obtinguda es trobi per sota dels 50.000 euros, 500.000 euros o superior als 500.000 euros, respectivament. Aquest compte no s'activarà fins al desplegament reglamentari de l'Estatut de l'Administració concursal.

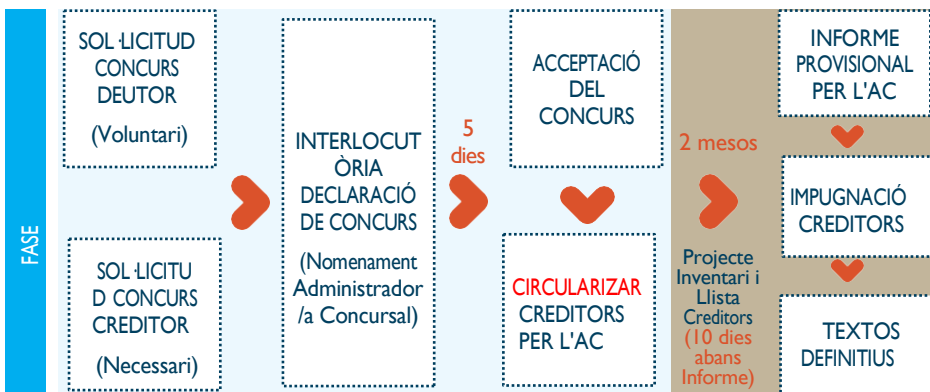
7. EXECUCIONS I CONSTRENYIMENTS

Durant el concurs no poden iniciar-se execucions ni seguir-se constrengiments administratius o tributaris. Fins a l'aprovació del pla de liquidació poden continuar els procediments administratius d'execució en els què s'hagués dictat diligència d'embargament i les execucions laborals en les què s'haguessin embargat béns, sempre que aquests béns no resultin necessaris per a la continuïtat de l'activitat.

Les actuacions en tramitació se suspelen i, a més, el jutge està facultat per decretar l'aixecament i cancel·lació dels embargaments travats en aquestes actuacions, llevat dels embargaments administratius.

Els creditors amb garantia real no poden iniciar l'execució sobre béns necessaris per a la continuïtat de l'activitat fins que s'aprovi un conveni o transcorri un any des de la declaració de concurs sense que s'hagi obert la fase de liquidació. Les actuacions ja iniciades se suspelen.

8. L'INFORME DE L'ADMINISTRACIÓ CONCURSAL

L'informe de l'administració concursal és una de les tasques crítiques que se li encomanen a aquest òrgan. Aquest informe s'haurà de presentar dins els 2 mesos següents des de la data d'acceptació del càrrec (prorrogable, de manera motivada, per 2 mesos addicionals). En el supòsit que el termini de comunicació de crèdits per part dels creditors vencés després del termini legal per a la presentació de l'informe, aquest es prorrogarà de manera automàtica fins als 5 dies següents a la conclusió del termini per a la comunicació.

No obstant això, l'administrador/a concursal haurà de circularitzar per correu electrònic al concursat i als creditors de què tingués la direcció, el projecte d'inventari i la llista de creditors. Aquesta remissió haurà de fer-la l'administrador/a concursal 10 dies abans de la presentació de l'informe per tal que el concursat i els creditors puguin sol·licitar-li la rectificació dels crèdits en el termini de fins a 3 dies abans de la presentació de l'informe al jutge.

En cas que ens trobem en el procediment abreujat, el termini per presentar l'informe serà d'un mes, des de l'acceptació del càrrec. A més, l'administració concursal ha de, en primer terme, presentar l'inventari de béns i drets en el termini de 15 dies des de la seva acceptació, sense que pugui ser impugnat fins al termini d'impugnació de l'informe. En aquest procediment abreujat, es manté el deure de comunicar amb caràcter previ a la presentació del seu informe, la circularització del projecte d'inventari i de la llista de creditors als creditors, cinc dies abans de la presentació de la llista de creditors.

Pel que fa a l'estructura bàsica que ha de tenir l'informe de conformitat amb l'article 292 TRLC podria ser la següent:

1. Antecedents i consideracions generals.
  - a. Antecedents.
  - b. Consideracions generals.
  - c. Col·laboració de la deutora i compliment de les instruccions.
2. Anàlisi de la memòria que acompanya amb el deutor a la sol·licitud de concurs (o hagués estat presentada pel deutor a requeriment del jutge en cas de concurs necessari).
  - a. Història jurídica.
    - i. Identitat.
    - ii. Objecte social.
    - iii. Activitat actual.
    - iv. Domicili social i centre dels seus interessos principals.
    - v. Capital social.
    - vi. Socis.
    - vii. Òrgan d'administració.
    - viii. Inscripció registral i CIF.

- ix. Llibre d'Actes.
  - x. Llibre de socis.
- b. Història econòmica.
- i. Ràtios economicofinanceres.
  - ii. Activitat o activitats a què s'ha dedicat la societat durant els tres últims anys. Establiments, oficines i explotacions que és titular.
  - iii. Causes de l'estat en què es troba la societat, valoracions i proposta sobre la viabilitat patrimonial.
  - iv. Identitat dels socis que tinguin constància i dels administradors o dels liquidadors.
  - v. Auditoria de comptes, grup de societats i valors admesos a cotització en mercat secundari oficial.
3. Exposició de l'estat de la comptabilitat del deutor i judici sobre els documents amb taules i complementaris.
- i. Introducció.
  - ii. Comptes anuals, informes de gestió i informes d'auditoria corresponents als tres últims exercicis.
  - iii. Memòria dels canvis significatius operats en el patrimoni amb posterioritat als últims comptes anuals formulats i dipositats i de les operacions que per la seva naturalesa, objecte o quantia excedeixin el gir o trànsit ordinari del deutor.
  - iv. Estats financers intermedis elaborats amb posterioritat als últims comptes anuals presentats, en cas que el deutor estigués obligat a comunicar-los o remetre'ls a autoritats supervisores.
  - v. Comptes anuals i informe de gestió consolidats i informe d'auditoria, així com memòria expressiva de les operacions realitzades amb unes altres societats del grup durant els tres últims exercicis socials en cas que el deutor formi part d'un grup d'empreses, com a societat dominant o com a societat dominada.
  - vi. Formulació dels Comptes Anuals corresponents a l'exercici anterior a la presentació del concurs.
4. Memòria de les principals decisions i actuacions de l'administració concursal.
- i. Memòria de les principals decisions i actuacions de l'administració concursal.
  - ii. Procediments judicials en curs contra la societat concursada.
  - iii. Dades i circumstàncies que poguessin ser rellevants per a la ulterior tramitació del concurs.
  - iv. Accions de reintegració.
5. Exposició motivada sobre la situació patrimonial del deutor i de quantes dades i circumstàncies pogués ser rellevants per a la ulterior tramitació del concurs.

A l'informe, l'administrador/a concursal, haurà d'acompanyar amb els següents annexos:

- Annex 1. Inventari de la massa activa.
  - Inventari de la massa activa.
  - Relació de litigis.
  - Accions de reintegració a exercitar.
- Annex 2. Llista de creditors concursals.
  - Llista de creditors inclosos amb la classificació corresponent.
  - Llista de crèdits contingents.
  - Llista de crèdits exclosos.
  - Llista de crèdits contra la massa.
- Annex 3. Informe de valoració d'empresa en el seu conjunt (o cada unitat productiva que la integren) tant en hipòtesi de continuïtat com de liquidació (si fora el cas).
- Annex 4. Informe d'avaluació de la proposta de conveni presentada (si fora el cas).

Noti's, que l'administrador/a concursal que no presenti l'informe dins el termini establert, podrà el dret a la remuneració i haurà de tornar a la massa activa les quantitats percebudes, i serà justa causa per a la separació del seu càrrec.

9. ELS CREDITORS

Els creditors han de comunicar el seu crèdit a l'administració concursal a instància d'aquesta. Subsisteix aquesta obligació, encara que no rebin aquesta sol·licitud, que habitualment els és remesa per correu electrònic. Si no la fan corren el risc que el seu crèdit no sigui inclòs en la llista de creditors del concurs, encara que l'administració concursal té l'obligació de reconèixer determinats crèdits independentment del fet que hagin estat comunicats o no (com aquells que hagin estat reconeguts per resolució judicial, o els que constin en document públic). El termini que tenen els creditors per comunicar el seu crèdit és el d'un mes a comptar de l'endemà a la publicació al BOE. La comunicació haurà de contenir nom, domicili i altres dades d'identitat del creditor, així com la informació relativa al seu crèdit, el seu concepte, quanties, dates d'adquisició i venciment, característiques (litigios, amb condició suspensiva o resolutòria) i classificació que es pretengui (privilegi especial, privilegi general, ordinari o subordinat). S'haurà d'acompanyar amb còpia del títol o dels documents relatius al crèdit.

Amb una antelació mínima de 10 dies al de la presentació de l'informe, l'administració concursal remetrà un projecte d'inventari i llista de creditors als creditors dels

que disposi adreça electrònica i al concursat, indicant igualment el dia que es presentarà l'informe. Fins a 3 dies abans de la presentació de l'informe, el concursat i els creditors podran sol·licitar a l'administració concursal per mitjans electrònics que rectifiqui qualsevol error o complementi les dades comunicades.

Una vegada presentat l'informe l'administrador/a concursal, es donarà trasllat del mateix a les parts presentades que podran impugnar l'inventari i la llista de creditors, dins el termini de 10 dies des de la notificació.

La fase comuna conclourà els 15 dies següents a la presentació de l'informe, sense perjudici de la presentació d'impugnacions per part creditors o el concursat.

10. CLASSIFICACIÓ DELS CRÈDITS

Els crèdits es divideixen en dues grans categories: crèdits concursals i crèdits contra la massa.

Els crèdits concursals es classifiquen en privilegiats (especial o general), ordinaris i subordinats. Aquests crèdits no poden atendre's segons venciment, i el pagament es farà conforme correspongui en funció de la qualificació que se'ls concedeixi.

- Crèdits amb privilegi especial: són els crèdits afectes a un determinat bé o dret del deutor, entre d'altres, els garantits amb hipoteca o penyora sobre els béns o drets hipotecats o pignorats. El privilegi especial només aconsegueix la part del crèdit que no excedeixi el valor de la garantia. Així mateix, s'inclouen els derivats de contractes de lísing sobre els béns arrendats.
- Crèdits amb privilegi general: són els crèdits privilegiats del qual deriva de la condició subjectiva del creditor i el seu crèdit. No afecta a un bé o dret determinat, sinó que s'estén sobretot al patrimoni de deutor, de manera que els crèdits amb aquest privilegi han de ser satisfets amb prioritat a tots els altres, una vegada pagats, amb càrrec als béns afectes, els crèdits amb privilegi especial i abans, del pagament dels crèdits ordinaris i subordinats.

Entre aquests crèdits es troben els salaris fins a un salari diari del triple del salari mínim, les indemnitzacions laborals en quantia limitada al mínim legal i calculat sobre una base que no superi el triple del salari mínim, les indemnitzacions derivades d'accidents de treball i malaltia professional, les retencions tributàries i de seguretat social, els crèdits que corresponen a treball personal no dependent i a drets d'autor meritats durant els sis mesos anteriors a la declaració de concurs, els crèdits tributaris, de Seguretat Social i altres de dret públic, els crèdits per responsabilitat civil extracontractual, els crèdits per responsabilitat civil

derivada del delictes contra la Hisenda Pública i contra la Tresoreria General de la Seguretat Social, el *fresh money* en la part que no constitueixi crèdit contra la massa; i els crèdits titularitat del creditor que, si escau, hagi instat el concurs, que no siguin subordinats i fins al cinquanta per cent del seu import.

- Crèdits subordinats: són els crèdits que han de satisfer-se després del pagament dels crèdits ordinaris. Entre d'altres, es troba els que siguin comunicats tardanament; els crèdits per recàrrecs i interessos, llevat dels corresponents a crèdits amb garantia real fins on abasta la garantia; els crèdits per multes i sancions; els crèdits de les persones especialment relacionades amb el concursat; els crèdits per rescissió contractual en els supòsits de mala fe i crèdits derivats dels contractes amb obligacions recíproques, a càrrec de la contrapart del concursat, o del creditor, en cas de rehabilitació de contractes de finançament o d'adquisició de béns amb preu ajornat, quan el jutge constati, previ informe de l'administració concursal, que el creditor obstaculitza de forma reiterada el compliment del contracte en perjudici de l'interès del concurs.
- Crèdits ordinaris: els crèdits no inclosos en els apartats anteriors són els anomenats crèdits ordinaris. Habitualment aquests crèdits constitueixen el gruix de la massa passiva del concurs ja que són els que no gaudeixen de cap preferència en el cobrament.

La relació anterior constitueix els denominats crèdits concursals, això és, per norma general els crèdits meritats amb caràcter previ al concurs. Els crèdits generats després de la declaració del concurs són denominats crèdits contra la massa, entre els quals s'inclouen també, entre d'altres, els crèdits pels últims trenta dies de treball efectiu anteriors a la declaració de concurs, amb el límit del doble del salari mínim, els de costes i despeses judicials ocasionats per la representació del deutor, o el 50% dels crèdits que s'hagin concedit en el marc d'un acord de refinançament que suposin ingressos de tresoreria. Aquests crèdits han de ser satisfets a la seva data de venciment.

11. LES FACTURES RECTIFICATIVES

La declaració de concurs permet al creditor recuperar l'IVA facturat i no cobrat emetent una factura rectificativa.

Les obligacions imposades per la normativa actual a l'emissor i al receptor de factures rectificatives es troben regulades en els articles 80. Tres, 99. Tres i 114 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit i en l'article 24 del Reial decret 1624/1992, de 29 de desembre, que aprova el Reglament de l'impost sobre el valor afegit.

Els principals requisits exigits per la normativa actual perquè el creditor del concursat (emissor de factures rectificatives) pugui modificar la seva base imposable d'IVA són els següents:

- Que el destinatari de les operacions subjectes a l'impost, el concursat, no hagi fet efectiu el pagament al creditor de les quotes repercutides i que, amb posterioritat a la meritació de l'operació, es dicti interlocutòria de declaració de concurs. El termini per poder fer la modificació de la base imposable és de 2 mesos des de la publicació al BOE de l'actuació de declaració de concurs.
- Que el creditor expedeixi i remeti al concursat i a l'administració concursal una nova factura o document substitutiu en què es rectifiqui o, si escau, s'anul·li la quota repercutida, en la forma prevista en l'article 15 del Reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació, aprovat pel Reial decret 1619/2012, de 30 de novembre.
- Que les operacions llur base imposable es pretengui rectificar hagin estat facturades i anotades en el llibre registre de factures expedides pel creditor dins el termini i en la forma escaient.
- Que el creditor comunicui a l'AEAT (mitjançant el model 952) la modificació de la base imposable practicada, en el termini d'un mes comptat des de la data d'expedició de la factura rectificativa. A aquesta comunicació se li haurà d'acompanyar la còpia de les factures rectificatives.
- Que el creditor faci constar en la declaració-liquidació immediatament posterior a la declaració del concurs l'import de les quotes rectificades com a augment de les quotes deduïdes (podent generar, si escau, el dret a la devolució d'IVA).

D'altra banda, les obligacions imposades per l'actual normativa al concursat que rep les factures rectificatives es troben definides en l'article 24.2.b) del Reglament de l'IVA i 114.2.2º de la Llei IVA i són les següents:

- Que comunicui a l'AEAT (mitjançant el model 952) la circumstància d'haver rebut les factures rectificatives que li hagi enviat el creditor, consignant l'import total de les quotes rectificades, en el mateix termini previst per a la presentació de la declaració liquidació a què es refereix el paràgraf següent.
- A més de la comunicació a què es refereix el número anterior, haurà d'efectuar-se la rectificació de les deduccions en la declaració-liquidació corresponent al període en què es va exercitar el dret a la deducció de les quotes suportades, sense que procedeixi l'aplicació de recàrrecs ni d'interessos de demora.

12. MASSA LABORAL

Una de les funcions més importants de l'administració concursal és la que està relacionada amb la massa laboral, ja que amb el manteniment de la plantilla es meriten crèdits contra la massa pels salaris dels contractes en vigor, per la qual cosa l'administrador/a concursal ha d'avaluar la necessitat del manteniment de la mateixa o la seva reestructuració. L'article 53 TRLC estableix que el jutge del concurs és el competent per conèixer de les accions socials que tinguin per objecte la modificació substancial de les condicions de treball, el trasllat, l'acomiadament, la suspensió de contractes i la reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

L'inici de l'expedient de regulació d'ocupació és instat per l'administració concursal, pel deutor o per la representació dels treballadors, una vegada emès l'informe de l'administració concursal, fora que la seva demora pugui comprometre greument la viabilitat futura de l'empresa o del treball o causar greu perjudici als treballadors. El jutge convoca al concursat, als representants dels treballadors i a l'administració concursal a un període de consultes que no pot superar els trenta dies naturals, o quinze, si l'empresa compta amb menys de cinquanta treballadors.

Si finalment hi ha acord, el lletrat de l'administració de justícia recull un informe de l'autoritat laboral que ha de ser emès en el termini de quinze dies. Emès aquest informe o transcorregut aquest termini, als cinc dies hàbils el jutge convalida l'acord, llevat que apreciï frau, dol, coacció o abús de dret. Si no s'assoleix l'acord, abans de dictar interlocutòria resolent l'expedient, el lletrat de l'administració de justícia convoca les parts a una audiència per a alegacions i aportació de proves. Aquest tràmit pot ser substituït per un d'al·legacions per escrit de tres dies.

13. L'ACCIÓ DE REINTEGRACIÓ CONCURSAL

La norma intenta dissuadir que durant l'etapa prèvia a la declaració del concurs puguin fer-se per part del deutor actes que beneficiïn a uns concrets creditors en perjudici de la resta, o que, en termes generals, perjudiquin a la massa activa encara que no hagi mitjançat frau o dol. Per fer-ho, l'administració concursal és competent per instar l'acció de reintegració sobre els actes que s'hagin realitzat dins els 2 anys anteriors a la declaració del concurs i que ocasionin un perjudici patrimonial a la massa activa. A més, aquests actes han d'estar realitzats, necessàriament, pel deutor.

14. FASE DE CONVENI

La fase de conveni és una de les tres fases que existeixen en un concurs de creditors. En aquesta fase es pretén aconseguir que els creditors votin a favor de la proposta de conveni presentada, amb quitaments i/o esperes.

14.1 LA PROPOSTA DE CONVENI

La proposta de conveni sol ser proposada pel propi deutor, per bé que, la llei permet que també pugui ser plantejada pels creditors sempre que els seus crèdits superin una cinquena part de la massa passiva.

La proposta de conveni haurà de ser presentada per escrit i signada (amb legitimació de firmes), per el o els subjectes que presentin la proposta, que haurà de contenir almenys, una proposta de quitament i/o espera. La norma no estableix límit per al quitament, però sí el fa per a l'espera, no podent ser aquesta, superior a 10 anys.

El concursat podrà presentar proposta de conveni, acompanyada, o no, de les adhesions que consideri convenient, juntament amb la sol·licitud de declaració de concurs o en qualsevol moment posterior sempre que no hagin transcorregut quinze dies a comptar de la presentació de l'informe de l'administració concursal. En cas que la proposta de conveni la presenti el creditor o creditors, aquests podran presentar la proposta de conveni des de la declaració de concurs fins a que finalitzi el termini de presentació de la proposta de conveni per al concursat.

- Si la proposta es presenta abans que l'administració concursal hagués presentat el llistat provisional de creditors, aquest percentatge es calcularà pel llistat que el deutor hagués acompanyat amb a la sol·licitud o, en cas de concurs necessari, per la que hagués presentat, una vegada declarat el concurs, dins el termini establert per la llei.

- Si la proposta de conveni es presenta després de la presentació de la llista provisional de creditors, s'estarà al que resulti d'aquesta llista.

Una vegada presentada la proposta de conveni, l'administració concursal juga un paper molt important ja que ha d'avaluar la viabilitat de la mateixa, determinant si la proposta és favorable, desfavorable amb o sense reserves.

L'acceptació de la proposta presentada haurà d'efectuar-se per escrit amb firma hològrafa o electrònica basada en un certificat qualificat que es lliurarà o remetrà a l'administració concursal amb acreditació de la identitat del signant i, si escau, de les facultats representatives que tingués.

Conforme s'ha comentat al principi d'aquest apartat, la finalitat d'un conveni és que sigui aprovat pels creditors, per la qual cosa, a més de tots els requisits de temps, forma, contingut, etc., és necessari que s'adhereixin o votin a favor les següents majories:

- Quan la proposta de conveni consisteixi en el pagament íntegre dels crèdits ordinaris en termini no superior a tres anys o en el pagament immediat dels crèdits ordinaris vençuts amb quitament inferior al vint per cent i la resta al seu respecte venciment, serà necessari que el passiu que representin els creditors adherits a la proposta sigui superior al passiu dels creditors que haguessin manifestat la seva oposició a la mateixa.
- Quan la proposta de conveni contingui quitaments iguals o inferiors a la meitat de l'import del crèdit, o esperes, ja siguin de principal, d'interessos o de qualsevol altra quantitat deguda, amb un termini no superior a cinc anys, serà necessari que el passiu que representin els creditors adherits a la proposta sigui superior al cinquanta per cent del passiu ordinari.
- Quan la proposta de conveni o alguna de les alternatives que contingui tingués qualsevol altre contingut, serà necessari el seixanta-cinc per cent del passiu ordinari.

Als efectes de l'acceptació del conveni, es considerarà passiu ordinari la suma dels crèdits ordinaris i d'aquells crèdits privilegiats, especials o generals, dels creditors signants de la proposta o que s'haguessin adherit a ella.

Els creditors ordinaris i subordinats queden afectats pel conveni, hagin votat o no a favor del mateix. Pel que fa als creditors privilegiats, la regla és que mai no queden afectats, llevat que donin suport al conveni. Així mateix, perquè es consideri acceptada una proposta de conveni que atribueixi un tracte singular a certs crèdits o a grups de crèdits determinats per les seves característiques serà precís, a més de la

obtenció de la majoria que correspongui, l'adhesió, en la mateixa proporció, del passiu no afectat pel tracte singular.

Si la proposta de conveni hagués obtingut l'acceptació dels creditors amb les majories del passiu concursal exigits per la llei, el lletrat de l'Administració de justícia sotmetrà el conveni acceptat a l'aprovació del jutge. El jutge no podrà modificar el contingut del conveni sotmès a la seva aprovació, encara que sí podrà reparar errors materials o de càlcul. A més, quan fora necessari, el jutge podrà fixar la correcta interpretació de les clàusules del conveni.

La sentència que estimi l'oposició declararà rebutjat el conveni. Contra la mateixa podrà interposar-se recurs d'apel·lació.

Quan s'aprova un conveni, el concurs no acaba, simplement cessen els efectes, però el concurs no s'arxiva ni acaba, el deutor seguirà en concurs en fase de compliment de conveni.

14.2 EL CONVENI D'ASUNCIÓN

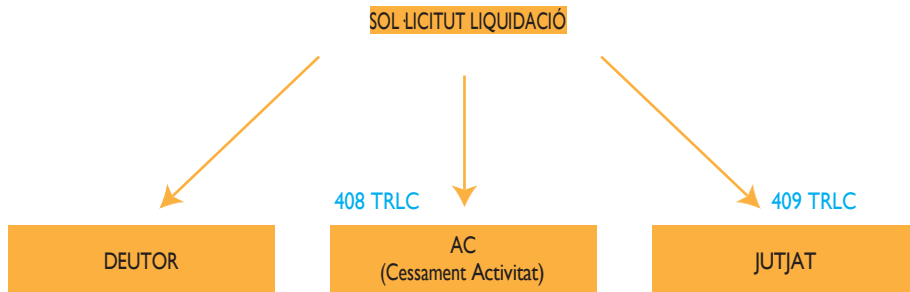
L'article 324 TRLC permet que es pugui presentar una proposta de conveni d'assumpció, que pretén que un tercer adquireixi l'activitat, en tot o en part, i la mantingui durant el temps mínim que s'estableixi en la proposta, així com el compromís de l'obligació de pagament, total o parcial, de tots o d'alguns dels crèdits concursals.

15. FASE DE LIQUIDACIÓ

Si l'activitat empresarial no es preveu viable hauran de liquidar-se els actius maximitzant el preu i minimitzant el temps per aconseguir-ho. Per això, en aquest cas és convenient sol·licitar la liquidació en instar el concurs. Atès que hi ha una reforma recent del TRLC amb la Llei 16/2022, que va entrar en vigor el 26 de setembre de 2022, cal revisar la Disposició Transitòria Primera per a aquells procediments concursals que estan en curs, sent aplicable aquesta nova normativa, a les liquidacions de la massa activa llur obertura hagués tingut lloc després de l'entrada en vigor de la citada norma.

15.1 SOL·LICITUD DE L'OBERTURA DE LA LIQUIDACIÓ

L'obertura de la liquidació pot fer-se per tres vies: deutor, administrador concursal i el jutjat.

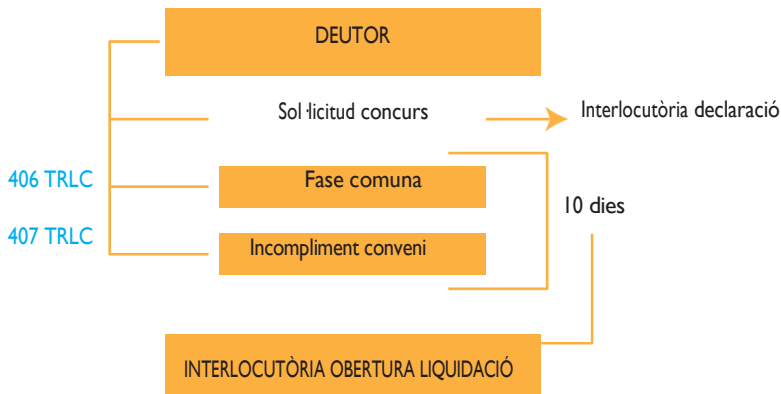
Obertura de la Liquidació per sol·licitud del Deutor

El deutor podrà demanar la liquidació en qualsevol moment i el jutge, dins els 10 dies següents a la sol·licitud, dictarà interlocutòria d'obertura de la liquidació (article 406 TRLC).

La sol·licitud del deutor no exigeix cap requisit i no escau oposició a la sol·licitud voluntària del deutor d'obrir la fase de liquidació. La norma omet a qui li correspon la legitimitat per sol·licitar la liquidació quan la deutora sigui una persona jurídica, per bé que si l'article 3.1 TRLC indica que per a presentar la sol·licitud del concurs la legitimitat la tindrà l'òrgan d'administració o liquidació, per analogia, hauria de ser així. Ara bé, s'haurà d'adjuntar certificat de la Junta que aprovi tal decisió, ja que suposa l'extinció de la societat.

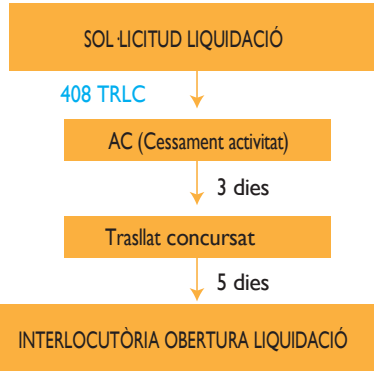
El deutor també haurà de demanar la liquidació quan durant la vigència del conveni, conegui la impossibilitat de complir els pagaments compromesos i les obligacions concretes amb posterioritat a l'aprovació del conveni.

Si no hi ha activitat, l'habitual és que se sol·liciti directament amb la sol·licitud de concurs l'obertura de la liquidació, però si no és així, en qualsevol moment del procediment podrà sol·licitar-se.

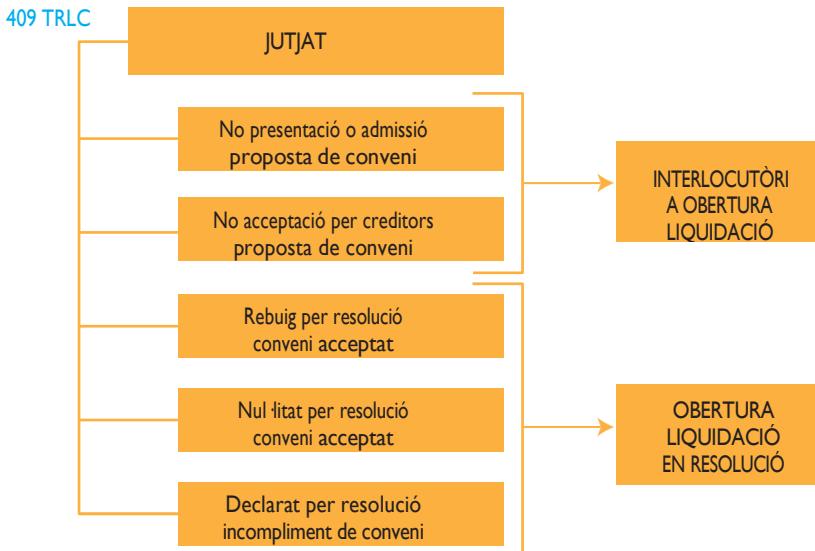
Obertura de la Liquidació per sol·licitud de l'Administrador/a Concursal

L'Administrador/a Concursal podrà sol·licitar el concurs sempre que hi hagi un cessament total o parcial de l'activitat empresarial. En aquest cas el jutge donarà trasllat al concursat per termini de 3 dies, i el jutge resoldrà mitjançant interlocutòria dins els 5 dies següents.

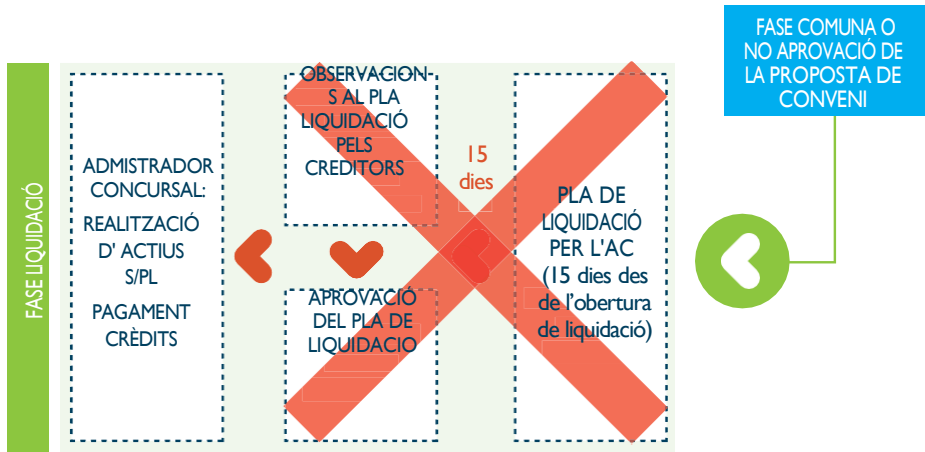
Obertura d'ofici de la Liquidació

El jutjat d'ofici també pot donar obertura a la liquidació. En aquests supòsits, l'obertura de la liquidació està vinculada a la no presentació d'una proposta de conveni, a la seva no acceptació pels creditors o a declaració judicial de rebuig, nul·litat o incompliment del conveni.

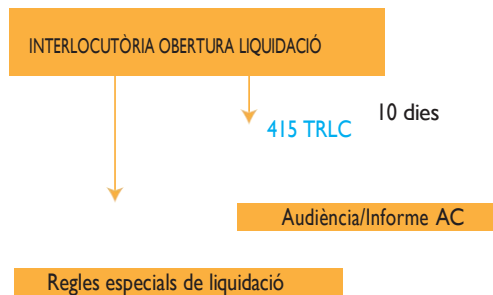

15.2 PROCEDIMENT LIQUIDATORI

Amb la reforma del TRLC es prescindeix del Pla de Liquidació conforme es venia coneixent fins a la data, suprimint-se tot el seu contingut en la norma i substituint el mateix per la possibilitat de fixar unes regles especials de liquidació, article 415 TRLC.

El jutge, prèvia audiència o informe de l'administrador/a concursal, en el termini màxim de 10 dies, podrà establir unes regles especials de liquidació, si així es considera oportú, bé d'ofici o bé a sol·licitud de l'administració concursal modificant les que s'haguessin establert. Així mateix, aquestes regles podran ser modificades o deixades sense efecte en qualsevol moment, bé d'ofici, a sol·licitud de l'administració concursal o, si així ho sol·licitessin els creditors que representin crèdits amb més del 50% del passiu ordinari o més del 50% del total passiu.

L'administrador/a concursal haurà de remetre al Registre Públic Concursal la informació necessària per a l'alienació de la massa activa, de manera que el registrador comprovarà en el citat registre si el jutge ha fixat o no regles especials de liquidació.

En el supòsit que el jutge no hagi establert regles especials de liquidació, l'administració concursal haurà de regir-se per les regles supletòries establertes en

la secció 2a del Capítol III del Llibre Primer TRLC, articles 421 i ss. Aquestes regles supletòries estableixen que l'administrador/a concursal haurà de realitzar els béns i drets de la massa activa de la manera més convenient per a l'interès del concurs, prioritzant la venda d'unitats productives.

Aquestes regles supletòries suposen aplicar la regla de subhasta electrònica per a aquells béns i drets que tinguin un valor superior al 5% del valor total de l'actiu inventariat.

La regulació de l'alienació de béns o drets afectes a privilegi especial no ha sofert modificació alguna després de l'entrada en vigor de la reforma, més enllà d'un matis en el nou article 209 TRLC que estableix la subhasta electrònica com a manera ordinària de realització dels béns afectes, llevat que el jutge autoritzi una altra manera de realització. De fet, aquest sistema pot ser substituït pel sistema de venda directa, havent d'obtenir l'AC, autorització judicial. Es manté la possibilitat de fer una dació en pagament o per a pagament (article 213 TRLC).

15.3 CARACTERÍSTIQUES DEL PROCEDIMENT LIQUIDATORI

Amb l'actuació d'obertura de la fase de liquidació es dissol la societat mercantil i se suspenden les facultats d'administració i disposició patrimonials i, si el deutor és persona jurídica, se cessen als administradors o liquidadors i se'ls substitueix per l'administració concursal. Respecte als crèdits, es produeix el venciment anticipat dels crèdits concursals ajornats i la conversió en diners d'aquells que consisteixin en unes altres prestacions.

A més, en aquesta fase de liquidació i des de l'obertura de la mateixa, l'administració concursal haurà de presentar al jutge del concurs i als creditors de forma telemàtica, un informe sobre l'estat de les operacions que acompanyarà amb una relació dels crèdits contra la massa, i aquest informe es presentarà de forma trimestral fins que conclougui la liquidació (article 424 TRLC). El termini previst per a aquesta fase de liquidació és d'un any, per la qual cosa, transcorregut el mateix, l'administrador/a concursal ha de detallar en el 4t informe de liquidació trimestral, un pla detallat de la manera i temps de liquidació d'aquells béns i drets pendents de liquidar, i a partir del 5è informe, s'haurà de detallar els actes realitzats per al compliment d'aquest pla fixat o les raons que hagin impedit el seu compliment (article 424 TRLC).

La norma estableix en el seu article 415.2 TRLC que el jutge no podrà establir regles llur aplicació suposi dilatar la liquidació durant un període superior a l'any. A més a més, l'article 427 TRLC es refereix a la possibilitat de sol·licitar la separació de l'administració concursal per prolongació indeguda de la liquidació, si no existís causa que justifiqui la dilació superior a l'any. Així mateix, en aquest supòsit de separació,

els administradors/es concursals perdran el dret a percebre les retribucions meritades, havent de reintegrar a la massa activa les quantitats que en aquest concepte hagués percebut des de l'obertura de la fase de liquidació. Noti's, que la pèrdua de la retribució de l'administració concursal també ve determinada en l'article 86.1.3ª amb la regla de determinació de la retribució per durada del concurs, amb una reducció de la retribució de la fase de liquidació en un 50% si la fase de liquidació durés més de 8 mesos.

Noti's que l'Administració Concursal no podrà adquirir, per si mateixa o persona interposada, els béns i drets que integrin la massa activa del concurs (article 208 TRLC), atès que, de fer-ho suposaria inhabilitació del càrrec, reintegració sense contraprestació del bé o dret adquirit i pèrdua del dret de crèdit, en cas que l'Administrador/a Concursal fora creditor.

15.4 PAGAMENT DELS CRÈDITS

Una vegada liquidats els actius de la concursada, l'administrador/a concursal ha de procedir al pagament dels crèdits amb la tresoreria que disposi.

Els primers crèdits que han d'atendre's són els denominats crèdits contra la massa. Aquests es pagaran als seus respectius venciments (article 245 TRLC), però aquesta norma pot alterar-se per l'administració concursal sempre que presumeixi que podran ser atesos tots, però sense afectar als crèdits dels treballadors, els alimentaris, els tributaris i els de la Seguretat Social. Així mateix, si considera que l'actiu és insuficient per poder atendre els crèdits contra la massa, també pot alterar l'ordre de pagament (article 250 TRLC), comunicant-ho al jutjat, donant preferència als crèdits imprescindibles per concloure la liquidació.

Els crèdits concursals ordinaris s'atenen una vegada pagats, si escau, els crèdits contra la massa, els crèdits amb privilegi especial, que se satisfan amb càrrec als béns i drets afectes, i els crèdits amb privilegi general. Una vegada satisfets tots aquests crèdits, si quedés liquidat s'atendrien els crèdits subordinats.

El pagament dels crèdits amb privilegi especial es farà amb càrrec als béns i drets afectes, existint la possibilitat de continuar en el pagament al creditor privilegiat, per a això s'haurà de comunicar la continuïtat en el pagament i s'haurà de satisfer immediatament els terminis d'amortització i interessos vençuts i el compromís de pagament de futures meritacions com a crèdit contra la massa. En el cas d'incompliment, els béns es faran i el que s'obtingui es destinarà al pagament del creditor privilegiat especial fins a la quantitat que no excedeixi el deute originari. Si hi hagués sobrant, incrementarà la massa activa del concurs.

1r Crèdits contra la Massa

2n Crèdits amb Privilegi Especial

3r Crèdits amb Privilegi General

4t Crèdits Ordinaris

5è Crèdits Subordinats

1.5.5 LA VENDA D'UNITATS PRODUCTIVES

Si no és possible reflotar l'empresa, amb acords de quitaments o esperes amb seus creditors que es prevegin assumibles pels mateixos i altres mesures de reestructuració i reconducció raonables, ha de planificar-se la seva liquidació, és a dir, l'alienació de tots els seus actius. Pot succeir, tanmateix, que el negoci objecte de l'empresa sigui viable amb una estructura diferent, o això pot passar per a alguna de les seves unitats de negoci. Si aquest és el cas, és factible la venda de les unitats productives en un escenari de liquidació, de fet és la forma de liquidació que prioritza la norma.

D'acord amb el que es regula en el TRLC (article 215 i ss TRLC), fins a l'aprovació del conveni o fins a l'obertura de la fase de liquidació, la venda de les unitats productives es farà mitjançant subhasta electrònica, llevat que el jutge autoritzi un altre mode de realització. Així mateix, el jutge podrà autoritzar en qualsevol moment del procediment, l'alienació directa o a través d'entitat especialitzada.

Quan es transmet una unitat productiva, se cedeix a l'adquirent els drets i obligacions dels contractes, llicències o autoritzacions administratives afectes a la continuïtat de l'activitat i aquest queda subrogat sense necessitat del consentiment de l'altra part, excepte en aquells contractes, llicències o autoritzacions administratives en què l'adquirent hagi manifestat la voluntat de no subrogar-se. Tampoc no se subroga en l'obligació de pagament dels crèdits pendents del concursat, excepte en els següents casos:

- Quan l'adquirent hagués assumit expressament aquesta obligació.
- Quan així ho estableixi una disposició legal.
- Quan es produeixi successió d'empresa pel que fa als crèdits laborals i de seguretat social corresponents als treballadors d'aquesta unitat productiva en els contractes dels quals quedi subrogat l'adquirent. El jutge del concurs podrà acordar respecte d'aquests crèdits que l'adquirent no se subrogi en la part de la quantia

dels salaris o indemnitzacions pendents de pagament anteriors a l'alienació que sigui assumida pel Fons de Garantia Salarial.

Noti's que l'article 221.2 TRLC atorga al jutge del concurs la competència per declarar l'existència o no de successió d'empresa, per bé que tan el Tribunal Constitucional com el Tribunal Suprem ve aplicant la regulació que sobre això ja estava consolidada abans de l'entrada en vigor del TRLC, afirmant-se així que la competència per determinar si existeix successió o no d'empresa davant una venda d'unitat productiva, és la jurisdicció social, per la qual cosa, caldrà estar a cada cas concret.

16. LA QUALIFICACIÓ

En el procediment concursal existeix una secció en què es depuren les possibles responsabilitats d'aquelles persones que resultin afectades per la qualificació o que hagin cooperat a la mateixa amb dol o culpa greu, a més dels mecanismes i accions que es puguin exercir individualment per qui s'entenguin perjudicats. Aquesta secció s'obre per tal d'analitzar les causes de la insolvència, i determinar si estem davant un concurs culpable o fortuït.

En aquest sentit, en la pràctica ens trobem amb la por de molts empresaris de les possibles conseqüències que pugui tenir aquesta secció, i això els porta a la no presentació dels concursos en un moment determinat mentre puguin evitar-ho, presentant concurs quan les empreses estan en una situació agonitzant encaminada a la liquidació. I en aquests moments, és on no hi ha marxa enrere.

16.1 QUAN S'OBRE LA SECCIÓ DE QUALIFICACIÓ?

L'obertura de la secció sisena de qualificació del concurs té lloc en tots els supòsits, i es farà en el moment en què es decreti la fi de la fase comuna del concurs, als 15 dies de l'emissió de l'Informe de l'Administració Concursal.

Tanmateix, les actuacions que integren la secció de qualificació tenen lloc paral·lelament, i fins i tot abans, a la seva obertura, tal com es desprèn del següent esquema.

16.2 ESQUEMA DE LES FASES DEL PROCEDIMENT

- 1) Al·legacions per part dels creditors (per correu electrònic en el mateix termini per a comunicació de crèdits.
- 2) Obertura de la Secció de Qualificació (15 dies després de la presentació de l'Informe de l'Administració Concursal).

- 3) Informe de Qualificació de l'Administració Concursal (15 dies després de l'Informe de l'Administració Concursal).
- 4) Informe de Qualificació dels creditors (10 dies després de la presentació de l'Informe de Qualificació de l'Administració Concursal, només pels qui hagin presentat al·legacions, i representin, almenys, el 5% del passiu, o siguin titulars de crèdits superiors a 1 milió d'euros).
- 5) Dins els 5 dies següents a la finalització del termini de presentació d'Informe per creditors, si algun dels informes sol·licita la declaració com a culpable, es donarà audiència al concursat per termini de 10 dies, i a les possibles persones afectes per la qualificació perquè en termini de 5 dies compareguin a la secció.
  - Si es presenten en termini, se'ls sotmetrà a vista del contingut de la secció.
  - Si es presenten fora de termini, se'ls tindrà per part sense retrocedir el curs de les actuacions.
  - Si no compareixen, se'ls declararà pel LAJ en rebel·lia i seguiran les actuacions sense tornar a esmenar-los.
- 6) Mateix dia el LAJ assenyalarà data i hora per a celebració de la vista, dins els dos mesos següents a aquesta resolució, la qual pot deixar-se sense efecte si la prova proposada és únicament documental.

1.6.3 SUPÒSITS DE LA QUALIFICACIÓ CULPABLE.

El concurs serà qualificat, en qualsevol cas i sense admissió de prova en contrari, com a culpable quan concorri qualsevol dels supòsits següents:

- a) alçament total o parcial de béns, en perjudici dels creditors o realització d'actes que endarrerixin, obstaculitzin o impedeixin l'eficàcia d'un embargament;
- b) sortida fraudulenta de béns o drets del patrimoni del deutor durant els dos anys anteriors a l'obertura del concurs;
- c) realització abans del concurs de qualsevol acte jurídic de simulació d'una situació patrimonial fictícia;
- d) inexactitud greu o falsedat en els documents acompanyats o presentats en el concurs;
- e) incompliment substancial del deure de comptabilitat del deutor, incloent la doble comptabilitat i la comissió d'irregularitats rellevants per a la comprensió de la seva situació patrimonial o financera;
- f) obertura d'ofici de la liquidació per incompliment del conveni imputable al concursat.

D'altra banda, el concurs serà també qualificat de culpable, llevat que hi hagi una prova en contra, quan el deutor o, si escau, els seus representants legals, administradors o liquidadores (article 444 TRLC):

- a) incompleixin el deure de sol·licitar el concurs;
- b) incompleixin el deure de col·laborar amb el jutge del concurs i amb l'administració concursal, no facilitin la informació necessària o convenient per a l'interès del concurs o no haguessin assistit, per si o per mitjà d'apoderat a la junta de creditors, sempre que la seva participació hagués resultat determinant per a l'adopció del conveni;
- c) no formulin comptes anuals, les sotmetin a auditoria o les dipositin al Registre Mercantil, pel que fa a algun dels tres anys anteriors a la declaració d'amb curs.

En definitiva, el Dret Concursal no només pretén l'ordenada satisfacció dels crèdits a través de la liquidació, o per mitjà de la continuació de l'activitat empresarial amb l'aprovació d'un conveni amb els creditors, sinó que és part fonamental també l'enjudiciament de la responsabilitat del deutor i l'anàlisi de la seva conducta en relació amb les causes que van determinar la insolvència, per tal d'exigir-li la corresponent responsabilitat. Això és així perquè la insolvència de l'empresari transcendeix dels seus creditors a la situació econòmica general, per la qual cosa es considera una defraudació del crèdit rebut per la comunitat.

16.4 CONSEQÜÈNCIES DEL CONCURS CULPABLE.

La sentència, declararà si el concurs és fortuït o culpable. Si és qualificat de culpable, la sentència haurà d'expressar la causa o causes en què es fonamenta aquesta culpabilitat, i, haurà de contenir els següents pronunciaments:

1. La determinació de les persones afectades per la qualificació, així com, si escau, la de les declarades còmplices;
2. la inhabilitació de les persones afectades per la qualificació per administrar béns aliens, així com per representar a qualsevol persona;
3. la pèrdua de drets que les persones afectades per la qualificació o declarades còmplices tinguessin com a creditors concursals o de la massa;
4. la condemna a la devolució dels béns i drets obtinguts del patrimoni del deutor o rebuts de la massa activa, indegudament obtinguts, així com a indemnitzar els danys i perjudicis que s'hagin causat; i
5. si és el cas, la condemna a la cobertura del dèficit.

Així mateix, el jutge podrà condemnar a la cobertura total o parcial, del dèficit a tots o a alguns dels administradors, liquidadors, de dret o de fet, o directors generals de la concursada.

16.5 PERSONES AFECTADES PER LA QUALIFICACIÓ.

Entre els pronunciaments que ha de contenir la sentència que qualifiqui el concurs com culpable, ha d'explicitar-se les persones que quedin afectades per la qualificació, així com les declarades còmplices.

En el cas de persona jurídica, podran ser considerades persones afectades per la qualificació culpable els administradors o liquidadors, de dret o de fet, els directors generals i qui, dins els dos anys anteriors a la data de la declaració de concurs, haguessin tingut qualsevol d'aquestes condicions. Si alguna de les persones afectades ho fos com administrador o liquidador de fet de la persona jurídica deutora, la sentència hauria de motivar l'atribució d'aquesta condició.

17. LA CONCLUSIÓ I RENDICIÓ DE COMPTES

17.1 LA CONCLUSIÓ.

El concurs es conclou per:

- Revocació de l'actuació de declaració per l'AP mitjançant interlocutòria ferma .
- Quan de la llista definitiva de creditors resulti l'existència d'un únic creditor.
- Compliment del conveni aprovat.
- Liquidació dels béns i drets i pagament als creditors fins on abasti.
- Inexistència de la insolvència per pagament o per satisfacció dels creditors per qualsevol altre mitjà.
- Desistiment o renúncia dels creditors
- Insuficiència de la massa activa per satisfer els crèdits contra la massa.

Desafortunadament, aquesta última és la causa més freqüent de conclusió. En aquest cas, quan l'administració concursal constati la insuficiència de massa activa per atendre els crèdits contra la massa el comunicarà al jutjat i procedirà en el futur al pagament dels crèdits en l'ordre que hem indicat en l'anterior apartat (pàgina 90).

Una vegada liquidada tota la massa activa, l'administració concursal haurà de presentar dins el mes següent, l'informe final de liquidació, sol·licitant la conclusió del

procediment. Així mateix, l'haurà de remetre telemàticament als creditors dels qui tingui l'adreça electrònica .

En l'informe final de liquidació, l'administrador/a concursal haurà d'exposar les operacions de liquidació que hagués fet i les quantitats obtingudes a cadascuna d'aquestes operacions, així com els pagaments realitzats i, si escau, les consignacions efectuades per a la satisfacció dels crèdits contra la massa i dels crèdits concursals. A més, s'haurà d'explicitar si el deutor té la propietat de béns o drets legalment inembargables, i si en la massa activa existeixen béns o drets desproveïts de valor de mercat o del qual cost de realització sigui manifestament desproporcionat pel que fa al previsible valor venal, així com si existeixen béns o drets pignorat o hipotecats.

En el cas de conclusió per insuficiència de la massa activa, una vegada se satisfacin els crèdits contra la massa de conformitat amb l'ordre prevista en la norma, l'administració concursal haurà d'afegir a l'informe final de liquidació, que el concurs no serà qualificat de culpable, que no existeixen accions viables de reintegració ni de responsabilitat de tercers pendents d'exercitar-se, o bé que el que s'obtindria d'això no seria suficient per atendre els crèdits contra la massa.

El jutge, en dictar la conclusió del concurs de persona jurídica, acorda la seva extinció i disposa la cancel·lació de la seva inscripció en els registres públics.

Alternativament, en concloure el concurs de persona física, aquesta pot obtenir l'exoneració del passiu insatisfet en els termes indicats en l'apartat 3.2.4.***

AMB L'ACTUACIÓ DE CONCLUSIÓ... NO T'OBLIDIS

- Tornar CREDENCIAL en el Jutjat.
- Donar de baixa els subministraments que quedessin actius (llum, aigua, telèfon, etc.)
- Donar de baixa en el cens d'empresaris a l' AEAT.
- Parlar amb els bancs per cancel·lar comptes que estiguin obertes o donar de baixa a l'AC.
- Donar de baixa a Registre Mercantil .
  - Si és per conveni = manament de cancel·lació inscripció al RM.
  - Si és per liquidació = PROVISIÓ procurador

17.2 LA RENDICIÓ DE COMPTES.

L'increment d'incidents d'oposició a la rendició de comptes de l'administració concursal, ha fet que els administradors/es concursals es mostrin cautelosos en

l'elaboració d'aquest informe, ja que la seva desaprovació suposa la inhabilitació per a l'acompliment del càrrec per un lapse temporal que podria oscil·lar entre sis mesos i dos anys.

La rendició de comptes es presentarà juntament amb l'informe final de liquidació o, en qualsevol altre cas, després del cessament de l'administració concursal. En aquest document, l'administrador/a concursal justificarà la utilització que hagi fet de les facultats conferides; assenyalarà les accions de reintegració de la massa activa i les accions de responsabilitat que hagués exercitat, amb expressió dels respectius resultats; exposarà les operacions de liquidació de la massa activa que hagués fet i la data i la manera en què haguessin estat fetes; enumerarà els pagaments i, si escau, les consignacions realitzades dels crèdits contra la massa i dels crèdits concursals; expressarà els pagaments de qualssevol experts, taxadors i entitats especialitzades que hagués contractat, amb càrrec a la retribució del propi administrador/a concursal; detallarà la retribució que li hagués estat fixada pel jutge, especificant les quantitats i les dates en què haguessin estat percebudes, amb expressió dels pagaments de l'auxiliar o auxiliars delegats, si haguessin estat nomenats. Així mateix, precisarà el nombre de treballadors o personal contractat a aquests efectes que s'haguessin assignat per l'administració concursal al concurs i el nombre total d'hores dedicades pel conjunt d'aquests treballadors al concurs.

El text refós eliminava les referències de la part numèrica als honoraris de l'administració concursal, portant la justificació de cobraments i pagaments realitzats per aquesta a l'informe final de liquidació. No obstant això, la seva reforma torna a reubicar l'obligació d'enumerar tots els pagaments realitzats en la rendició de comptes, exposant novament a l'administració concursal a un pronunciament desaprovatori de les mateixes.

Noti's que la disposició addicional quarta del Reial decret legislatiu 1/2020, de 5 de maig, pel qual es va aprovar el text refós de la Llei Concursal establia la necessitat d'aprovar un formulari que s'acompanyés amb a la rendició de comptes per a aquests efectes estadístics. Doncs bé, ha estat el Reial decret 188/2023, de 21 de març, el que ha aprovat el citat formulari del butlletí estadístic de rendició de comptes de l'administració concursal. Aquest formulari l'haurà de presentar l'administrador/a concursal amb motiu de la presentació de l'escrit de rendició de comptes previst en el text refós de la Llei Concursal.

Atès que aquesta informació s'utilitzarà als únics efectes estadístics, la informació d'aquest formulari no serà accessible públicament, per bé que, el formulari es pot descarregar de la pàgina web del Registre Públic Concursal.

En conclusió, s'exposen a continuació les diferents hipòtesis que poden plantejar-se en la pràctica:

- No formulació d'oposició als comptes ni a la conclusió del concurs: el jutge mitjançant interlocutòria decidirà sobre la conclusió de concurs, i de recordar-se'n aquesta, declararà aprovades els comptes.
- Oposició a la rendició de comptes, sense oposició a la conclusió del concurs: l'oposició se substanciarà pels tràmits de l'incident concursal i en la sentència que posi fi a aquest incident es resoldrà sobre aquesta i es decidirà sobre la conclusió del concurs.
- Oposició a la conclusió de concurs, sense oposició a la rendició de comptes: el jutge aprovarà els comptes en la sentència que decideixi sobre la conclusió, en cas que aquesta sigui acordada.
- Oposició a l'aprovació dels comptes i a la conclusió del concurs: ambdues se substanciaran en el mateix incident i es resoldran en la mateixa sentència.

EL CONCURS DE CREDITORS. RÈGIM ESPECIAL DE MICROEMPRESAS

I. DISPOSICIONS GENERALS. ÀMBIT D'APLICACIÓ

El procediment especial per a microempreses es caracteritza per la seva simplificació processal i estructural per a les parts, sent el seu objectiu principal donar agilitat a la tramitació dels procediments concursals dels deutors inclosos dins el seu àmbit d'aplicació subjectiu. En concret, el procediment especial per a microempreses és aplicable als deutors que siguin persones naturals o jurídiques que duguin a terme una activitat empresarial o professional i que reuneixin les següents característiques:

1. Haver usat durant l'any anterior a la sol·licitud una mitjana de menys de 10 treballadors.
2. Tenir un volum de negoci anual inferior a 700.000 mil euros o un passiu inferior a 350.000 mil euros segons els últims comptes tancats en l'exercici anterior a la presentació de la sol·licitud.

Per al còmput dels citats límits cal tenir en compte que, si l'entitat formés part d'un grup, els límits es computaran pel que fa a la base consolidada.

Entre les novetats que porta amb si aquest procediment especial, destacar la forma de celebració i notificació dels actes processals, en concret:

- Les compareixences, declaracions, vistes i, en general, tots els actes processals del procediment especial es faran mitjançant presència telemàtica.
- El jutge dictarà les resolucions de manera oral en finalitzar la vista. Si la resolució emesa fora una sentència, aquesta es documentarà en un suport audiovisual apte per a l'enregistrament i reproducció de la imatge i del so, sense perjudici de la ulterior redacció pel jutge de l'encapçalament.
- Contra les actuacions i sentències no s'hi pot interposar cap recurs, llevat que estableixi el contrari expressament la norma, i, en qualsevol cas, el recurs no tindrà efectes suspensius.

Amb caràcter supletori, al procediment especial per a microempreses se li aplica el que estableix els llibres primer i segon del TRLC.

El procediment especial per a microempreses podrà tramitar-se com a procediment de continuació o com a procediment de liquidació amb o sense transmissió de l'empresa en funcionament. No obstant això, si almenys el vuitanta-cinc per cent dels crèdits corresponguessin a creditors públics, el procediment especial només podrà tramitar-se com a procediment de liquidació.

2. OBERTURA DEL PROCEDIMENT ESPECIAL I EFECTES.

2.1 COMUNICACIÓ D'OBERTURA DE NEGOCIACIONS.

Amb caràcter previ al procediment especial, qualsevol microempresa podrà comunicar al Jutjat competent per a la declaració del seu concurs l'obertura de negociacions amb creditors per acordar un pla de continuïtat o una liquidació amb transmissió d'empresa en funcionament en el marc d'un procediment especial, sempre que es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o insolvència actual. El termini de negociació es podrà estendre per un període de 3 mesos, al final del qual haurà de sol·licitar l'obertura del procediment especial en els 5 dies hàbils següents.

Seguint amb el tenor del procediment especial, aquesta comunicació s'efectuarà per mitjans electrònics a través de formulari normalitzat.

La comunicació es registrarà pel que disposa el Llibre Segon (plans de reestructuració) amb la particularitat que no serà preceptiu el nomenament d'expert durant el període de negociacions obert a sol·licitud del deutor i els seus efectes no podran prorrogar-se (com sí succeeix amb els plans de reestructuració).

La suspensió d'execucions no afectarà als creditors públics, i la resta d'execucions se suspendran si recaiguessin sobre béns o drets necessaris per a la continuïtat de l'activitat, però únicament en fase de realització o alienació. La suspensió decaurà una vegada transcorregut el termini de 3 mesos des de la comunicació d'inici de negociacions.

2.2 SOL·LICITUD D'OBERTURA DEL PROCEDIMENT ESPECIAL.

La sol·licitud d'obertura de procediment especial formulada pel deutor s'efectuarà assistit per advocat, quan es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o insolvència actual. L'obertura se sol·licitarà mitjançant el formulari normalitzat, per mitjans electrònics, bé a través de la seu judicial electrònica (<https://www.administraciondejusticia.gob.es//servicioelectronicodemicroempresas>), bé en les notaries o oficines del registre mercantil o cambres de comerç que hagin assumit tals funcions, i que serà de caràcter gratuït per als deutors que no disposin dels mitjans telemàtics necessaris.

El formulari haurà d'estar correctament emplenat per a la seva vàlida tramitació i inclourà, en qualsevol cas, els següents extrems:

- I. Identificació del deutor, localització del domicili, centre d'interessos principal i qualsevol altre establiment.

2. Memòria explicativa que justifiqui la sol·licitud, incloent una descripció de la situació econòmica, situació dels treballadors i descripció de les causes i abast de les dificultats financeres, incloent el tipus d'insolvència que s'al·lega.
3. Si fora persona casada, s'inclourà la identitat del cònjuge i expressió del règim econòmic matrimonial.
4. Elecció del procediment de continuació o procediment de liquidació i, en el segon supòsit, si es preveu la transmissió de l'empresa en funcionament.
5. Elecció d'algun dels mòduls previstos en el capítol IV del títol II (suspensió d'execucions, procediment de mediació, limitació de facultats i nomenament d'expert) o en el capítol II del títol III (suspensió d'execucions, nomenament d'un administrador/a concursal, nomenament d'expert per a la valoració de l'empresa o establiments mercantils) del Llibre Tercer.
6. L'actiu, amb valoració de cada partida, i el passiu amb identificació individualitzada de cada creditor, quantia dels seus crèdits, naturalesa concursal i si està o no vençut. De forma separada s'ha d'informar dels crèdits litigiosos.
7. Enumeració i detall dels contractes pendents d'execució.
8. Enumeració de possibles contingències susceptibles d'afectar al valor de l'empresa.
9. Si fora ocupador, nombre de treballadors amb expressió del centre de treball a què estiguessin afectats, identitat dels membres de l'òrgan de representació si n'hi hagués, amb adreça electrònica de cadascun d'ells.

Si el deutor fora persona jurídica, la competència per sol·licitar l'obertura del procediment correspondrà a l'òrgan d'administració.

El procediment haurà de sol·licitar-se en el termini d'un mes transcorreguts els tres mesos d'incompliment de pagament de l'article 2.4.5º del TRLC (impagament d'obligacions tributàries, quotes de seguretat social, salaris i indemnitzacions, etc.). De no sol·licitar-se el procediment en el termini anterior, els quitaments i esperes que resultin del pla de continuïtat no afectaran als crèdits tributaris i de seguretat social.

En el termini de 72 hores, el deutor comunicarà a l'AEAT i el TGSS que ha sol·licitat l'obertura del procediment especial de continuació, pels mitjans telemàtics habilitats per aquests organismes. D'incomplir aquesta obligació, aquests creditors no es veuran afectats pels quitaments i esperes que resultin del pla de continuïtat.

Així mateix, per part seva, els creditors o socis personalment responsables dels deutes del deutor poden sol·licitar l'obertura d'un procediment especial, en cas

que el deutor es trobi en situació d'insolvència actual (l'equivalent a al concurs necessari).

El creditor o soci hauran de complimentar el formulari normalitzat, incloent en qualsevol cas els següents extrems:

1. Identificació del sol·licitant i del deutor llur procediment especial se sol·licita, amb adreça de correu electrònica.
2. Memòria explicativa que justifiqui la sol·licitud, que inclogui una descripció del crèdit i justificació explicativa de la situació d'insolvència actual.
3. Elecció del procediment de continuació o liquidació.
4. Elecció d'algun dels mòduls previstos en el capítol IV del títol II o del capítol II del títol III del Llibre Tercer.

El sol·licitant, en aquest supòsit, haurà de lliurar telemàticament els documents justificatius necessaris i estar en disposició de lliurar còpies autenticades o originals, en cas de ser requerit, durant els cinc dies hàbils següents al requeriment.

El jutge competent per al procediment especial és el que correspondria al concurs de creditors, i tindrà igualment competència per conèixer qualsevol incident que se susciti al si del mateix.

El lletrat de l'Administració de justícia examinarà la sol·licitud i comprovarà el compliment dels requisits, tenint-la per efectuada per decret quan estimi que és completa.

Si la sol·licitud tingués algun defecte, el lletrat de l'Administració de Justícia concedirà un termini de tres dies per a la seva esmena. Si el sol·licitant no procedís a reparar, el lletrat de l'Administració de Justícia donarà compte al jutge perquè resolgui. Si es procedís a l'esmena, el lletrat de l'Administració de Justícia tindrà la sol·licitud per efectuada.

L'obertura del procediment especial es farà per mitjà d'interlocutòria dins els 2 dies hàbils següents a l'admissió a tràmit de la sol·licitud, identificant al deutor, el tipus de procediment i, si escau, menció dels mòduls seleccionats. El deutor o qualsevol creditor podrà impugnar la resolució per manca de competència internacional o territorial en el termini de 10 dies.

Respecte a la publicitat, el deutor remetrà una comunicació electrònica d'obertura del procediment als creditors inclosos en la sol·licitud de què consti adreça electrònica, permetent l'accés a tota la documentació presentada al jutjat. Cada comunicació s'adreçarà simultàniament al lletrat de l'Administració de Justícia, i

l'obertura serà publicada igualment en el Registre públic concursal. Si el procediment hagués estat sol·licitat pels creditors, la publicació en el Registre públic concursal assortirà els efectes de notificació pel que fa al deutor i la resta de creditors de què no es disposi adreça electrònica .

2.3 EFECTES GENERALS.

Des de l'obertura del procediment especial i fins a la seva conclusió, el deutor mantindrà les facultats d'administració i disposició sobre el seu patrimoni, encara que només podrà fer aquells actes de disposició dirigits a la continuació de l'activitat empresarial o professional. Les facultats, no obstant això, podran ser sotmeses a les limitacions establertes en els mòduls corresponents.

Així mateix, el procediment especial suposarà la paralització de les execucions judicials o extrajudicials, no afectant aquesta suspensió als crèdits amb garantia real, sense perjudici dels supòsits en què el deutor pugui sol·licitar-ho.

En el procediment de continuació i el de liquidació amb transmissió de l'empresa en funcionament no afectarà als contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment. Quant el procediment es converteixi en procediment de liquidació sense transmissió d'empresa en funcionament, es produirà el venciment anticipat dels crèdits ajornats i la conversió en diners d'aquells que consisteixen en unes altres prestacions, així com la dissolució de la societat.

El procediment especial habilita una figura similar a les accions de reintegració del procediment concursal (denominades aquí "accions rescissòries"), per bé que s'estableix un termini de 30 dies des de la seva obertura perquè els creditors o socis personalment responsables dels deutes puguin comunicar fets rellevants per a l'exercici d'aquestes accions. Dins els 45 dies següents a la comunicació d'obertura del procediment, els creditors llurs crèdits representin un 20% del passiu total podran sol·licitar el nomenament d'un expert en la reestructuració o administrador/a concursal perquè exerciti l'acció rescissòria al·legada. Si ja hagués designat un expert o administrador concursal, aquest dret el podran exercitar creditors que representin un 10% del passiu. Si l'expert o l'administrador/a concursal es neguessin a l'exercici de l'acció (o per manca de resposta en 15 dies hàbils següents), els creditors sol·licitants estaran legitimats subsidiàriament per establir-la, a costa seva.

L'acció rescissòria no suspèn el desenvolupament normal del procediment i només podrà ser presentada en cas d'insolvència actual del deutor. L'acció pot ser objecte de cessió a un tercer i, en cas de procediment especial de continuació, el seu exercici pot incloure's en el pla.

Les mateixes regles establertes per a l'acció rescissòria són aplicables per a les accions de responsabilitat contra els administradors, liquidadors o auditors de la societat.

3. PROCEDIMENT DE CONTINUACIÓ

3.1 INICI.

El procediment de continuació se seguirà quan el deutor o els creditors, juntament amb la sol·licitud d'obertura del procediment especial o els 10 dies hàbils següents a la declaració de l'obertura del procediment especial, presentin el pla de continuïtat. La falta de presentació del pla de continuïtat en el termini assenyalat suposa l'automàtica conversió del procediment en un de liquidació, llevat que el deutor no es trobés en situació d'insolvència actual, en aquest cas podrà plantejar oposició conforme. La resolució del jutge estimant l'oposició del deutor suposarà la conclusió del procediment especial.

3.2 CONTINGUT.

El pla de continuïtat haurà de contenir, si més no:

1. La relació nominal i quantia dels crèdits afectats pel pla.
2. Els efectes sobre els crèdits, que podran ser tant quitaments com esperes, una combinació de totes dues, la seva conversió en préstecs participatius o la seva capitalització; si el pla afectarà als drets dels socis, el valor nominal de les seves accions o participacions socials.
3. L'agrupació de cadascun dels crèdits en classes, que es conformaran d'acord amb el seu valor econòmic, reflectit per la graduació dels crèdits en el concurs de creditors.
4. Un pla de pagaments, que inclogui amb detall les quanties i els terminis durant tota la durada del pla de continuïtat.
5. Els efectes sobre els contractes amb obligacions recíproques pendents de compliment que, si escau, quedin afectats pel pla.
6. Una descripció justificada dels mitjans amb què proposa complir la proposta, incloent les fonts de finançament projectades.
7. Les garanties amb què compta l'execució del pla, quan resulti aplicable.

8. Una descripció justificada de les mesures de reestructuració operativa que preveu el pla, la durada, si escau, de les mesures, i els fluxos de caixa estimats, que haurà d'estar relacionada amb el pla de pagaments.
9. Una memòria que expliqui les condicions necessàries per a l'èxit del pla de reestructuració i les raons per les quals ofereix una perspectiva raonable de garantir la viabilitat de l'empresa a mig termini .
10. Les mesures d'informació i consulta amb els treballadors que, de conformitat amb la llei aplicable, s'hagin adoptat o s'adoptin.

El procediment d'aprovació, al·legacions i votació es farà per escrit i, en concret, la votació es farà per mitjà de formulari normalitzat.

3.3 APROVACIÓ DEL PLA DE CONTINUÏTAT.

Per a la vàlida aprovació del pla de continuïtat, el deutor i, si escau, els socis de la societat deutora que siguin legalment responsables dels deutes socials, hauran de donar el seu consentiment al pla proposat pels creditors. Quan el pla contingui mesures que afectin als drets polítics o econòmics dels socis de la societat deutora, es requerirà igualment l'acord d'aquests, sent aplicable el que preveu el llibre segon del TRLC per a l'adopció de l'acord.

La votació es farà segons la divisió per classes prevista en la proposta de pla de continuïtat. En cas que un creditor no voti, s'entendrà que ha votat a favor del pla de continuïtat.

El pla es considerarà aprovat per una classe de crèdits afectats si hagués votat a favor la majoria del passiu corresponent a aquesta classe. En cas que la classe estigués formada per crèdits amb garantia real, el pla de continuïtat es considerarà aprovat si hagués votat a favor dos terços de l'import del passiu corresponent a aquesta classe.

El pla es considerarà aprovat quan hagi estat aprovat per totes les classes de crèdits o almenys per:

- Una majoria simple de les classes, sempre que almenys una d'elles sigui una classe de crèdits amb privilegi especial o general; o, si no, per
- Una classe que, d'acord amb la classificació de crèdits del concurs de creditors, pugui raonablement presumir-se que hagués rebut algun pagament després d'una valoració del deutor com a empresa en funcionament.

En cas que el creditor sigui l'Agència Estatal d'Administració Tributària, s'entendrà que ha votat a favor del pla de continuïtat que contingui un quitament no

superior al quinze per cent de l'import dels seus crèdits ordinaris, llevat que s'indiqui el contrari de conformitat amb el que preveu l'apartat 3 de l'article 10 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.

La falta d'aprovació del pla de continuïtat determinarà l'obertura del procediment especial de liquidació, sempre que el deutor es trobi en insolvència actual.

3.4 HOMOLOGACIÓ DEL PLA DE CONTINUÏTAT.

Una vegada aprovat el pla de continuïtat, el deutor o els creditors titulars de crèdits afectats pel pla podran sol·licitar que el jutge es pronunciï sobre l'homologació del pla dins els 10 dies hàbils següents a la notificació de la certificació del resultat favorable a l'aprovació en el procediment escrit. La sol·licitud de pronunciament judicial sobre l'homologació es farà mitjançant presentació de formulari normalitzat.

No obstant això, si transcorregut aquest termini, ni el deutor ni cap creditor sol·licités l'homologació, el pla es considerarà tàcitament homologat, excepte:

- Quan l'aprovació del pla s'hagi aconseguit amb una majoria del passiu llur vot s'ha considerat positiu per absència de vot.
- Quan s'inclouin crèdits dels creditors públics en el pla.

El jutge podrà sol·licitar un informe d'un expert en la reestructuració sobre el valor del deutor com a empresa en funcionament quan el consideri necessari, i, en qualsevol cas, quan una classe de creditors afectats pel pla hagi votat en contra.

El jutge procedirà a homologar el pla sempre que es compleixin cumulativament els següents requisits:

- Que el deutor es trobi en probabilitat d'insolvència, insolvència imminent o insolvència actual i el pla ofereixi una perspectiva raonable de garantir la viabilitat de l'empresa en el curt i mig termini.
- S'hagin observat els requisits processals i s'hagin assolit les majories necessàries previstes per al procediment especial de continuació.
- Que els crèdits dins la mateixa classe siguin tractats de manera paritària.
- Que el pla superi la prova de l'interès superior dels creditors, d'acord amb les regles del llibre segon del TRLC.
- Que, en cas que el pla no hagi estat aprovat per una classe de creditors, el pla sigui just i equitatiu.

- Quan s'hagi concedit o es concedeixi finançament al deutor en virtut del pla de continuïtat, que aquest finançament sigui necessari per a garantir la viabilitat de l'empresa i no perjudiqui injustificadament els interessos dels creditors.
- S'hagin observat els requisits i efectes previstos dels creditors públics, i el deutor es trobi al corrent en el pagament dels deutes tributaris i de seguretat social meritates que hagin sorgit amb posterioritat a la sol·licitud d'obertura del procediment especial de continuïtat.

L'actuació d'homologació del pla de continuïtat es publicarà immediatament en el Registre públic concursal. La falta d'homologació pel jutge del pla de continuïtat determinarà l'obertura del procediment especial de liquidació, sempre que el deutor es trobi en insolvència actual.

L'actuació d'homologació del pla de continuïtat podrà ser impugnat davant l'Audiència Provincial dins els 15 dies següents a la publicació de l'actuació en el Registre públic concursal, pels titulars de crèdits afectats que hagin votat en contra del pla i pels creditors públics. La impugnació de l'actuació d'homologació del pla faltará d'efectes suspensius.

3.5 COMPLIMENT DEL PLA DE CONTINUÏTAT.

El pla de continuïtat es considerarà complert, sense necessitat d'ulterior tràmit, quan, passats trenta dies naturals del termini de l'últim pagament previst, cap creditor hagués sol·licitat la declaració d'incompliment. El jutge així el declararà mitjançant interlocutòria, d'ofici o a sol·licitud del deutor.

3.6 INCOMPLIMENT DEL PLA DE CONTINUÏTAT.

Qualsevol creditor que estimi incomplert el pla de continuïtat en relació amb el seu crèdit podrà sol·licitar la declaració d'incompliment durant el termini de dos mesos des que es va produir. La sol·licitud es farà mitjançant formulari normalitzat.

L'incompliment del pla de continuïtat determinarà l'obertura del procediment especial de liquidació, sempre que el deutor es trobi en insolvència actual.

També determinarà l'obertura del procediment especial de liquidació, en qualsevol cas, que el deutor no es trobi al corrent en el compliment de les obligacions tributàries o davant la Seguretat Social imposades per les disposicions vigents, sempre que la seva meritació sigui posterior a l'actuació d'obertura del procediment especial.

3.7 MESURES QUE PODEN SOL·LICITAR-SE EN EL PROCEDIMENT ESPECIAL DE CONTINUÏTAT.

Amb l'objectiu principal d'assegurar l'èxit del pla de continuïtat, el TRLC preveu la possibilitat de sol·licitar les següents quatre mesures complementàries:

1. Sol·licitud de suspensió de les execucions judicials o extrajudicials pel deutor sobre els béns i drets necessaris per a l'activitat empresarial o professional que derivin de l'incompliment d'un crèdit amb garantia real o d'un crèdit públic, independentment de si l'execució s'havia ja iniciat o no en el moment de la sol·licitud i de la condició del crèdit o del creditor. La suspensió se sol·licitarà mitjançant formulari normalitzat. La suspensió de l'execució es mantindrà fins al moment que es comprovi objectivament que no s'aprovarà un pla de continuïtat, i, en qualsevol cas, per un màxim de tres mesos des del decret en què es tingui per efectuada la sol·licitud.
2. Sol·licitud de designació d'un mediador concursal pel deutor o creditors llurs crèdits representin almenys un vint per cent del total del passiu des de l'obertura del procediment especial fins al final del termini de votació. La designació del mediador concursal té com a única finalitat la negociació d'un pla de continuïtat entre el deutor i els creditors. Com regla general, la mediació es farà per mitjans electrònics, per videoconferència o un altre mitjà anàleg de transmissió de la veu o la imatge, sempre que quedi garantida la identitat dels intervinents. El procés de mediació tindrà una durada màxima de deu dies hàbils.
3. Sol·licitud de limitació de les facultats d'administració i disposició del deutor. El creditor o creditors llurs crèdits representin almenys el vint per cent del passiu total podran sol·licitar al jutjat la limitació de les facultats d'administració i disposició del deutor que es trobi en situació d'insolvència actual. La sol·licitud es farà per mitjà de formulari normalitzat.
4. Sol·licitud de nomenament d'un expert en la reestructuració. Existeixen dos supòsits:
  - a. En qualsevol moment del procediment, el deutor o creditors llurs crèdits representin almenys el vint per cent del passiu total podran sol·licitar el nomenament d'un expert en la reestructuració amb funcions d'intervenció de les facultats d'administració i disposició del deutor, per mitjà del formulari normalitzat habilitat a l'efecte .
  - b. En qualsevol moment del procediment, creditors llurs crèdits representin almenys el quaranta per cent del passiu total podran sol·licitar el nomenament d'un expert en la reestructuració amb funcions de substitució de

les facultats d'administració i disposició del deutor, sempre que el deutor es trobi en situació d'insolvència actual, i d'acord amb el formulari normalitzat.

La sol·licitud de nomenament d'un expert en la reestructuració serà rebutjada si s'oposen creditors que representin la majoria del passiu, llevat que el nomenament sigui necessari a l'efecte de fer les valoracions previstes o establir accions rescissòries o de responsabilitat.

El nomenament de l'expert en la reestructuració recaurà en la persona que triïn de mutu acord el deutor i creditors llurs crèdits representin més del cinquanta per cent del passiu total, acord que serà notificat per formulari normalitzat oficial al jutjat. De no haver-hi acord, el nomenament es farà pel jutge.

La retribució de l'expert serà a càrrec del sol·licitant, i es determinarà de mutu acord, però de no existir acord o assumptió voluntària pels creditors, la quantia es fixarà aplicant els aranzels establerts per a la retribució d'administradores concursals.

4. PROCEDIMENT DE LIQUIDACIÓ

4.1 SOL·LICITUD DE L'OBERTURA DE LA LIQUIDACIÓ.

L'obertura de la liquidació pot fer-se per tres vies: deutor, administrador concursal i el jutjat.

El deutor podrà demanar la liquidació en qualsevol moment, sempre que es trobi en insolvència actual o imminent. No obstant això, perquè el creditor sol·liciti la liquidació, s'hauria de trobar el deutor en insolvència actual, així com per als supòsits d'obertura d'ofici per part del jutjat sempre que no s'hagi aprovat un pla de continuïtat, no s'hagi homologat el pla aprovat o, hagi estat incomplet pel deutor. Així mateix, apareix una novetat i és que s'obrirà liquidació quan el deutor no es trobi al corrent en les seves obligacions tributàries o de seguretat social considerades com a crèdits contra la massa (article 699 quater TRLC).

4.2 PROCEDIMENT LIQUIDATORI.

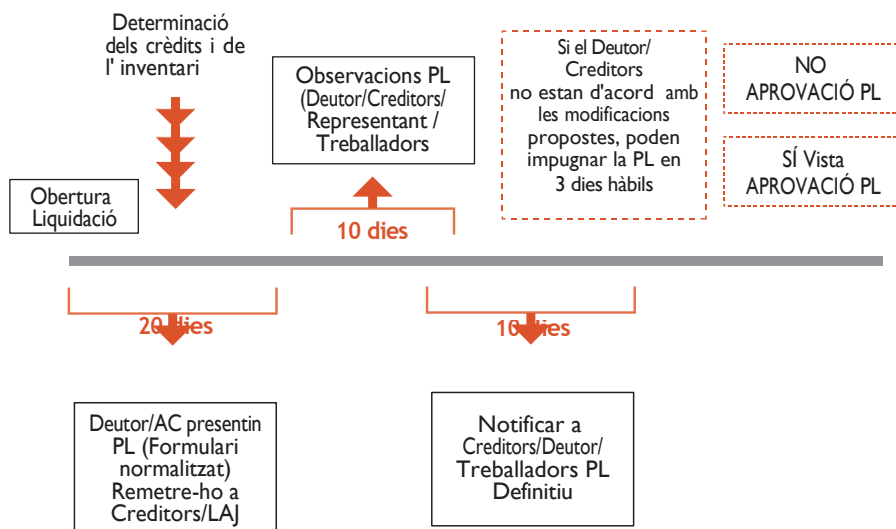
El procediment liquidatori de les microempreses manca de fase comuna separada per a la conformació de les masses actives i passives, com succeeix en el procediment del llibre primer. Les masses actives i passives es conformen a partir de les llistes elaborades

pel deutor. Per bé que, els 20 dies hàbils següents a l'obertura de la liquidació, qualsevol creditor podrà presentar per mitjans electrònics les al·legacions que estimin convenientes sobre el seu crèdit o inclusió del mateix. En aquest mateix termini de 20 dies, el deutor o, si escau, l'administrador/a concursal ha de presentar un pla de liquidació per mitjà de formulari normalitzat. El citat pla haurà de contenir els temps i les formes per liquidar els actius, sent prioritària la venda de la unitat productiva, si és el cas. Atès que aquest procediment especial es caracteritza per la tramitació telemàtica, el trasllat del pla de liquidació es farà per mitjans electrònics per part del deutor o administrador/a concursal als creditors dins el mateix dia o el primer dia hàbil següent, amb còpia al lletrat de l'Administració de Justícia.

Aquest nou procediment, permet al propi deutor, als creditors i, si escau, als representants dels treballadors, formular observacions al pla de liquidació presentat, en el termini dels 10 dies hàbils següents a la data en què s'hagi comunicat.

Transcorregut aquest termini de 10 dies, es concedeixen 10 dies més hàbils, perquè el deutor o l'administrador/a concursal, comuniquin el pla de liquidació modificat o, l'absència de modificacions. Aquest pla de liquidació, diguem-li definitiu, podrà ser impugnat mitjançant formulari normalitzat, dins els 3 dies hàbils següents.

Si no es reben impugnacions, el jutge declararà automàticament aprovat el pla mitjançant interlocutòria, que serà executable. Per bé que, en cas que es rebin impugnacions, el jutge podrà convocar les parts a una vista i resoldrà al final de la mateixa o dins els 3 dies hàbils següents. No cabent recurs contra l'actuació d'aprovació del pla de liquidació.

4.3 CARACTERÍSTIQUES DEL PROCEDIMENT LIQUIDATORI.

La liquidació dels béns es farà a través de la plataforma electrònica prevista, i de manera complementària a través d'entitat especialitzada. S'estableix un termini de 3 mesos per a executar el pla de liquidació, per bé que, es podrà sol·licitar una pròrroga d'un mes addicional a sol·licitud del deutor o de l'administrador/a concursal. No obstant això, l'apartat 5è de l'article 708 TRLC estableix que si algun actiu no hagi pogut fer-se en aquest termini, caldria justificar-ho en el jutjat, presentant un pla per a la realització del mateix.

Termini per liquidar: **3 mesos**

(Pròrroga d'**1 mes** a sol·licitud Deutor/AC)

A més, en aquesta fase de liquidació i des de l'obertura de la mateixa, el deutor o l'administració concursal haurà de presentar de forma telemàtica mitjançant formulari normalitzat als creditors i al deutor, si escau, amb còpia al lletrat de l'Administració de Justícia, un informe sobre l'estat de les operacions a què acompanyarà amb una relació dels crèdits contra la massa, i aquest informe es presentarà de forma mensual fins que conclougi la liquidació (article 709 TRLC).

Els crèdits davant tercers, són actius de l'empresa, per la qual cosa dins el termini dels 3 mesos, s'hauran de liquidar, bé transmetent-los a un tercer o cedint-los a un tercer perquè gestioni el seu cobrament. En el cas de la transmissió a un tercer, serà necessari presentar almenys tres ofertes pel crèdit, havent de ser almenys una d'elles d'entitats financeres o d'entitats de reconeguda trajectòria en el mercat secundari del crèdit, sempre que el descompte sigui major del 30% del valor nominal actualitzat. En el supòsit que se cedeixin els crèdits que representin almenys el 20% del total de valor de la massa activa a un tercer perquè gestioni el seu cobrament, la remuneració del cessionari serà un percentatge de la quantitat recuperada. La diferència entre la quantia cobrada i la retribució el cessionari es distribuirà entre els creditors, realitzant el pagament directament el cessionari, prèvia deducció de la comissió.

Des de l'obertura del procediment especial i, sempre que existeixi la possibilitat de venda de la unitat productiva, el deutor podrà sol·licitar la suspensió de les execucions

sobre els béns i drets necessaris per a l'activitat, independentment de si l'execució s'hagués iniciat o no en el moment de la sol·licitud i de la condició del crèdit o del creditor. La sol·licitud es farà mitjançant formulari normalitzat i es mantindrà com a màxim fins a un termini de 3 mesos.

4.4 LA VENDA D'UNITATS PRODUCTIVES.

La transmissió de la unitat productiva seguirà les normes establertes en el llibre primer del TRLC amb les següents especialitats:

- Com primera opció s'estableix la venda directa a favor del tercer que ofereixi com a mínim un 15% més del valor acordat i mantingui la resta de condicions. S'estableix així, una espècie de dret de tempteig obligatori. Les condicions generals i el preu fixat es notificarà als creditors i es publicarà en el Registre públic concursal.
- En cas de no fer-se la transmissió per venda directa, es procedirà a fer-ho a través de subhasta, tenint com a limitació que el preu d'adjudicació no podrà ser inferior a la suma del valor dels béns i drets del deutor inclosos en l'inventari.

Tingui's en compte que conforme ja s'estableix en el llibre primer, hi ha la possibilitat de presentar una oferta d'adquisició d'empresa o d'unitat productiva amb la sol·licitud de procediment especial de liquidació, de conformitat amb l'article 224 bis a 224 quater TRLC.

4.5 NOMENAMENT D'UN ADMINISTRADOR/A CONCURSAL I D'EXPERT PER A LA VALORACIÓ DE L' EMPRESA.

Nomenament d'un administrador/a concursal

Atès que el procediment especial no necessita nomenament d'administració concursal, podria ser nomenat en qualsevol moment del procediment per part del deutor o els creditors que representin a crèdits d'almenys un 20% del passiu total o 10% en cas que no hi hagi activitat. En aquest cas, com el nomenament es fa en la fase de liquidació l' administrador/a concursal substituirà al deutor en les seves facultats d'administració i disposició. El nomenament recaurà en la persona inscrita en el Registre públic concursal que triïn el deutor i els creditors dels quals crèdits representin més del 50% del passiu total. Si no hi hagués acord entre deutor i creditors, s' aplicaran les regles del llibre primer.

Així mateix, la retribució de l'administrador/a concursal es determinarà de mutu acord entre el deutor i els creditors, llevat que la sol·licitud provingui dels creditors.

Si no existís acord, els honoraris es calcularan conforme els aranzels establerts en el reglament i serà a càrrec de qui sol·liciti tal nomenament.

No obstant això, si el deutor no hagués facilitat informació suficient o fora inadequada la que hagués presentat, o s'hagués observat un comportament del deutor que no fos l'apropiat perquè liquidés directament el seu actiu, el jutge podrà nomenar a un administrador/a concursal a instància d'un únic creditor.

Nomenament d'un expert per a la valoració de l'empresa

Igual que succeeix amb el nomenament d'un administrador/a concursal en el procediment especial, el deutor o els creditors que representin més de la meitat del passiu podran nomenar a un expert només als efectes de la valoració de l'empresa o d'una de les seves unitats productives, posant-se d'acord en el seu nomenament i en la fixació de la retribució. sinó hi hagués acord entre les parts, serà el lletrat de l'administració de justícia qui designi i fixi la retribució d'aquest expert de conformitat amb el sistema dels pèrits judicials.

La retribució d'aquest expert haurà de ser satisfeta per qui la sol·liciti, per bé que, en cas que hagi nomenat un administrador/a concursal, els honoraris de l'expert se satisfaran una vegada s'hagi atès el crèdit públic privilegiat.

5. LA QUALIFICACIÓ ABREUJADA

Així com en el Procediment Ordinari existeix una secció de qualificació, dins el Procediment Especial de Microempresa ens trobem amb la qualificació abreujada. En aquest sentit, l'objecte d'aquesta qualificació abreujada també és la d'avaluar la conducta de l'empresari davant la situació d'insolvència, i abans d'arribar a ella.

5.1 OBERTURA DE LA QUALIFICACIÓ ABREUJADA.

La qualificació abreujada serà oberta només si se sol·licita, dins els seixanta dies naturals següents a l'obertura de la liquidació, per:

- L'administració concursal, en cas que hagués estat nomenada.
- Els creditors que representin, almenys, el deu per cent del passiu.
- Els socis personalment responsables dels deutes.
- La resta dels creditors, exclusivament en cas que el deutor hagués comès inexactitud greu en qualsevol dels formularis normalitzats remesos o en els documents que els acompanyen, o quan hagués acompanyat o presentat documents falsos.

La sol·licitud es comunicarà per mitjà de formulari normalitzat i inclourà una memòria expressant els motius que considera podrien fonamentar la qualificació com culpable, aportant els documents probatoris que es considerin rellevants. I, una vegada rebuda la sol·licitud, el lletrat de l'Administració de Justícia, en el termini de tres dies hàbils, una vegada comprovat el compliment dels requisits legals, notificarà a les parts l'obertura de la qualificació abreujada.

5.2 PROCEDIMENT DE LA QUALIFICACIÓ ABREUJADA.

Tan l'administració concursal com els creditors que representin almenys el deu per cent del passiu, i en qualsevol cas els creditors públics, tindran un termini de vint dies hàbils des de l'obertura del procediment abreujat (o des del nomenament de l'administració concursal per a aquests efectes), per a la presentació d'un informe raonat i documentat sobre els fets rellevants per a la qualificació del procediment especial de liquidació, amb proposta de resolució com fortuït o com a culpable.

- Fortuït: el jutge, sense fer més tràmits, ordenarà mitjançant interlocutòria l'arxivament de les actuacions, llevat que algun dels creditors públics hagués presentat informe qualificant el concurs com culpable. Contra l'actuació que ordeni l'arxivament de les actuacions no s'hi pot interposar cap recurs.
- Culpable: l'informe expressarà la identitat de les persones a quines hagi d'afectar la qualificació i quines hagin de ser considerades còmplices, justificant la causa, així com la determinació dels danys i perjudicis que, si escau, s'hagin causat per les persones anteriors i les altres pretensions que es considerin procedents de conformitat amb el previst per la llei. Així mateix, es donarà trasllat de l'informe al deutor i a totes les altres persones que, segons l'informe, poguessin ser afectades per la qualificació o declarades còmplices, a fi i efecte que, en termini de quinze dies hàbils, acceptin o s'oposin a la qualificació com culpable.
  - Si existeix oposició: es farà mitjançant escrit d'impugnació de l'informe de l'administració concursal, que serà signat per advocat. El jutge podrà convocar les parts a una vista, en un termini no superior a cinc dies, que excepcionalment podrà ser una vista ordinària quan es consideri necessària per a la pràctica de les proves proposades. En el termini de deu dies hàbils després de la vista i en qualsevol cas dins els vint dies següents a la presentació dels escrits d'oposició, el jutge dictarà sentència.
  - Si no s'hagués formulat oposició, el jutge dictarà sentència en el termini de tres dies hàbils.

5.3 ESPECIALITATS DE LA QUALIFICACIÓ ABREUJADA DAVANT EL RÈGIM ORDINARI

En la qualificació abreujada, resultarà aplicable la regulació del llibre primer pel que fa a les disposicions generals de la qualificació del concurs i de la sentència de qualificació.

Per bé que, respecte a les presumpcions de culpabilitat, es considerarà a més com a presumpció, sense admetre prova en contrari, la provisió d'informació o documentació greument inexacta o falsa d'acord amb l'article 688.

6. LA CONCLUSIÓ DEL PROCEDIMENT ESPECIAL

6.1 QUAN PROCEDEIX LA CONCLUSIÓ DEL PROCEDIMENT ESPECIAL?

- Quan es consideri complert el pla de continuïtat.
- Una vegada liquidats els béns i drets de la massa activa, aplicat l'obtingut en la liquidació a la satisfacció dels crèdits, i presentat l'informe final de liquidació sense que s'hagués formulat oposició, o, havent-se formulat, el jutge hagués resolt desfavorablement.
- Quan es comprovi la insuficiència de la massa activa per tal de satisfer crèdits contra la massa.
- Quan es comprovi el pagament o consignació de la totalitat dels crèdits reconeguts o l'íntegra satisfacció dels creditors per qualsevol altre mitjà, o el desistiment o la renúncia de la totalitat dels creditors.

6.2 QUÈ OCORRE AMB ELS ACTIUS QUE NO S'HAGIN POGUT LIQUIDAR?

Si els béns d'un deutor no s'haguessin liquidat íntegrament, es mantindrà en la plataforma, que continuarà fent pagaments periòdics als creditors a mesura que es vagin produint les vendes dels actius, de conformitat amb la llista final de crèdits insatsifets aportada a la plataforma pel deutor o per l'administrador/a concursal en el moment de conclusió del procediment especial de liquidació. Les despeses necessàries per a la conservació d'aquests béns se satisfaran també amb càrrec al producte obtingut de la venda d' actius.

6.3 L'INFORME FINAL DE LIQUIDACIÓ.

Dins els deu dies hàbils següents a la conclusió de la liquidació de la massa activa i del pagament als creditors, i en qualsevol cas transcorreguts tres mesos des del seu inici o quatre mesos si es va concedir pròrroga pel jutge, o dins els quinze dies següents a la notificació de la sentència de qualificació, el deutor o l'administració

concurstal comunicarà electrònicament, per mitjà de formulari normalitzat, l'informe final de liquidació, sol·licitant la conclusió del procediment.

Aquest informe detallarà les operacions de liquidació realitzades, incloent el moment de cada operació liquidatòria i les quantitats obtingudes, així com el moment i les quanties satisfetes als creditors. Així mateix, inclourà una llista dels crèdits que resten per satisfer, així com una llista dels actius que encara no hagin pogut ser liquidats a través de la plataforma de liquidació. Aquesta llista, que inclourà els detalls de pagament dels creditors amb crèdits encara insatisfets, serà lliurada per mitjans electrònics que deixin constància del lliurament i recepció a la plataforma electrònica de liquidació.

6.4 QUÈ OCORRE DESPRÉS DE LA CONCLUSIÓ?

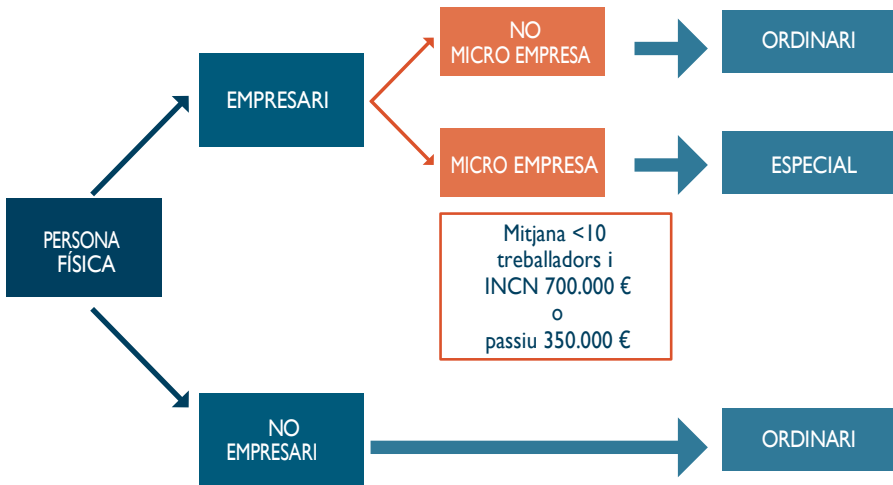
En el cas de la persona jurídica, igual que en el procediment ordinari, l'actuació de conclusió del procediment especial de liquidació, el jutge ordenarà la cancel·lació del full obert a aquesta persona jurídica en el registre públic en què figuri inscrita, amb tancament definitiu del full.

Mentre que, en el cas del deutor persona natural, cessaran les limitacions sobre les facultats d'administració i de disposició sobre aquell, excepte les que, si escau, es continguin en la sentència de qualificació abreujada, i el deutor seguirà sent responsable del pagament dels crèdits insatisfets, llevat que obtingui l'exoneració del passiu insatisfet.

EL CONCURS DE LA PERSONA FÍSICA I L'EPI

El deutor persona física s'enfrontarà a dos escenaris totalment diferents de concurs en cas que desenvolupi o no una activitat empresarial, i en aquest cas, que superi o no les xifres establertes per la norma.

En el cas de tractar-se d'un deutor empresarial, que no supera les xifres fixades en la norma, acudirà al procediment de microempresa; mentre que el deutor empresarial que sí superi aquestes xifres, així com el deutor no empresarial, acudirán al procediment ordinari.

Pel que fa referència a l'Exoneració del Passiu Insatisfet, o EPI, el deutor persona física podrà accedir al mateix per dues vies diferents:

- Amb subjecció a un pla de pagaments sense liquidació prèvia de la massa activa
- Amb liquidació de la massa activa

Aquesta sol·licitud la podrà fer únicament aquell deutor considerat de bona fe, i en cap cas el deutor que es trobi en alguna de les circumstàncies següents:

1. Quan, durant els deu anys anteriors a la sol·licitud de l'exoneració, hagués estat condemnat en sentència ferma a penes privatives de llibertat, fins i tot suspeses o substituïdes, per delictes contra el patrimoni i contra l'ordre socioeconòmic, de falsedat documental, contra la Hisenda Pública i la Seguretat Social o contra els drets dels treballadors, llevat que en la data de presentació de la sol·licitud d'exoneració s'hagués extingit la responsabilitat criminal i s'haguessin satisfet les responsabilitats pecuniàries derivades del delictes.
2. Quan, durant els deu anys anteriors a la sol·licitud de l'exoneració, hagués estat sancionat per resolució administrativa en ferm per infraccions tributàries molt greus, de seguretat social

o de l'ordre social, o quan en el mateix termini s'hagués dictat acord ferm de derivació de responsabilitat, llevat que en la data de presentació de la sol·licitud d'exoneració hagués satisfet íntegrament la seva responsabilitat.

3. Quan el concurs hagi estat declarat culpable.
4. Quan, durant els deu anys anteriors a la sol·licitud de l'exoneració, hagi estat declarat persona afectada en la sentència de qualificació del concurs d'un tercer qualificat de culpable.
5. Quan hagi incomplert els deures de col·laboració i d'informació pel que fa al jutge del concurs i de l'administració concursal.
6. Quan hagi proporcionat informació falsa o enganyosa o s'hagi comportat de forma temerària o negligent alhora de contreure endeutament o d'evacuar les seves obligacions.

I. EXTENSIÓ DE L'EXONERACIÓ

L'exoneració del passiu insatisfet s'estendrà a la totalitat dels deutes insatisfets, excepte els següents:

1. Els deutes per responsabilitat civil extracontractual, per mort o danys personals, així com per indemnitzacions derivades d'accident de treball i malaltia professional.
2. Els deutes per responsabilitat civil derivada de delictes.
3. Els deutes per aliments.
4. Els deutes per salaris corresponents als últims seixanta dies de treball efectiu realitzat abans de la declaració de concurs, així com els que s'haguessin meritat durant el procediment, sempre que el seu pagament no hagués estat assumit pel FOGASA.
5. Els deutes per crèdits de Dret públic. No obstant això, davant l'AEAT i el TGSS podran exonerar-se fins a l'import màxim de deu mil euros per deutor; per als primers cinc mil euros de deute l'exoneració serà íntegra, i a partir d'aquesta xifra l'exoneració assolirà el cinquanta per cent del deute fins al màxim indicat.
6. Els deutes per multes a què hagués estat condemnat el deutor en processos penals i per sancions administratives molt greus.
7. Els deutes per costes i despeses judicials derivats de la tramitació de la sol·licitud d'exoneració.
8. Els deutes amb garantia real, siguin per principal, interessos o qualsevol altre concepte, dins el límit del privilegi especial.

Els efectes de l'exoneració no s'estendran al cònjuge del concursat, ni als seus fiadors, avaladors, asseguradors, hipotecants no deutors o qui tinguin obligació de satisfer tot o part del deute exonerat.

2. L'EXONERACIÓ DEL PASSIU AMB SUBJECCIÓ A UN PLA DE PAGAMENTS

Per tal de poder obtenir l'exoneració per la via de subjecció a un pla de pagaments, el deutor haurà d'acceptar que la concessió de l'exoneració es faci constar en el Registre públic concursal durant el termini de cinc anys o el termini inferior que s'estableixi en el pla de pagaments, podent-se presentar en qualsevol moment abans que el jutge acordi la liquidació de la massa activa. Aquesta sol·licitud, haurà d'anar acompanyada amb les declaracions de l'IRPF corresponents als tres últims exercicis finalitzats a la data de la sol·licitud, i les de les altres persones de la seva unitat familiar.

3. CONTINGUT DEL PLA DE PAGAMENTS

En la proposta de pla de pagaments haurà d'incloure expressament:

- El calendari de pagaments dels crèdits exonerables que siguin satisfets dins el termini que hagi establert el pla.
- Els recursos previstos per al seu compliment, així com per a la satisfacció dels deutes no exonerables i de les noves obligacions que generi la seva activitat, amb especial atenció a la renda i recursos disponibles futurs del deutor i la seva previsible variació durant el termini del pla.
- I, si escau, el pla de continuïtat d'activitat empresarial o professional del deutor o del nou que pretengui emprendre i els béns i drets del seu patrimoni que consideri necessaris per a un o altre.

Així mateix, el pla de pagaments:

- Podrà incloure cessions en pagament de béns o drets, sempre que no resultin necessaris per a l'activitat empresarial o professional del deutor durant el termini del pla de pagaments; que el seu valor raonable, calculat de conformitat amb el que preveu l'article 273, sigui igual o inferior al crèdit que s'extingeix o, en un altre cas, el creditor integrarà la diferència en el patrimoni del deutor; i que es compti amb el consentiment o acceptació del creditor.
- El pla podrà establir pagaments de quantia determinada, pagaments de quantia determinable en funció de l'evolució de la renda i recursos disponibles del deutor o combinacions d'uns i altres.

- El pla de pagaments no podrà consistir en la liquidació total del patrimoni del deutor, ni alterar l'ordre de pagament dels crèdits legalment establerts, excepte amb el consentiment exprés dels creditors preterits o postergats.
- No contemplarà meritació d'interessos, excepte en el cas dels crèdits que gaudeixin de garantia real, fins al valor de la garantia.

4. DURADA DEL PLA DE PAGAMENTS

La durada del pla de pagaments començarà a comptar a partir de la data d'aprovació judicial i serà, amb caràcter general, de tres anys. No obstant això, podrà ser de cinc anys quan no es realitzi l'habitatge habitual del deutor i, quan correspongui, de la seva família, o quan l'import dels pagaments depengui exclusiva o fonamentalment de l'evolució de la renda i recursos disponibles del deutor.

5. APROVACIÓ I IMPUGNACIÓ DEL PLA DE PAGAMENTS

A continuació, es detallen les fites després de la presentació d'un pla de pagaments:

1. El lletrat de l'Administració de Justícia donarà trasllat de la proposta de pla de pagaments als creditors personats.
2. Dins el termini de deu dies, els creditors personats podran presentar al·legacions i proposar l'establiment de mesures limitadores o prohibitives dels drets de disposició o administració del deutor, durant el pla de pagaments.
3. El jutge, prèvia verificació de la concurrència dels pressupostos i requisits establerts en aquesta llei, del contingut del pla de pagaments i de les possibilitats objectives que puguin ser complides, denegarà o concedirà provisionalment l'exoneració del passiu insatisfet, amb aprovació del pla de pagaments en els termes de la proposta o amb les modificacions que estimi oportunes, constin o no en les al·legacions dels creditors.
4. Dins els deu dies següents, qualsevol creditor afectat per l'exoneració podrà impugnar-la (incident concursal), i el jutge no la concedirà quan:
  - a. Qualsevol creditor: No es garanteixi, almenys, el pagament parcial de crèdits, quan no s'inclouï la realització; quan no concorrin els pressupostos i requisits legals per a l'exoneració, o, quan no es destini les rendes embargables al pagament de crèdits.
  - b. Creditors > 40%: No s'inclouï la liquidació d'actius no necessaris per a l'activitat o de l'habitatge habitual.

c. Creditors > 80%: S'oposi més del 80% del deute exonerable, llevat que el jutge, tenint en compte les particulars circumstàncies del cas, l'imposi.

5. Transcorregut el termini fixat per al compliment del pla de pagaments sense que s'hagi revocat l'exoneració, el jutge del concurs dictarà interlocutòria concedint l'exoneració definitiva del passiu insatisfet.

6. L'EXONERACIÓ DEL PASSIU AMB LIQUIDACIÓ DE LA MASSA ACTIVA

Els concursats podran accedir a l'exoneració del passiu amb liquidació de la massa activa en els supòsits següents :

- En els casos de concurs sense massa en què no s'hagués acordat la liquidació de la massa activa, sempre que se sol·liciti dins els deu dies següents a comptar de:
  - el venciment del termini perquè els creditors legitimats puguin sol·licitar el nomenament d'administrador/a concursal sense que l'haguessin fet,
  - l'emissió de l'informe per l'administrador/a concursal nomenat si no apreciés indicis suficients per a la continuació del procediment.
- En els casos d'insuficiència sobrevinguda de la massa activa per satisfer tots els crèdits contra la massa i en què, liquidada la massa activa, el líquid obtingut fora insuficient per al pagament de la totalitat dels crèdits concursals reconeguts, sempre que se sol·liciti dins el termini d'audiència concedit a les parts per a formular oposició a la sol·licitud de conclusió del concurs.

En la sol·licitud el concursat haurà de manifestar que no està sotmès en cap de les causes establertes en aquesta llei que impedeixen obtenir l'exoneració, i acompanyar amb les declaracions de l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponents als tres últims anys anteriors a la data de la sol·licitud que s'haguessin presentat o degut presentar-se.

Després de la presentació de la sol·licitud, el lletrat de l'Administració de Justícia donarà trasllat de la sol·licitud del deutor a l'administració concursal i als creditors presentats perquè dins el termini de deu dies al·leguin el que estimin oportú amb relació a la concessió de l'exoneració. L'oposició només podrà fonamentar-se en la manca d' algun dels pressupostos i requisits establerts en aquesta llei, substanciant-se pel tràmit de l'incident concursal.

Si l'administració concursal i els creditors presentats mostressin conformitat a la sol·licitud del deutor o no s'oposessin a ella dins el termini legal, el jutge del concurs, prèvia verificació de la concurrència dels pressupostos i requisits establerts en aquesta llei, concedirà l'exoneració del passiu insatisfet en la resolució en què declari la conclusió del concurs.

No podrà dictar-se interlocutòria de conclusió del concurs fins que guanyi fermesa la resolució que recaigui en l'incident concedint o denegant l'exoneració sol·licitada.

CONCLUSIONS

1. Val més prevenir que curar

Serà més difícil que una empresa que estigui ben gestionada o assessorada per un professional pugui entrar en una situació d'insolvència.

Observem que, en no poques ocasions, hi ha molt bones idees, productes i serveis en les empreses, especialment en les emergents, però que moltes vegades manquen del degut assessorament d'un professional econòmic. Així doncs, pot ocórrer que malgrat comptar amb un bon producte o servei, acaben fracassant en mancar d'un adequat assessorament professional econòmic. Aquesta tasca de "triatge empresarial" o classificació del professional és fonamental, perquè es pugui abordar el tractament de la insolvència de la forma més ràpida, eficient i adequada possible segons la gravetat de la situació (com ocorre amb l'àmbit sanitari). Cada situació requereix un tractament específic, que el professional de la insolvència ha de saber implementar.

2. Fer un diagnòstic periòdic de la situació empresarial avançant-se en el temps

La reforma concursal de 2022 inclou com una de les novetats més importants, el concepte de probabilitat de la insolvència, de manera que una empresa pot comunicar l'obertura de negociacions per aconseguir aprovar un pla de reestructuració estant en una fase anterior a una insolvència imminent. També s'incorpora en aquesta reforma un impuls a les alertes primerenques, com a diagnòstic prematur de la situació de les empreses. Una societat, especialment si són pimes, que faci periòdicament revisions financeres reduirà la seva probabilitat d'insolvència. És molt convenient acudir a un professional de la insolvència, de forma preventiva, com més aviat millor, al menor símptoma d'un desequilibri financer econòmic. D'altra banda, cal tenir en compte que, per bé que el procediment electrònic de microempreses no necessita un administrador/a concursal, es recomana acudir a un professional especialitzat en aquest tipus de situacions properes a la insolvència.

3. No presentar el concurs en termini o no intentar aprovar un pla de reestructuració pot tenir conseqüències tan per a la viabilitat de l'empresa com per a la qualificació del concurs

Per això és important tenir un bon control financer internament en l'empresa per preveure la potencial insolvència.

4. Evitar el “tancament de persiana” de les empreses fora del concurs de creditors

A Espanya, encara una gran part de les empreses (especialment les de menor dimensió) no acudeix al concurs de creditors (comparativament amb uns altres països europeus del nostre entorn segons diverses estadístiques). És el que des del REFORCGE denominem “economia submergida concursal”. Davant una situació d'insolvència, cal acudir al procediment establert; altrament poden produir-se problemes legals de qualsevol tipus i condicionar la possibilitat de poder administrar altres societats. Cal tenir en compte que un creditor o creditors poden instar un concurs necessari i com indiquem en un dels apartats de conclusions s'obre una peça de culpabilitat.

5. Intentar evitar el concurs de creditors optant per solucions preconcursals amb un pla de reestructuració o prepack. A més, la normativa actual disposa de procediments extrajudicials per donar solució a situacions d'insolvència

Per fer-ho, caldria posar-se a les mans d'economistes especialistes en reestructuració.

Amb els plans de reestructuració es permet modificar l'estructura de l'actiu, del passiu o dels fons propis d'una societat, evitant la insolvència. Amb l'inici del procés per a la seva adopció es poden suspendre temporalment les execucions sobre béns necessaris per a la continuïtat de l'activitat empresarial, així com l'inici de noves execucions.

Amb el prepack es pretén la venda dels actius de l'empresa insolvent o en probabilitat d'insolvència possibilitant així la maximització del seu valor, ja que el concurs de creditors desemboca habitualment en un ràpid i dràstic deteriorament del valor del negoci i, per tant, en la reducció de les possibilitats de venda del mateix.

6. Si aquestes mesures no són suficients, el concurs pot ser la via adequada per reflotar una determinada empresa insolvent o per liquidar-la cessant la seva activitat

Si l'aplicació de les mesures de reestructuració que preveu la llei concursal, no permet la viabilitat de l'empresa, hi ha la possibilitat també de cedir el negoci, mitjançant l'alienació de la unitat productiva o d'algunes d'elles dins el propi procediment concursal. En qualsevol cas, és fonamental l'anàlisi de la viabilitat a fi i efecte d'escollir la via més adequada.

7. Abans de sol·licitar el concurs cal preveure els seus costos

No només els honoraris dels advocats instants el procediment sinó també el aranzel del procurador, publicació d'edictes i aranzel de l'administració concursal. Per bé que, caldria tenir en consideració també els costos indirectes provocats per la desconfiança que aquesta situació causa als agents relacionats amb l'empresa, que s'agreuja amb els transkurs del temps.

8. Cal tenir present com a deutor la secció denominada de qualificació

Pot tenir conseqüències costoses per al deutor i, en cas de persones jurídiques, per als seus administradors, liquidadors, directors generals i qui, dins els dos anys anteriors a la data de la declaració de concurs, haguessin tingut qualsevol d'aquestes condicions.

9. Es creu en la veritable Segona Oportunitat

Resulta imprescindible que no qualsevol deutor pugui ser exonerat sinó només aquell que hagi de ser considerat deutor de bona fe. S'entén que la segona oportunitat del deutor persona física no és un Benefici sinó un dret, per la qual cosa passa a denominar-se després de la reforma concursal EPI en comptes de BEPI.

Per bé que, cal tenir atenció amb endeutar-se en excés i acumular determinats crèdits públics que estan limitats en l'exoneració.

10. Coneixement de les noves eines davant la transformació electrònica del procediment concursal

L'àmbit concursal no és aliè a la gran transformació digital en què ens trobem. És per això, que el professional de la insolvència ha d'adaptar-se i actualitzar-se als nous procediments electrònics de microempreses que s'han inclòs en la reforma concursal operatives ja el 2023 (avançant-se Espanya a la nova proposta de Directiva 2022); la plataforma de liquidació electrònica; la plataforma de subhastes electròniques; els sistemes d'alertes primerenques i d'informes de solvència... i la utilització de sistemes de robotització de la gestió del concurs de creditors (power BI, power automate, etc...) que serveixen d'ajuda al professional per a una gestió més eficient de les insolvències. I ja fins i tot ens trobem amb la intel·ligència artificial i les seves aplicacions. El professional ha d'estar al dia de totes aquestes noves tecnologies i eines.

Traducció: Araceli Artísó (BNFIX PICH TAX LEGAL)

© REFOR Economistes Forenses del Consell General d'Economistes d'Espanya CEPYME
Confederació Espanyola de la Petita i Mitjana Empresa

Dipòsit Legal: M202582023 ISBN:

9788418495496

Disseny i maquetació: desdezero, estudi gràfic Impressió:

Gràfiques Menagui

GUIA ADAPTADA A LA REFORMA CONCURSAL 2022

ESTUDIS

CE

GUIA D'ACTUACIÓ DE L'EMPRESA DAVANT LA INSOLVÈNCIA

Setembre 2023

Foment
del Treball Nacional

Consell General

REFOR economistes forenses
economistas

CE Col·legi d'Economistes
de Catalunya

